

Effektiviseringsprosjekt Dønna kommune

Kjetil Lie, Audun Thorstensen, Ingvild Vardheim og Gunn Kristin Leikvoll

---

Innhold

---

1. Innledning
2. Økonomiske rammebetingelser
3. Barnehage
4. Grunnskole
5. Pleie og omsorg
6. Barnevern
7. Helsestasjon og legetjenesten
8. Landbruk
9. Tekniske tjenester
10. Administrasjon
11. Inntekspotensiale - eiendomsskatt
12. Tiltaksliste
13. Anbefalinger
14. Avslutning
15. Vedlegg

1. Innledning

Bakgrunn

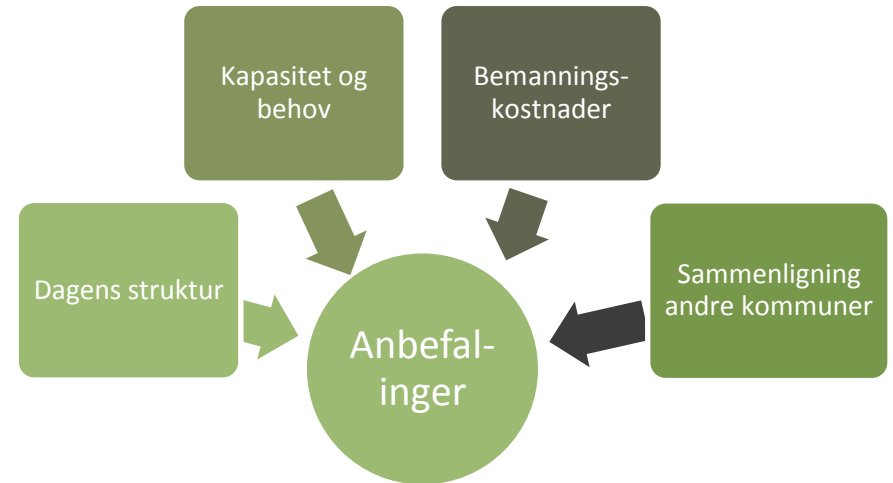

- Bakgrunnen for kommunens forespørsel oppfatter vi å være en anstrengt økonomi over flere år. Kommunen ønsker ekstern bistand til å utrede og komme med forslag til ulike omstillings- og effektiviseringstiltak.
- Det er lagt opp til en tredelt faseinndeling av effektiviseringsprosjektet.
  - Fase 1 skal omfatte en enkel forstudie med sikte på å komme med forslag til delprosjekter/fokusområder for videre analyse og utredning.
  - Fase 2 er skal være et eget delprosjekt med formål å arbeide fram en menyliste av omstillings- og effektiviseringstiltak som skal realisere minimum 1,8 mill. kr i reduserte netto driftsutgifter innenfor kommunens tjenesteproduksjon fom. 2015.
  - Fase 3 er gjennomføringsfasen, dvs. bestå av implementering og kontroll med at de gitte omstillings- og effektiviseringstiltakene (fra fase 2) faktisk realiseres/gjennomføres i årsbudsjett 2015.

Vår oppdragsforståelse

- Gjennomgang av kommunens ressursbruk gjennom:

- Ulike typer analyser
- Intervjuer
- Sammenlikninger med andre kommuner

- Analysene vil belyse blant annet følgende tema:

- Dagens struktur og organisering/arbeidsfordeling
- Samlet kapasitet og behov
- Bemanningkostnader
- Sammenligning med andre relevante kommuner

Data og metode

- Intervju av ledere i kommunen
- Dokumentstudier av informasjon fra kommunen
- Offentlig tilgjengelig statistikk
  - KOSTRA analyser
  - Kostnadsanalyser
  - Effektivitetsanalyser
  - Vurdering av organisering

Analytisk tilnærming

- Overordnede analyser
  - Innledningsvis vil vi gjøre KOSTRA-analyser for på sett og vis å plassere kommunens tjenestetilbud i et makroperspektiv; der ressursbruken bl.a. vil bli sammenlignet mot enkeltkommuner i samme kommunegruppe som Dønna, og der vi vil sammenligne ved å ta høyde for forskjeller i såkalt beregnet utgiftsbehov innenfor gitte tjenesteområder basert på aktuell delkostnadsnøkkel i inntektssystemet. Kommunens reelle forbruk (netto driftsutgifter) vil her derfor sammenlignes med et nivå vi kaller for normert nivå, som en indikator på effektivitet innenfor ulike tjenesteområder.
- Kostnadsanalyser og dypdykk i sektorene
  - I forlengelsen av KOSTRA-analysene gjennomfører vi mer dyptgående analyser og gjennomgang innenfor de ulike tjenesteområdene. Vi vil i et slikt dypdykk gå nærmere inn på drift og organisering på de aktuelle tjenestestedene, herunder gjennomføre flere intervjuer også av avdelingsledere på de aktuelle områdene. Vi har bl.a. utviklet en særskilt metodikk for gjennomgang av henholdsvis oppvekstsektområdet, helse og omsorg og tekniske tjenester. Her vil vi gå inn og måle effektiviteten i tjenesteleveransene basert på oversendelse av data fra fagsystemer knyttet til f.eks. vedtakstid innenfor pleie- og omsorg og sammensetning av enhetskostnader innenfor oppvekstområdet, etc.
- Organisering
  - I etterkant av gjennomførte KOSTRA-analyser og kostnadsanalyser for å avdekke ressursbruk i sektorene, og intervjuer med nøkkelpersonell for å vurdere kapasiteten i sektorene, vil vi særskilt vurdere organisering og tjenestenivå i kommunen.

Gjennomføring

- Oppdraget startet med et oppstartsmøte der ledere og tillitsvalgte deltok, i tillegg til formannskapet. I forkant av dette hadde kommunen oversendt en rekke data, dokumenter og informasjon etter forespørsel fra Telemarksforskning.
- I oppstartsmøtet ble det gitt et overordnet bilde av kommunens økonomiske rammebetingelser, i tillegg til fremdriftsplan og metodebruk for gjennomgangen.
- I etterkant av oppstartsmøtet ble det gjennomført:
  - En-til-en intervjuer
  - Gruppeintervjuer
- Intervjuobjektene var ledere og tillitsvalgte i organisasjonen.
- I perioden fra oppstartsmøtet og frem mot avslutningen av oppdraget har Telemarksforskning gjennomført analyser og gjort vurderinger omkring kostnader, behov, tjenestenivå, organisering m.m.
- Rapportutkastet ble oversendt i uke 40, og endelig rapport oversendes i uke 41 etter at kommunen har hatt anledning til å lese gjennom og korrigere eventuelle faktafeil og misforståelser.
- Utkast til rapport ble presentert av Telemarksforskning på Dønna den 1. oktober 2014.

Framdriftsplan (fase 1 + 2)

	Aktivitet for fase 1+2	Uke nr
Fase 1		
1	Valg av leverandør/kontraktskriving	8-9
2	Utarbeidelse av prosjektbeskrivelse/informasjonsliste som oversendes kommunen	9-10
3	Kommunen oversender informasjon i henhold til oversendt informasjonsliste	11
4	Oppstartsmøte i kommunen med intervjuer av ledere, tillitsvalgte, rådmann og kommunalsjefer, politisk ledelse	12
5	Analyser utføres av oppdragstaker	13-16
6	Underveismøte fase 1 – møte med styringsgruppe og prosjektgruppe	17
7	Rapportskrivning fase 1	17-18
8	Endelig rapport fra fase 1 oversendes	21
Fase 2		
1	Analyser og dypdykk utføres av oppdragstaker	23-38
2	Underveismøte fase 2 – videokonferanse med styringsgruppe og prosjektgruppe	36
3	Rapportskrivning fase 2	37-39
4	Rapportutkast oversendes kommunen + orientering på oppsummeringsseminar i Dønna kommune	40
5	Kommunen gir tilbakemelding på rapportutkastet	41
6	Endelig rapport (med konkretisering/menyliste av tiltak) fra fase 2 oversendes	42

2. Kommunens økonomiske rammebetingelser

Oppsummering/funn

- Dønna kommune kan defineres som en høyinntektskommune. I KOSTRA er kommunen plassert i kommunegruppe 6, dvs. små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter. Korrigerede frie inntekter for Dønna utgjorde 110 prosent av landsgjennomsnittlig nivå i 2013. Det betyr at Dønna kommune har 6,8 mill. kr mer å rutte med enn om den var en «gjennomsnittskommune», og kan derfor tillate seg å ha et høyere samlet forbruksnivå enn gjennomsnittskommunen.
- I dette kapitlet har vi for ulike tjenesteområder tallfestet en størrelse som vi kaller for et normert utgiftsnivå. Vi har så sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med det normert beregnede behovet/nivået. Beregningene våre viser at Dønna kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på ca. 34 mill kr i 2013. Da er det ikke hensyntatt at kommunen tross alt hadde et høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 41 prosent i 2013). Beregningene viser at Dønna kommune hadde merutgifter på om lag 7,4 mill kr i forhold til kommunens «normerte utgiftsnivå» i 2013. Når man i tillegg justerer for at Dønna kommune hadde korrigerede frie inntekter på 110 prosent av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 6,8 mill kr), viser beregningen et samlet merforbruk i forhold til normert nivå på om lag 0,5 mill kr.

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2013 (mill kr) ift.	
	Landsgjennomsnittet	«Normert utgiftsnivå»
Barnehage	-1,2	1,0
Administrasjon	9,9	4,7
Grunnskole	7,7	0,5
Pleie og omsorg	11,0	-3,6
Kommunehelse	0,9	-1,4
Barnevern	5,6	5,5
Sosialhjelp	-0,1	0,7
Sum	33,9	7,4
Sum inntektsjust.		0,5

Økonomiske rammebetingelser

- *Dønna er en middelinntektskommune*
- Korrigerte frie inntekter på 110 % av landsgjennomsnittet i 2013.
  - I KOSTRA er kommunen plassert i kommunegruppe 6, dvs. små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter.
- Et beregnet utgiftsbehov i inntektssystemet på om lag 41 % over landsgjennomsnittet i 2013.

De økonomiske rammebetingelsene vil være styrende for det tjenestetilbudet kommunen kan levere til innbyggerne.

Korrigerede frie inntekter

– en indikator som viser kommunens reelle inntektsnivå

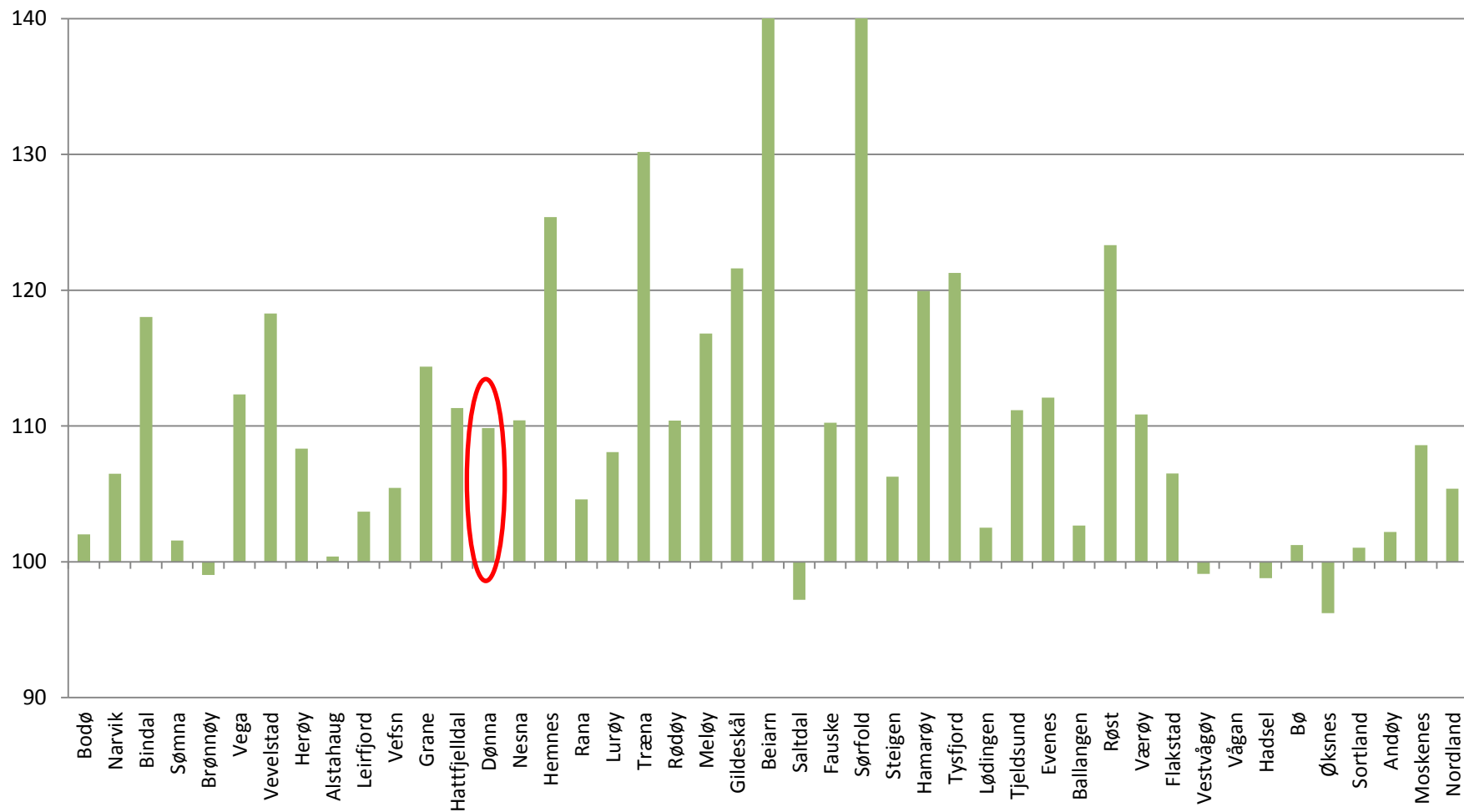
- Korrigerede, frie inntekter viser nivået på de frie inntektene justert for variasjon i utgiftsbehov. Indikatoren viser dermed inntekts- og utgiftssiden samlet. Kommuner med et lavt beregnet utgiftsbehov ("billig" i drift) får justert opp sine inntekter, mens kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov ("dyre" i drift) får justert ned sine inntekter.
- Tabellen ved siden av viser korrigerede frie inntekter for Dønna og to andre sammenlignbare «gruppe-6 kommuner» i Nordland. Nivået (i prosent av landsgjennomsnittet) er vist både med og uten eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter.

Frie inntekter i 2013 korrigeret for variasjoner i utgiftsbehov. Tabellen viser pst. av landsgjennomsnittet av inntekt per innbygger. Landsgjennomsnittet = 100. Kilde: Kommuneproposisjonen 2015.

	Korrigerede frie innt. ekskl. E-skatt og konsesjonskraftinntekter	Korrigerede frie inntekter inkl. E-skatt og konsesjonskraftinntekter
Dønna	108	110
Grane	109	114
Hattfjelldal	110	111
Nordland	102	105
Hele landet	100	100

Korrigerede frie inntekter

– en indikator som viser kommunens reelle inntektsnivå

Kommunens samlede økonomi

Kommunens samlede økonomi

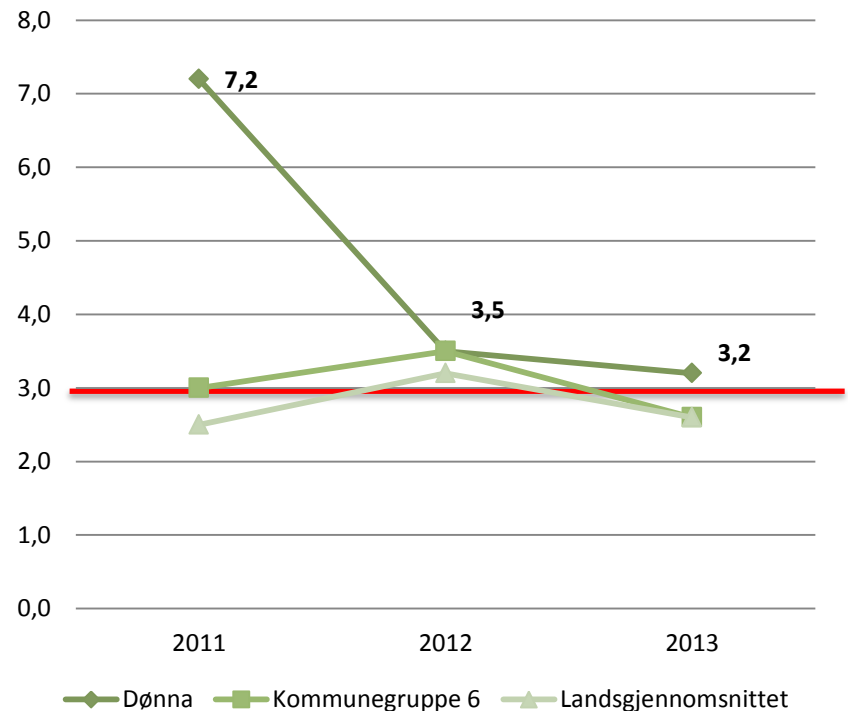
- For å vurdere den økonomiske situasjonen i Dønna kommune skal vi se nærmere på noen indikatorer som sier litt mer om hvordan kommunen forvalter de disponible midlene.
- Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter utgjør det som kalles netto resultatgrad. Dette nøkkeltallet brukes som en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler at en kommunes netto resultatgrad bør ligge på 3 %.
- Dønna kommune har i alle de siste tre siste årene hatt et netto driftsresultat over «normen» på 3 %.

Finansielle nøkkeltall (1)

- Netto driftsresultat blir blant annet brukt av TBU som en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren.
- Netto driftsresultat er et mål på hvor mye kommunene sitter igjen med av driftsinntekter etter at driftsutgifter og netto renter og avdrag er betalt. Målt i prosent av driftsinntektene uttrykker netto driftsresultat således hvor stor andel av de tilgjengelige driftsinntektene kommunene kan disponere til avsetninger og egenfinansiering av investeringer. TBU har gjort beregninger som indikerer at netto driftsresultatet over tid bør ligge på om lag 3 prosent av driftsinntektene for at kommunene skal sitte igjen med tilstrekkelige midler til avsetninger og investeringer.
- Dønna kommune har i alle de siste tre årene hatt et netto driftsresultat over «normen» på 3 prosent.

Netto driftsresultat 2011-2013 %

Netto driftsresultat 2011-2013, %. Kilde: KOSTRA, Dønna kommune

Finansielle nøkkeltall (2)

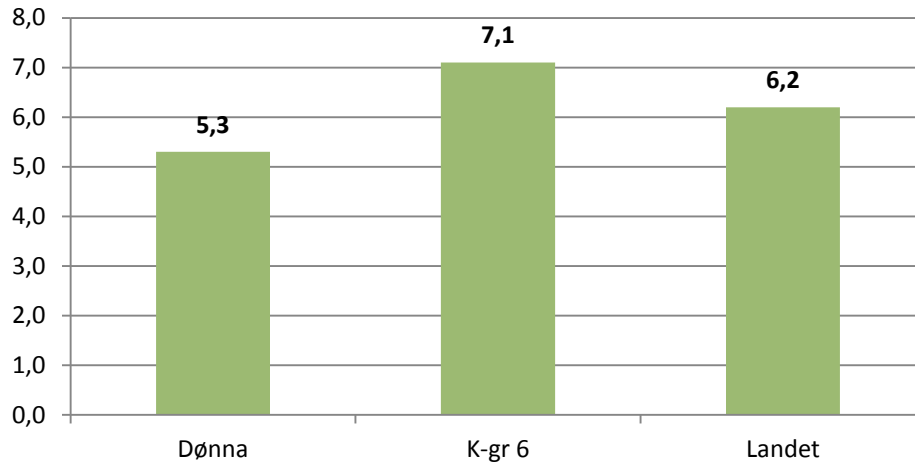
- Tabellen under viser andre sentrale finansielle nøkkeltall for Dønna kommune hentet fra KOSTRA (i prosent av brutto driftsinntekter).
- For å få et mest mulig fullstendig bilde av kommunens økonomiske nøkkeltall er det tatt utgangspunkt i Kostra-tall for kommunen som konsern. Kommunekonsern består av kommunen og særbedrifter som utfører kommunale oppgaver for kommunen som kommunen ellers ville ha utført selv. Med særbedrifter menes kommunale foretak organisert etter kommuneloven kap. 11 og interkommunale selskaper organisert etter lov om interkommunale selskaper.

Sentrale finansielle nøkkeltall (i % av brutto driftsinntekter). Dønna kommune. Kilde: KOSTRA (konsern)

	Dønna			K-gr. 6	Landet
	2011	2012	2013	2013	2013
Brutto driftsresultat	-0,2	-0,1	3,3	1,4	1,9
Netto driftsresultat	7,2	3,5	3,2	2,6	2,8
Finansutgifter	-1,7	2,0	4,7	3,1	3,4
Netto lånegjeld	73,7	75,3	74,5	57,6	71,0
Disposisjonsfond	2,3	7,5	5,3	7,1	6,2

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond 2013, %

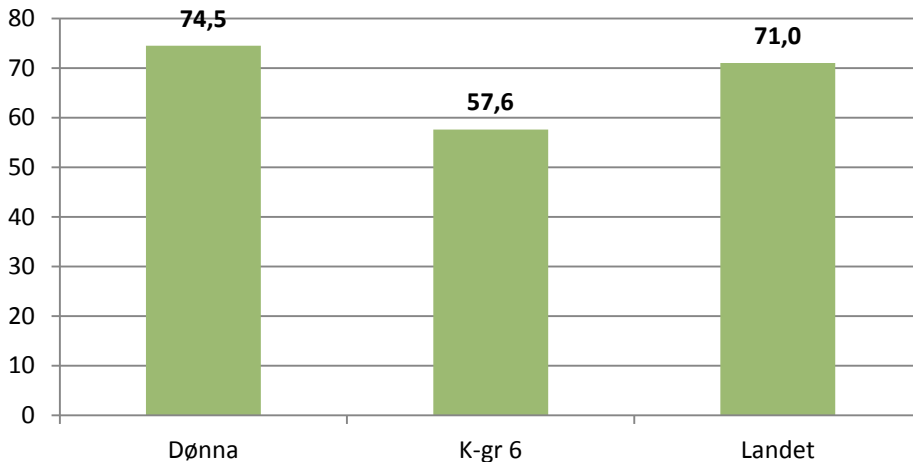

Disposisjon i % av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA (Konsern)

- De kommunale fondene viser hvor mye kommunen har satt av til senere års drifts- og investerings-formål. Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjonsfondet er derfor den delen av "reservene" som gir best uttrykk for den økonomiske handlefriheten.
- Nivået på disposisjonsfondet kan si noe om hvilken økonomisk "buffer" kommunen har ved uforutsette hendelser, eller som egenfinansiering av investeringer. Dønna hadde et nivå på disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter som lå noe lavere enn landsgjennomsnittet og sammenlignbare kommuner i 2013.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld 2013, %

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter. Kilde: KOSTRA (Konsern)

- Norske kommuner har mulighet til å ta opp lån, og gjeldsbelastning og konsekvensen låneopptakene har for driften er svært viktig for den økonomiske styringen i kommunene. Netto lånegjeld er et uttrykk for kommunens gjeldsbelastning, soliditet og finansieringsstruktur. Jo lavere tall, jo bedre er det for kommunens økonomi. De beste kommunene i landet er helt nede i under 30 % på dette nøkkeltallet, mens gjennomsnittet på landsbasis var 71,0 % i 2013. Dønna kommune hadde netto lånegjeld på 74,5 % av driftsinntektene i 2013.

Den framtidige økonomiske situasjonen

- For å kunne vurdere kommunens økonomiske situasjon i årene framover er det nødvendig å ta befolkningsprognosene med i betraktningen. I et senere avsnitt i denne rapporten illustreres sammenhengene mellom den forventede demografiutviklingen og utgiftsbehovet (demografikostnadene) i kommunen. I beregningen av demografikostnadene baserer vi oss på det samme opplegget som Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) benytter. Vi tar ellers utgangspunkt i middelalternativet (4M-alternativet) fra de siste befolkningsframskrivningene til SSB.
- Som det framgår av demografikostnadsanalysene (tabellen nedenfor), viser våre beregninger at befolkningsutviklingen i Dønna kommune fram mot 2020 vil resultere i mindretgifter for kommunen på om lag 7,1 mill kr. Årsaken er at (alders-)kriteriene i inntektssystemet er beregnet at kommunen da vil være tilsvarende mindre kostnadskrevende å drive. Mindretgiftene vil gjenspeiles gjennom redusert rammetilskudd, og vil slik sett gi en indikasjon på hvilke økonomiske rammebetingelser en kommune vil ha for å håndtere befolkningsutvikling og mer-/mindrekostnader knyttet til dette.

Beregnete mer-/ mindretgifter 2015-2020 knyttet til den demografiske utviklingen. Faste mill 2014-kr. Dønna kommune.
Kilde: TBU/beregninger ved Telemarksforsking

	2015	2015-2020
0-5 år	-321	-1 771
6-15 år	-724	-3 187
16-18 år	-1 180	-1 967
19-66 år	-43	-757
67-79 år	981	2 712
80-89 år	0	-329
90 år og eldre	-2 084	-3 751
Sum	-3 372	-9 051
Sum ekskl. 16-18 år	-2 192	-7 084

Overordnede økonomiske rammebetingelser

- Regjeringen legger opp til at en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene legges fram i kommuneproposisjonen for 2017, våren 2016.
  - I denne gjennomgangen vurderes alle elementene i inntektssystemet, bl.a. kostnadsnøkkelen i utgiftsutjevningen, regionalpolitiske tilskudd og de ulike skatteelementene. Nytt inntektssystemet vil også ses i sammenheng med kommunereformen.

Per i dag er det kraftkommunene og de minst folkerike kommunene som har høyest inntektsnivå. De store inntektsforskjellene har hovedsakelig sammenheng med at små kommuner i større grad enn store kommuner mottar regionalpolitiske overføringer gjennom inntektssystemet. Det er også en klar tendens til at små kommuner mottar mer i skjønnstilskudd enn større kommuner.

	Dagens situasjon	Nytt inntektssystem?	%-endring
Sum frie inntekter	100 mill	88 mill	- 12%

Stor usikkerhet knyttet til framtidige økonomiske rammebetingelser.

Samlet vurdering av kommunens økonomiske situasjon

- Vår samlede økonomiske vurdering er derfor at kommunens økonomiske situasjon per utgangen av 2013 er relativt god, men at det de kommende år vil være helt nødvendig at kommunen reduserer sitt driftsnivå for å tilpasse seg strammere rammer i framtiden.
- For å holde god økonomisk styring vil det i framtiden ikke være tilstrekkelig å se på historiske indikatorer. Kommunen må i sin økonomistyring og -planlegging benytte gode prognoser for å vurdere framtidig økonomisk situasjon, ikke minst for å redusere driftsutgiftene til et nivå som samsvarer med inntektene.
- Dersom framtidige befolkningsprognoser slår til, vil det være behov for betydelige nedskjæringer i tjenestetilbudet for å tilpasse dette til et mindre befolkningsgrunnlag og et lavere inntektsnivå. Dette vil være krevende for en liten kommune med små og sårbare fagmiljøer, som allerede står overfor store innsparingsbehov.

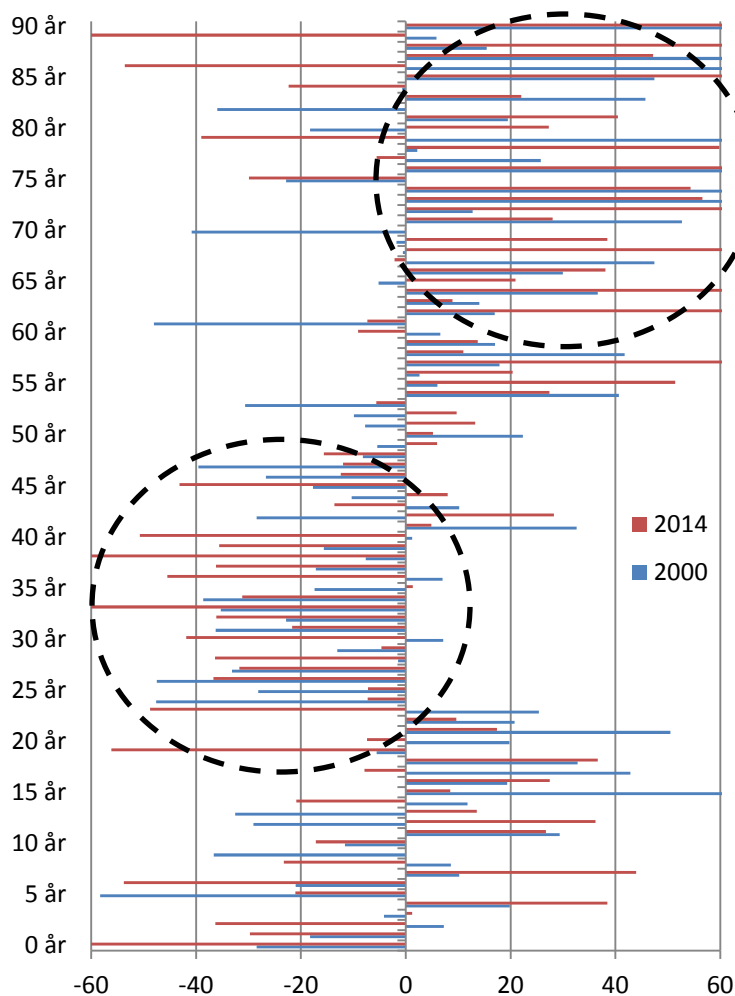

Beregnet utgiftsbehov

Alderssammensetning Dønna kommune

- Aldersfordelingen i et område reflekterer for en stor del den historiske demografiske utviklingen. Det er spesielt flyttestrømmene som over tid avspeiles i aldersstrukturen.
- I figuren ved siden av har vi sett på andelen av befolkningen i hvert alderstrinn fra 0-90 år, og sammenlignet denne andelen med tilsvarende andel for landet i 2000 og 2014. Landsgjennomsnittet avspeiles i tallet null på den horisontale aksen.
- Dønna har generelt en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet. Andelen eldre over 67 år utgjorde 19,0 prosent av befolkningen pr. 1.1.2014. Tilsvarende andel for fylket og landet var hhv. 16,0 prosent og 13,7 prosent.
- Samtidig har Dønna en noe høyere andel barn og unge i grunnskolealder enn landet for øvrig.

	Dønna	Nordland	Hele landet
0-5 år	6,0	6,6	7,4
6-15 år	12,3	11,9	12,1
16-66 år	62,7	65,5	66,9
67-79 år	12,8	10,9	9,4
80-89 år	4,3	4,1	3,5
90 år og eldre	1,9	1,0	0,8
0-66 år	81,0	84,0	86,3
67 år og eldre	19,0	16,0	13,7

Beregnet utgiftsbehov

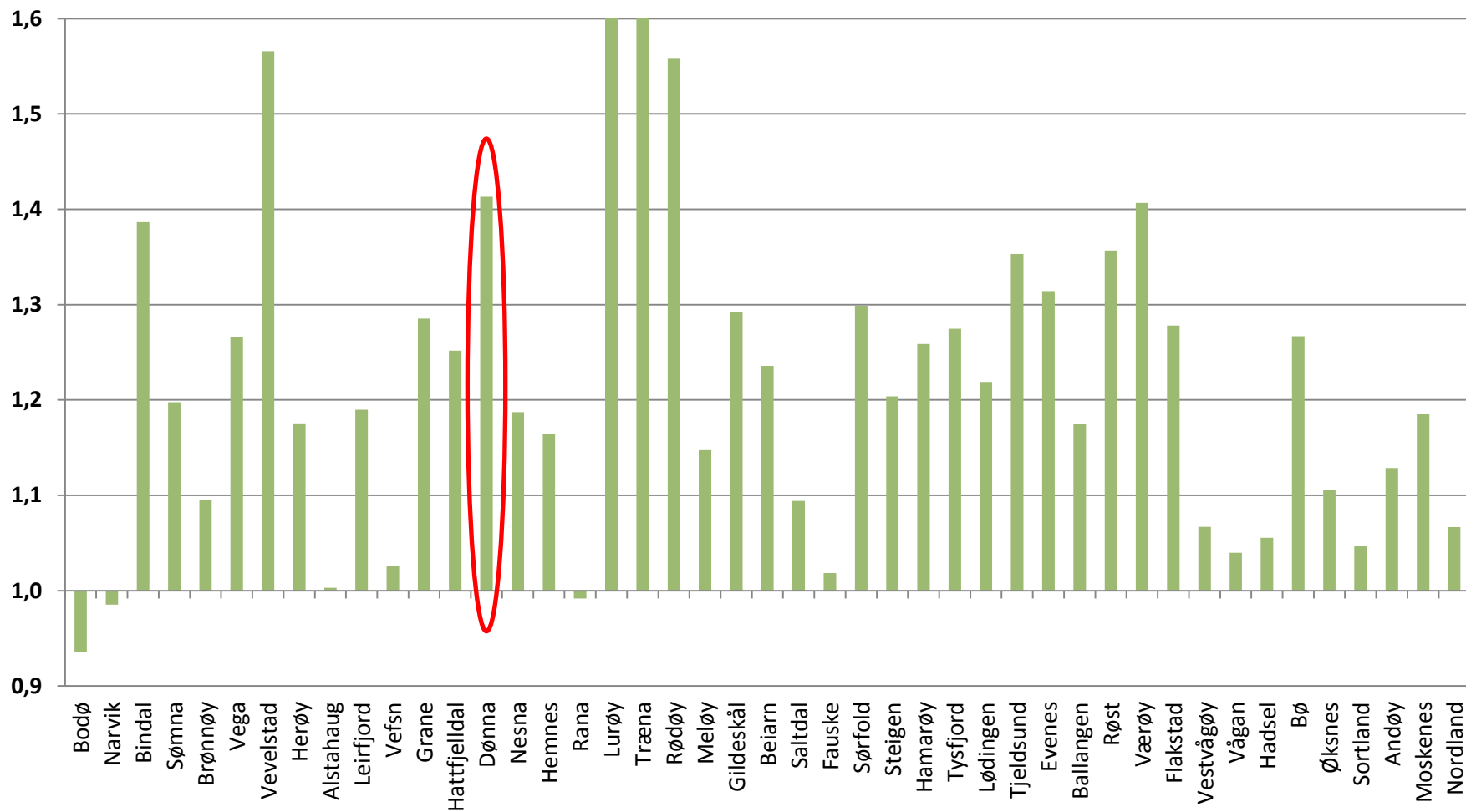
- Forskjellene mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografisk sammensetning mv. Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved å tjenesteytingen vil derfor variere mellom kommunene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett lettdrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne.
- Gjennom kostnadsnøkler bestående av objektive kriterier og vektorer fanges variasjoner i kommunenes utgiftsbehov opp. Indeks for beregnet utgiftsbehov viser hvor tung eller lett en kommune er å drive sammenlignet med det som er gjennomsnittet for alle landets kommuner.
- Indeks for beregnet utgiftsbehov viser hvor tung eller lett en kommune er å drive, sammenlignet mot det som er gjennomsnittet for alle landets kommuner. Dønna kommune fikk beregnet en "samleindeks" på 1,4131 i 2013 . En indeks over 1,0 betyr at kommunen fikk et tillegg i innbyggertilskuddet over inntektssystemet/ rammeoverføringene i 2013 – i form av et utgiftsutjevningstilskudd.

Utgiftsutjevningen 2013 – Dønna kommune

	Vekt	Antall	Utgiftsbehovs -indeks	Tillegg/fradrag i utgiftsutjevning (1000 kr)
0-2 år	0,0054	25	0,7229	-98
3-5 år	0,1245	61	0,8506	-1 213
6-15 år	0,2836	197	1,1189	2 199
16-22 år	0,0205	128	0,9677	-43
23-66 år	0,0926	766	0,9229	-466
0-17 år	0,0021	321	1,0045	1
18-49 år	0,0055	504	0,8004	-72
50-66 år	0,0068	352	1,1916	85
67-79 år	0,0496	171	1,3489	1 129
80-89 år	0,0706	65	1,2530	1 165
over 90 år	0,0453	22	1,8794	2 598
Basistillegg	0,0224	1	8,1677	10 472
Sone	0,0128	19 669	3,4727	2 064
Nabo	0,0128	15 612	6,1120	4 268
Landbrukskriterium	0,0029	0,001530	5,3469	822
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0082	7	0,6845	-169
Norskfødte med innv. foreld 6-15 år ekskl Skand.	0,0009	2	0,1922	-47
Flytninger uten integreringstilskudd	0,0046	7	0,2017	-240
Dødelighet	0,0438	11	1,2093	598
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0110	41	1,0506	36
Fattige	0,0059	67	1,2063	79
Uføre 18-49 år	0,0045	24	1,1507	44
Opphopningsindeks	0,0135	0,044	0,9140	-76
Urbanitetskriterium	0,0172	6 130	0,5034	-557
PU over 16 år	0,0439	12	2,4148	4 051
Ikke-gifte 67 år og over	0,0416	133	1,5079	1 378
Barn 1-2 år uten kontantstøtte	0,0291	8	0,6935	-582
Innbyggere med høyere utdanning	0,0184	192	0,5980	-482
Kostnadsindeks	1,000		1,41313	26 946

70 %

Beregnet utgiftsbehov 2013

Beregnet utgiftsbehov, Dønna kommune 2013

- Dønna kommune fikk beregnet en utgiftsbehovsindeks på 1,4131 i inntektssystemet for 2013 (der indeks lik 1 betyr et utgiftsbehov lik landsgjennomsnittet).
- For kommunen samlet bidro delkostnadsnøklerne administrasjon, grunnskole, pleie og omsorg, kommunehelse, barnevern og samhandling til å trekke opp utgiftsbehovet med 46,0 prosentpoeng, mens delkostnadsnøklerne på barnehage og sosialhjelp trakk ned utgiftsbehovet med 4,7 prosentpoeng.

Beregnet utgiftsbehov fordelt på delkostnadsområder, Dønna kommune

Utslag delkostnadsnøkler 2013			
	Vekt	Indeks	Bidrag til «hovedindeks»
Barnehage	0,1614	0,7934	-3,3 %
Administrasjon	0,0941	1,9747	9,2 %
Grunnskole	0,2840	1,4202	11,9 %
Pleie og omsorg	0,3144	1,6702	21,1 %
Kommunehelse	0,0410	1,7795	3,2 %
Barnevern	0,0307	1,0540	0,2 %
Sosialhjelp	0,0482	0,7242	-1,3 %
Samhandling	0,0261	1,1707	0,4 %
Sum	1,0000	1,4131	41,3 %

Delkostnadsnøkkel pleie og omsorg 2013

Delkostnadsnøkkelen for PLO 2013 Kilde: KMD

Kriterier	Vekter
Innb 0-66 år	0,1150
Innb. 67-79 år	0,1102
Innb. 80-89 år	0,1971
Innb. o/90 år	0,1383
Basistillegg	0,1323
Sone	0,1323
Nabo	0,0116
Dødelighet	0,0116
PU over 16 år	0,1397
Ikke gifte over 67 år	0,0120
Kostnadsindeks	1,0000

- Dagens kostnadsnøkkel for pleie- og omsorgstjenester bygger i hovedsak på analyser utført av Borgeutvalget. Dagens delkostnadsnøkkel for pleie og omsorg ble tatt i bruk fra og med tilskuddsfordelingen for 2011. I delkostnadsnøkkelen inngår alderskriterier med en vekt på 56 prosent, andre etterspørselsfaktorer enn alder (psykisk utviklingshemmede, ikke gifte eldre og dødelighet) med en vekt på 40 prosent og kostnadsfaktorer (bosettingsmønster og kommunestørrelse) med en vekt på knappe 4 prosent.
- Pleie- og omsorgstjenester etterspørres i stor grad av den eldste delen av befolkningen, men i de senere år har det også vært en utvikling i retning av flere yngre mottakere. Mye av variasjonen i kostnadene til pleie og omsorg kan forklares med forskjeller i alderssammensetning i befolkningen mellom kommuner.
- Den private omsorgskapasiteten påvirker behovet for kommunal hjelp, ved at eldre som bor alene har et større forbruk av pleie- og omsorgstjenester enn andre eldre. Dette ivaretas av kriteriet ikke-gifte over 67 år. Analyser viser også en sammenheng mellom svak helsetilstand og behovet for omsorgstjenester, og dette ivaretas av kriteriet dødelighet. Kriteriet antall psykisk utviklingshemmede over 16 år inngår også i delkostnadsnøkkelen, men er vektet ned de senere år. Antall psykisk utviklingshemmede under 16 år ble tatt ut av kostnadsnøkkelen f.o.m. 2011.
- Kommunestørrelse og bosettingsmønster har også effekt på kommunens ressursbruk innen pleie og omsorg. Små kommuner har høyere kostnader i institusjonsomsorgen fordi de ikke greier å utnytte stordriftsfordeler, og kommuner med spredt bosetting har kostnadsulempere innen hjemmetjenesten knyttet til lange reiseavstander. Små kommuner har også en høyere andel beboere i institusjon enn andre kommuner.

Delkostnadsnøkkel pleie og omsorg, Dønna 2013

- Dønna får beregnet et utgiftsbehov på pleie og omsorg tilsvarende om lag 67 % over landsgjennomsnittet i 2013. Alderssammensetningen trekker samlet sett opp utgiftsbehovet med om lag 20 %, mens øvrige kriterier trekker opp utgiftsbehovet med om lag 47 %.

Delkostnadsnøkkel PLO 2013, Dønna kommune

Kriterier	Vekter	Utgifts- behovs- indeks	Bidrag kostnads- indeks
Innb 0-66 år	0,1150	0,9456	-0,6 %
Innb. 67-79 år	0,1102	1,3489	3,8 %
Innb. 80-89 år	0,1971	1,2530	5,0 %
Innb. o/90 år	0,1383	1,8794	12,2 %
Basistillegg	0,0120	8,1677	8,6 %
Sone	0,0116	3,4727	2,9 %
Nabo	0,0116	6,1120	5,9 %
Dødelighet	0,1323	1,2093	2,8 %
PU over 16 år	0,1397	2,4148	19,8 %
Ikke gifte over 67 år	0,1323	1,5079	6,7 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,6702	67,0 %

Delkostnadsnøkkel grunnskole 2013

Delkostnadsnøkkelen for grunnskole 2013 Kilde:
KMD

Kriterier	Vekter
Innb. 6-15 år	0,8987
Basistillegg	0,0184
Sone	0,0254
Nabo	0,0254
Innvandrere 6-15 år	0,0288
Norskfødte med innvandrerforeldre 6-15 år	0,0032
Kostnadsindeks	1,0000

- Dagens delkostnadsnøkkel for grunnskolen bygger på Borgeutvalgets analyser, analyser utført av Senter for økonomisk forskning (SØF) på oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet og analyser fra SSB. Departementet har oppdatert analysene fra SØF med nyere tallmateriale. Delkostnadsnøkkelen ble sist revidert i 2011.
- Variasjon i kommunenes utgifter til grunnskole kan hovedsakelig forklares ut fra antall barn i grunnskolealder (6-15 år). Sone- og nabokriteriet fanger opp ulike elementer ved bosettingsmønsteret i en kommune. Smådriftsulemper knyttet til kommunestørrelse fanges opp av basiskriteriet. Høy andel innvandrere bidrar til høy ressursbruk per elev i grunnskolen.
- Sonekriteriet er innbyggernes summerte avstander fra senter i egen grunnkrets til senteret i sonen. Hver sone er om lag 2 000 innbyggere, for å fange opp en gjennomsnittlig skolekrets. Hver sone er igjen delt opp i grunnkretser. Kriteriet nabo er innbyggernes reiseavstand fra senter i egen grunnkrets til senter i nærmeste nabokrets summert for alle innbyggerne.

Delkostnadsnøkkel grunnskole, Dønna 2013

- Dønna får beregnet et utgiftsbehov på grunnskole tilsvarende om lag 42 % over landsgjennomsnittet i 2013. Andel barn og unge 6-15 år trekker opp utgiftsbehovet med om lag 11 %, mens øvrige kriterier trekker opp utgiftsbehovet med om lag 31 %

Delkostnadsnøkkel grunnskole 2013, Dønna kommune

Kriterier	Vekter	Utgifts- behovs- indeks	Bidrag kostnads- indeks
Innb. 6-15 år	0,8987	1,1189	10,7 %
Basistillegg	0,0184	8,1677	13,2 %
Sone	0,0254	3,4727	6,3 %
Nabo	0,0254	6,1120	13,0 %
Innvandrere 6-15 år	0,0288	0,6845	-0,9 %
Norskfødte med innvanderforeldre 6-15 år	0,0032	0,1922	-0,3 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,4202	42,0 %

Delkostnadsnøkkel barnevern 2013

Delkostnadsnøkkelen for barnevern 2013 Kilde:
KMD

Kriterier	Vekter
Innb. 0-22 år	0,4485
Barn 0-15 år m/enslig forsørger	0,3590
Lavinntekt	0,1926
Kostnadsindeks	1,0000

- Dagens delkostnadsnøkkel for barnevern ble sist revidert med virkning for 2011. Variasjon i kommunenes utgifter til barnevern kan blant annet forklares ut fra antall barn og unge i målgruppen (0-22 år). Departementet valgte å bruke alderskriteriet innbyggere 0–22 år, siden barnevernloven omfatter tiltak for barn og unge opp til og med fylte 23 år. Analyser viser også at kriteriene barn 0–15 år med enslig forsørger og antall fattige, har en positiv effekt på utgiftene til barnevern i kommunene.

Delkostnadsnøkkel barnevern 2013

- Dønna får beregnet et utgiftsbehov på barnevern tilsvarende om lag 5 % over landsgjennomsnittet i 2013. Andel innb. 0-22 år (målgruppen) trekker ned utgiftsbehovet med om lag 0,4 %, mens øvrige kriterier (levekår) trekker opp utgiftsbehovet med om lag 5 %

Delkostnadsnøkkel barnevern 2013, Dønna kommune

Kriterier	Vekter	Utgifts- behovs- indeks	Bidrag kostnads- indeks
Innb. 0-22 år	0,4485	0,9912	-0,4 %
Barn 0-15 år m/enslig forsørger	0,3590	1,0506	1,8 %
Lavinntekt	0,1926	1,2063	4,0 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,0540	5,4 %

Dokumentasjon av utviklingen i utgiftsutjevn. tilskudd/trekk 2011-2014 – fordelt på delkostnadsomr.

Dønna kommune	Utslag fra delkostnadsnøklene				Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Barnehage	0,8216	0,8866	0,7934	0,7865	-1 666	-1 120	-2 174	-2 323
Administrasjon	1,9317	1,9494	1,9747	1,9992	5 322	5 610	5 986	6 226
Grunnskole	1,3981	1,3992	1,4202	1,3730	6 801	7 086	7 784	7 041
Pleie og omsorg	1,7236	1,7051	1,6702	1,7328	13 803	13 905	13 743	15 250
Helse	1,7534	1,7636	1,7795	1,7909	1 823	1 909	2 083	2 145
Barnevern	0,9537	0,9248	1,0540	1,0106	-86	-145	108	22
Sosialhjelp	0,7297	0,6624	0,7242	0,7525	-668	-863	-867	-789
Samhandling		1,1624	1,1707	1,1737		266	291	301
Kostnadsindeks	1,4373	1,4308	1,4131	1,4190	25 350	26 653	26 946	27 865
Nto.virkn. statl/priv. skoler					-976	-3 168	-2 897	-2 547
Sum utgiftsutjevn m.m.					24 374	23 485	24 049	25 318

Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler

- Kommunene har ansvar for å gi innbyggere i alderen 6-15 år grunnskoleundervisning, men de finansierer ikke undervisningen til elever som går i statlige og private grunnskoler.
- Kommunene får et trekk i rammetilskuddet (utgiftsutjevningen) knyttet til antall elever i statlige og private skoler (korreksjonsordningen). Korreksjonsordningen omfordeler midler fra kommuner med mange elever i statlige og private skoler til kommuner med få eller ingen elever i statlige og private skoler. I denne ordningen får kommunene et uttrekk i rammetilskuddet for de elevene de har i statlige og private skoler. Etter at trekket er gjort, blir samlede trekket tilbakeført til alle kommuner etter kommunens andel av utgiftsbehovet/kostnadsnøkkelen (UB).
- Treksatsene ligger under gjennomsnittskostnadene per elev på landsbasis, fordi man antar at marginal innsparing knyttet til å ha en elev mindre ofte er lavere enn gjennomsnittskostnaden. Treksatsen per elev i vanlig undervisning utgjør 78.700 kr i 2014.

Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler (forts.)

- Dønna fikk i 2014 et trekk for 39 elever i privat skole (telletidspunkt høsten 2012). Netto virkningen av ordningen for Dønna kommune utgjorde om lag minus 2,5 mill kr i 2014. Kommunen fikk dette året et trekk på om lag 3,1 mill. Tilbakeføring av samlet trekk på landsbasis utgjorde ca. 0,5 mill.

	Trekk (78 700 per elev)	Tilbakeføring av samlet trekk	Netto virkning
Dønna (39 elever)	-3 069	522 (1 309 248*0,3988)	-2 547

Prioritering for kommunen samlet

Prioritering for kommunen samlet

- Netto driftsutgifter (= driftsutgifter - driftsinntekter) viser hvordan kommunen prioriterer de frie midlene. Prioriteringsindikatorerne skal si noe om hvor mye av egne penger kommunen "velger" å bruke til de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på en bestemt tjeneste.

Prioritering for kommunen samlet

Tabellen viser andel av totale netto driftsutgifter på sentrale tjenesteområder.

	Dønna			K-gr. 6	Landet
	2011	2012	2013	2013	2013
Administrasjon og styring	16,3	13,6	15,0	14,0	7,3
Barnehage	8,6	8,3	9,2	7,7	14,4
Grunnskole	23,4	22,7	24,5	21,6	23,9
Pleie og omsorg	33,6	32,9	32,1	36,0	29,6
Kommunehelse	3,8	4,1	3,9	5,7	4,1
Samhandling		1,6	2,1	1,5	2,0
Sosialtjeneste	3,6	3,5	3,8	2,6	5,4
Barnevern	3,8	4,5	7,8	2,4	3,1
Sum	93,1	91,2	98,4	91,5	89,8

- Siden tabellen bare omfatter tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, er ikke summen lik 100. Blant annet omfattes ikke tekniske tjenester og kultur.
- I disse tallene er det ikke korrigeret for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommunene. Men det vil vi gjøre under for på den måten å sammenligne mer reelt.

Prioritering for kommunen samlet (forts.)

- Tabellen viser andel av totale netto driftsutgifter på alle tjenesteområder.

	Dønna			K-gr. 6	Landet
	2011	2012	2013	2013	2013
Administrasjon og styring	16,3	13,6	15,0	14,0	7,3
Barnehage	8,6	8,3	9,2	7,7	14,4
Grunnskole	23,4	22,7	24,5	21,6	23,9
Pleie og omsorg	33,6	32,9	32,1	36,0	29,6
Kommunehelse	3,8	4,1	3,9	5,7	4,1
Samhandling	:	1,6	2,1	1,5	2,0
Sosialtjeneste	3,6	3,5	3,8	2,6	5,4
Barnevern	3,8	4,5	7,8	2,4	3,1
VARF	0,4	0,3	-1,5	-0,4	-0,6
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø	0,7	0,9	0,3	1,1	1,1
Kultur	1,6	1,5	2,4	3,5	3,8
Kirke	0,0	1,3	1,3	1,6	1,1
Samferdsel	2,9	2,9	2,9	3,1	1,5
Bolig	-0,8	-0,5	-0,3	0,1	0,1
Næring	1,3	2,4	1,8	-2,2	-0,2
Brann og ulykkesvern	1,4	1,3	1,6	1,5	1,3
Interkommunale samarbeid (§ 27-samarbeid)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4

KOSTRA- og effektivitetsanalyse 2013

Metode KOSTRA- og effektivitetsanalyser

- Til bruk i KOSTRA- og effektivitetsanalyser, har vi utviklet en metode som gjør sammenligninger mer reelle, ved at det for gitte tjenesteområder tas høyde for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommuner. Den faktiske ressursbruken på ulike tjenesteområder ses i sammenheng med et nivå som vi kaller normert utgiftsbehov (basert på kommunens verdi på aktuell delkostandsnøkkel innenfor inntektssystemet). Vi beregner da et mer-/mindreforbruk målt mot dette normerte utgiftsnivået. Vi baserer oss på til enhver tid oppdaterte delkostnadsnøkler i inntektssystemet - for de syv tjenesteområdene barnehage, administrasjon, grunnskole, pleie- og omsorg, kommunehelse, barnevern samt sosialtjenester.
- I vurderingen av det samlede utgiftsnivået for alle tjenesteområdene tar vi dessuten høyde for kommunens nivå på korrigerede frie inntekter – for på den måten å gi et fullstendig bilde av om kommunen ligger høyere eller lavere på samlet ressursbruk enn hva det reelle inntektsnivået (og utgiftsutjevningen over inntektssystemet) skulle tilsi.
- Vi vil imidlertid presisere at et slikt beregnet utgiftsnivå generelt ikke må oppfattes som en slags fasit på et ”riktig” nivå. Beregningene er mer en illustrasjon på hvordan kommunen faktisk har tilpasset seg et forbruksnivå på de aktuelle tjenesteområdene i sum - sammenlignet med hva utgiftsbehovet (ifølge kriteriene i inntektssystemet) og de reelle, frie inntektene ideelt sett skulle tilsi. Dessuten skal det nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning, og at kriteriene i inntektssystemet ikke inkluderer alle tjenesteområder.
- Vi har i analysene basert oss på endelige/reviderte KOSTRA-data for 2013. For øvrig forutsettes det at kommunen fører regnskapet i henhold til KOSTRA-veilederen.

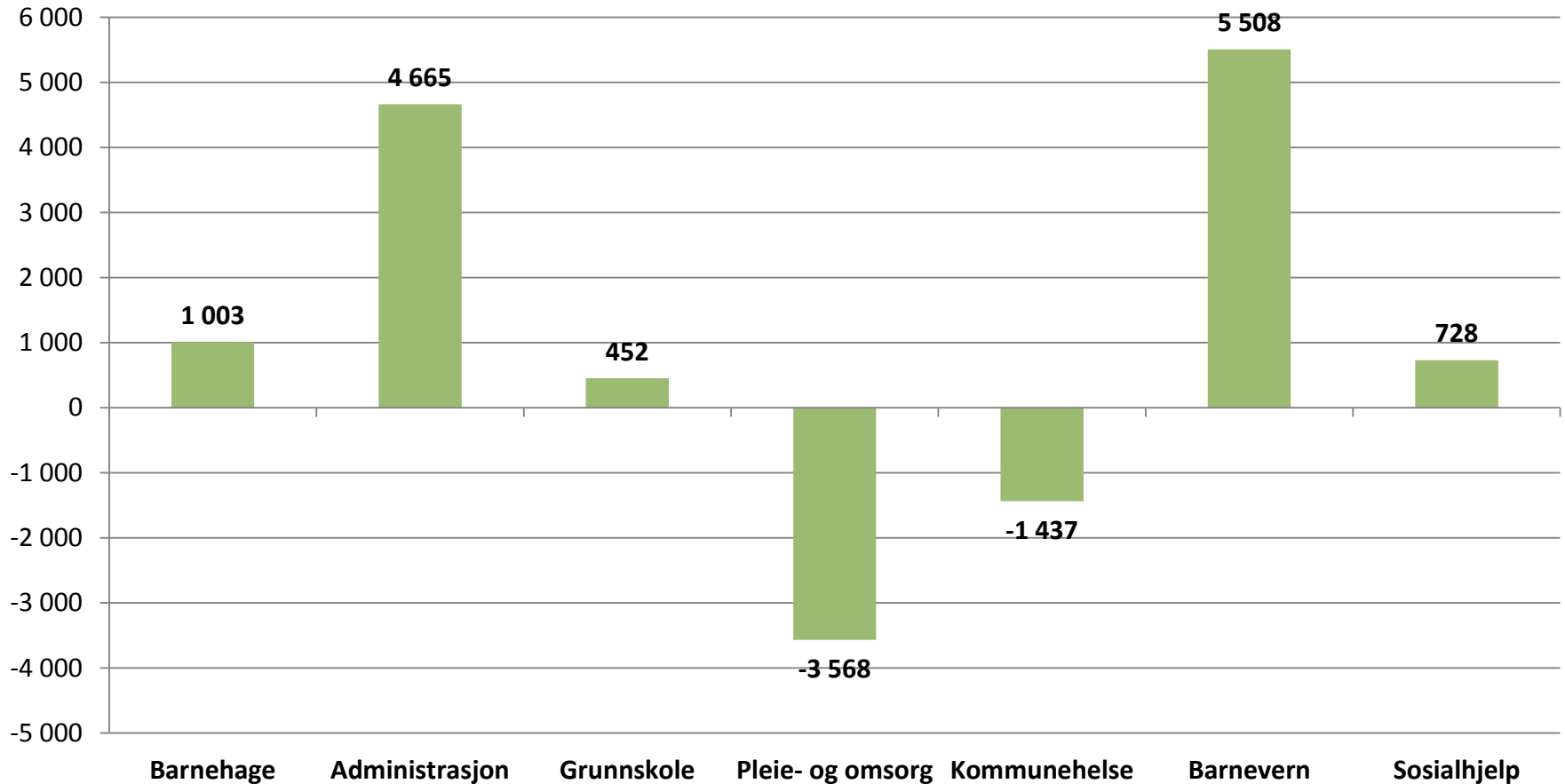
KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Dønna kommune 2013

	Beregnet utgifts- behov 2013	Netto driftsutgifter 2013			Mer-/mindreutgift ift.	
		Dønna kommune	Lands- gjennomsnitt	Dønna "normert nivå"	Lands- gjennomsnittet	"Normert utgiftsnivå"
		<i>kr pr innb</i>	<i>kr pr innb</i>	<i>kr pr innb</i>	<i>1000 kr</i>	<i>1000 kr</i>
Barnehage	0,7934	6 611	7 441	5 904	-1 179	1 003
Administrasjon	1,9747	10 774	3 792	7 489	9 914	4 665
Grunnskole	1,4202	17 582	12 156	17 264	7 705	452
Pleie og omsorg	1,6702	23 034	15 296	25 546	10 988	-3 568
Kommunehelse	1,7795	2 785	2 134	3 797	925	-1 437
Barnevern	1,0540	5 573	1 607	1 694	5 631	5 508
Sosialhjelp	0,7242	1 996	2 049	1 484	-75	728
Sum	1,4131				33 909	7 351
Sum inntektsjust.						505

Våre beregninger viser at Dønna kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på ca. 33,9 mill kr. i 2013. Da er det ikke hensyntatt at kommunen tross alt hadde et høyere utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 41,3 prosent i 2013). I forhold til kommunens "normerte utgiftsnivå", er det beregnet merutgifter på om lag 7,4 mill kr – dvs. hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerede frie inntekter på 110 prosent av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 6,8 mill kr), har vi beregnet et samlet merforbruk på om lag 0,5 mill kr (=7,4-6,8).

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

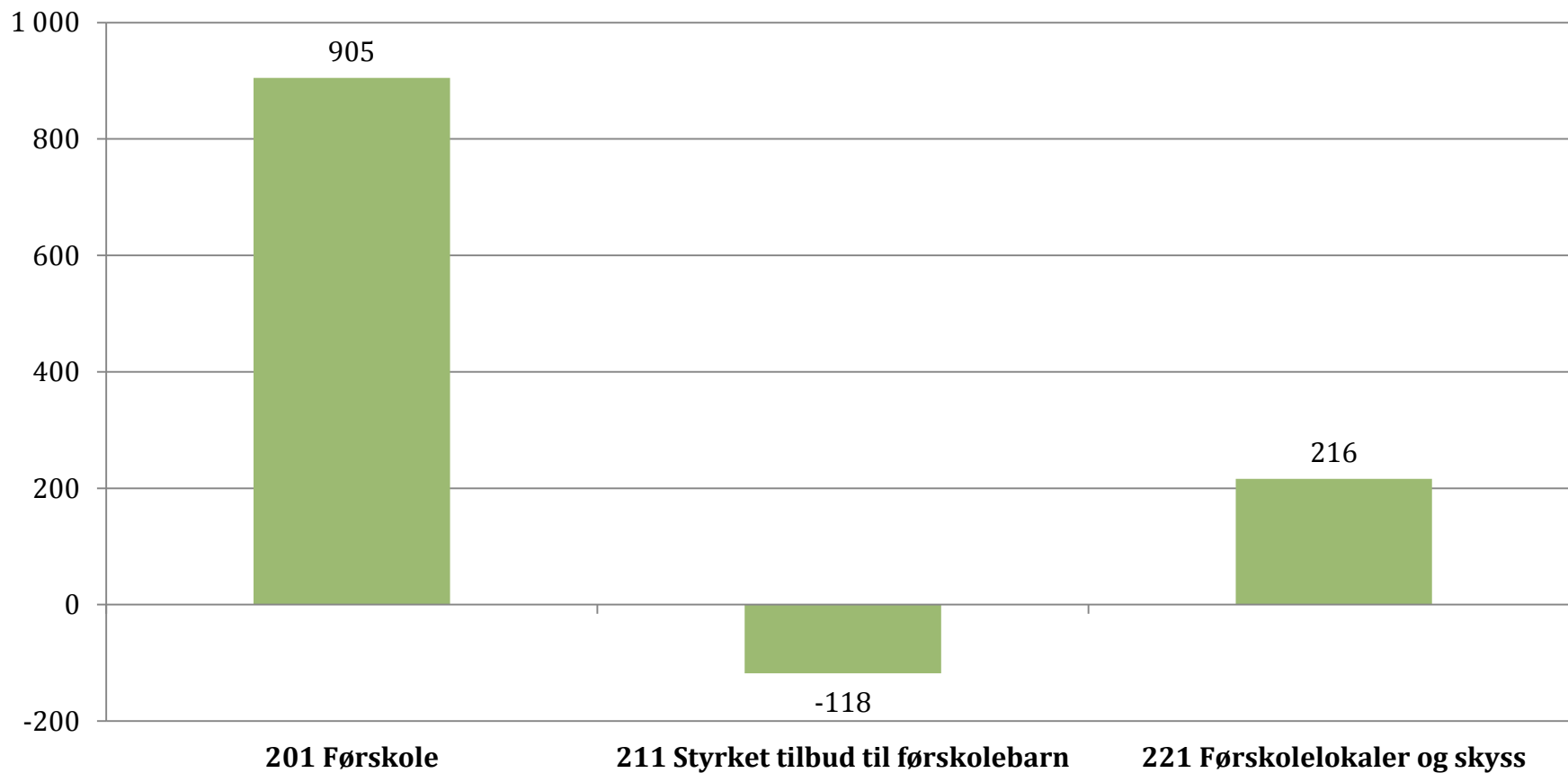

Netto driftsutgifter og mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

	Netto driftsutgifter 2013 (kr per innb)		Mer-/mindreutgifter Dønna (1000 kr) ift.	
	Dønna kommune	Landsgjennomsnittet	Landsgjennomsnittet	"Normert nivå"
Barnehage (F201, 211, 221)	6 611	7 441	-1 179	1 003
201 Førskole	5 716	6 401	-973	905
211 Styrket tilbud til førskolebarn	339	532	-274	-118
221 Førskolelokaler og skyss	556	508	67	216
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	10 774	3 792	9 914	4 665
100 Politisk styring	1 058	376	969	448
110 Kontroll og revisjon	318	91	322	196
120 Administrasjon	7 587	2 843	6 736	2 800
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	335	180	220	-30
130 Administrasjonslokaler	1 476	302	1 668	1 250
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	17 582	12 156	7 705	452
202 Grunnskole	13 387	9 533	5 472	-216
215 Skolefritidstilbud	135	188	-75	-187
222 Skolelokaler	3 628	2 203	2 023	709
223 Skoleskyss	432	232	284	146
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	23 034	15 296	10 988	-3 568
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	318	822	-715	-1 497
253 Pleie, omsorg, hjelp i institusjon	11 350	6 198	7 315	1 417
254 Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	9 871	7 471	3 408	-3 702
261 Botilbud i institusjon	1 494	804	980	215
Kommunehelse (F232, 233, 241)	2 785	2 134	925	-1 437
232 Forebygging - skole- og helsestasjonstjeneste	354	502	-210	-765
233 Forebyggende arbeid, helse og sosial	89	155	-95	-266
241 Diagnose, behandling, rehabilitering	2 342	1 477	1 229	-405
Barnevern (F244, 251, 252)	5 573	1 607	5 631	5 508
244 Barneverntjeneste	1 390	537	1 211	1 170
251 Barneverntiltak i familien	106	210	-147	-163
252 Barneverntiltak utenfor familien	4 076	860	4 566	4 500
Sosialhjelp (F242, 243, 281)	1 996	2 049	-75	728
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	804	743	88	378
243 Tilbud til personer med rusproblemer	280	361	-115	27
281 Økonomisk sosialhjelp	912	946	-48	322

Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

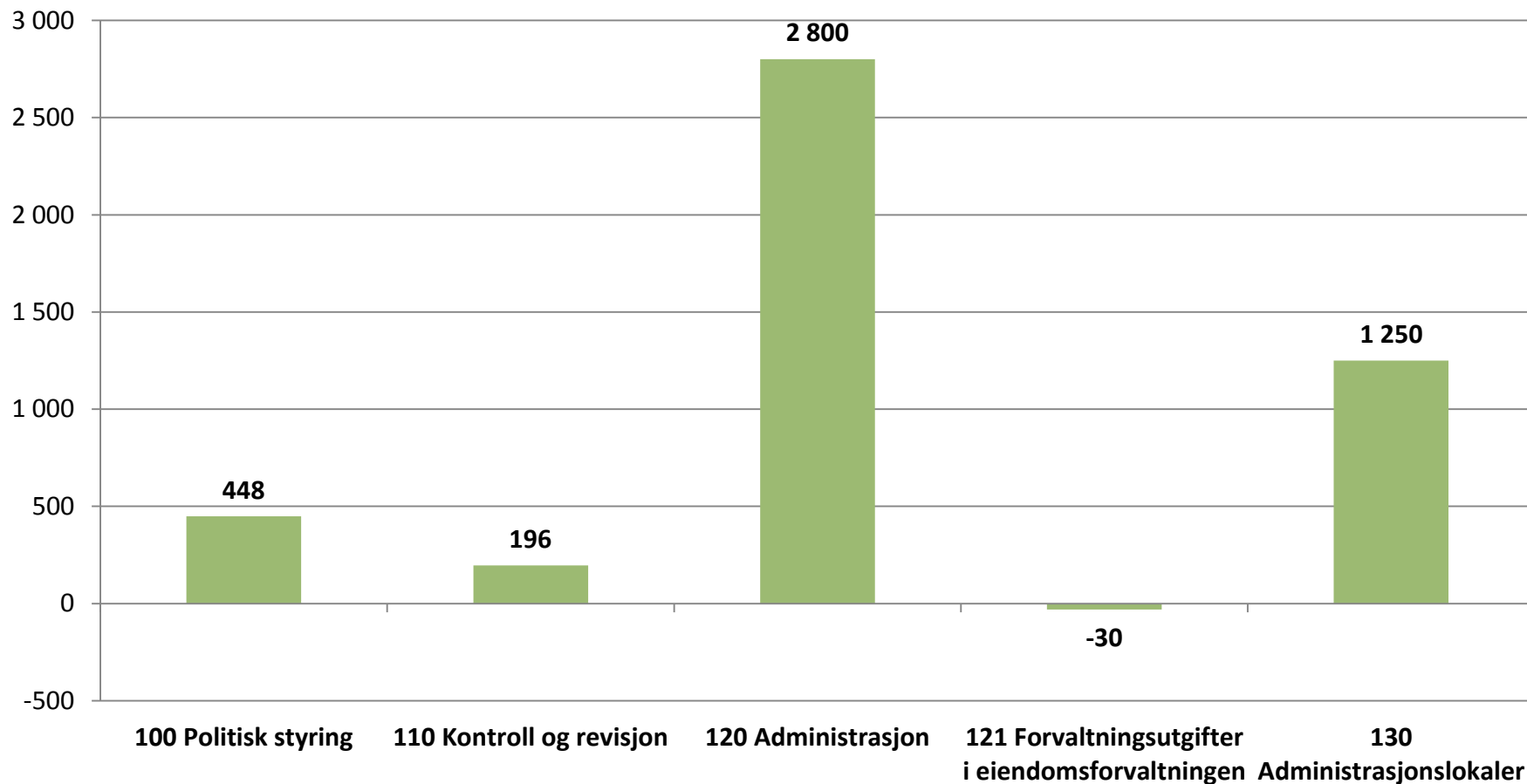
Mer-/mindreutgift barnehage (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

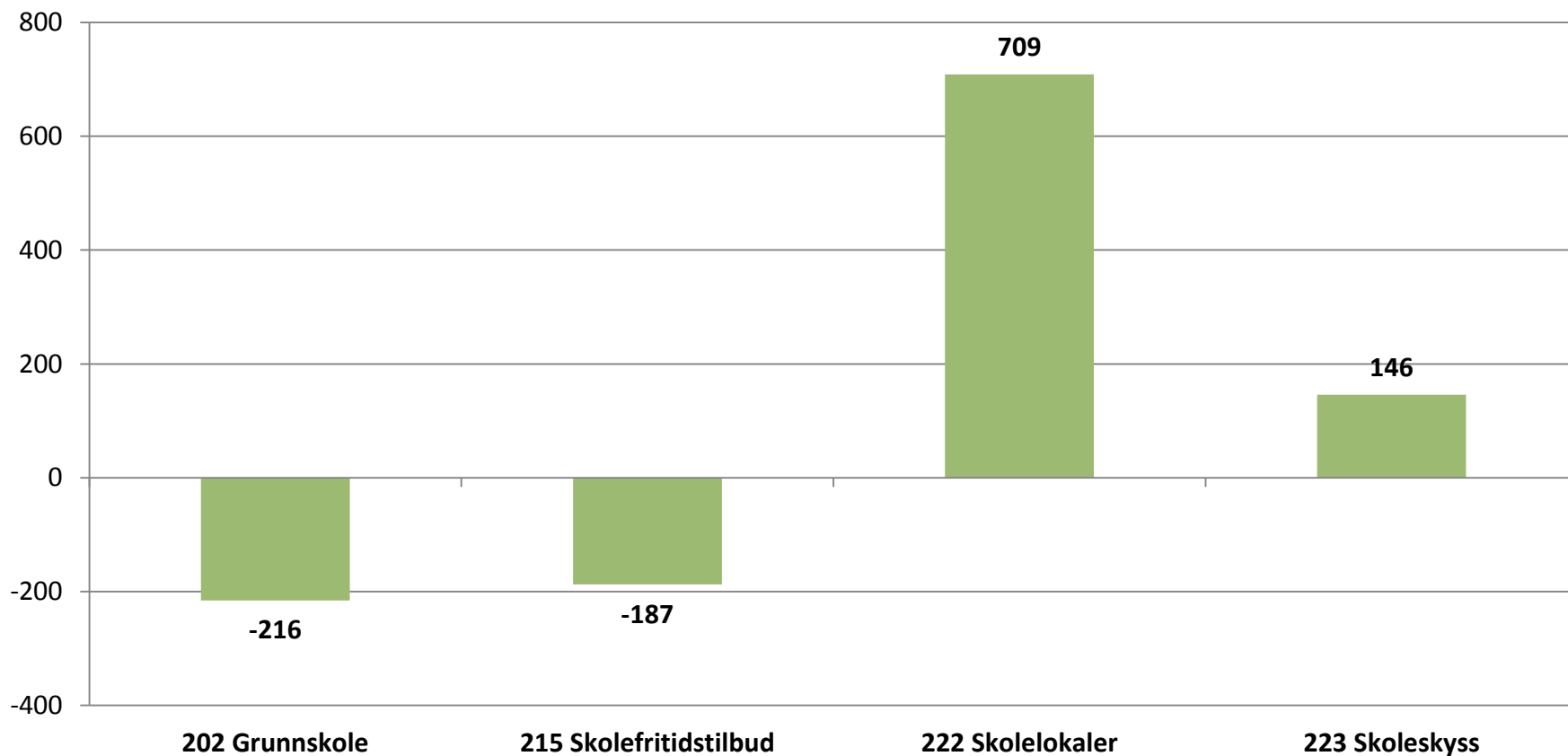
Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift administrasjon (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

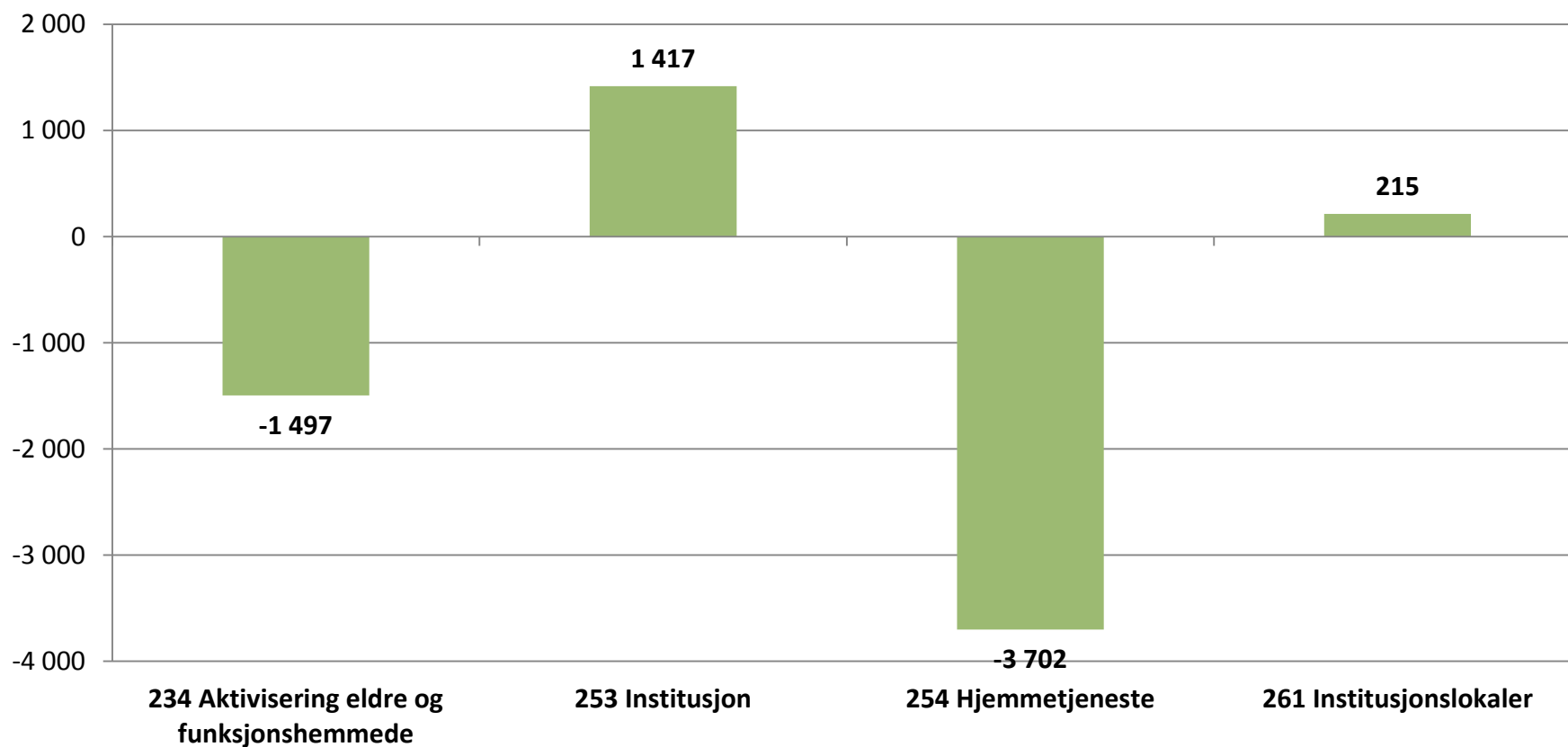
Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift grunnskole (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

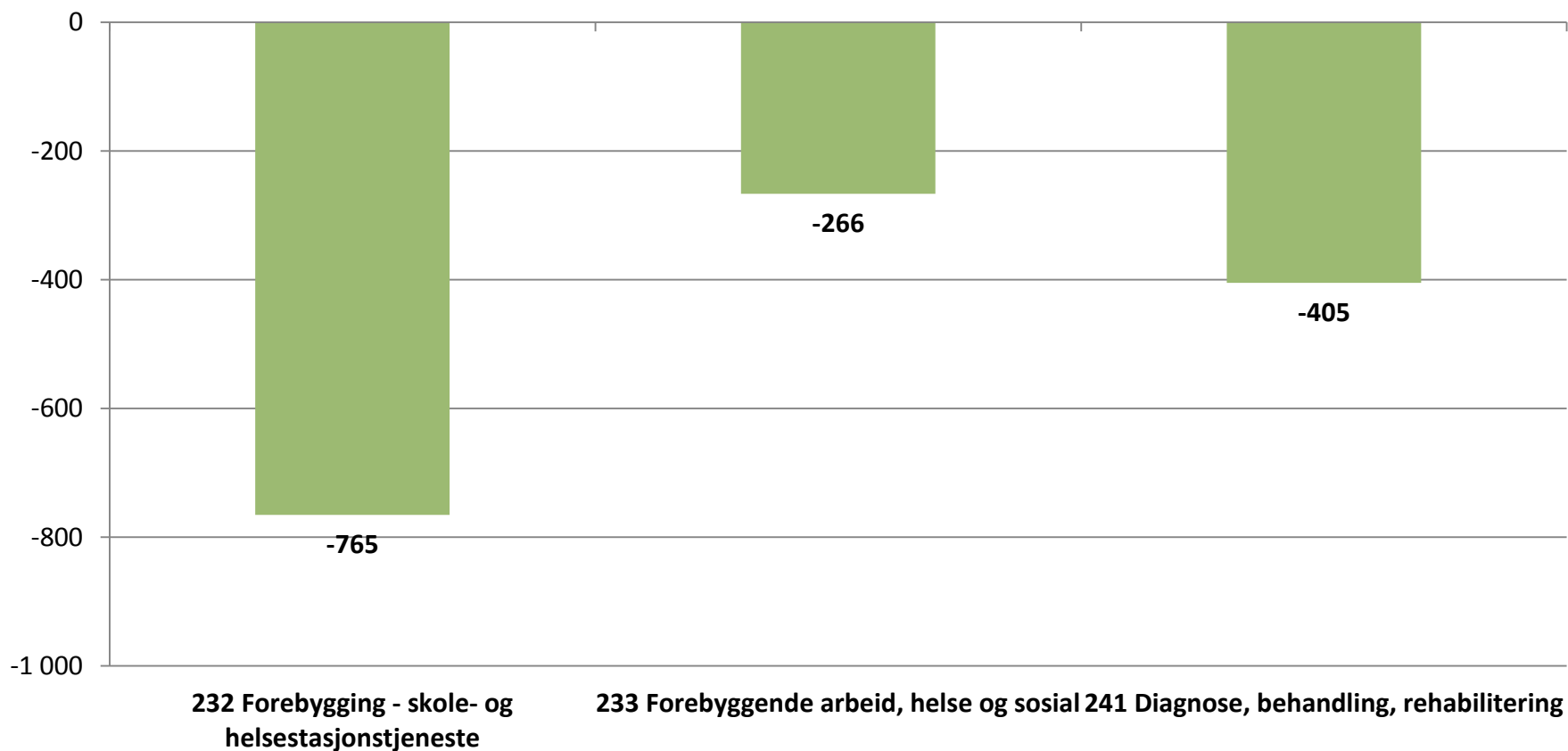
Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift PLO (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

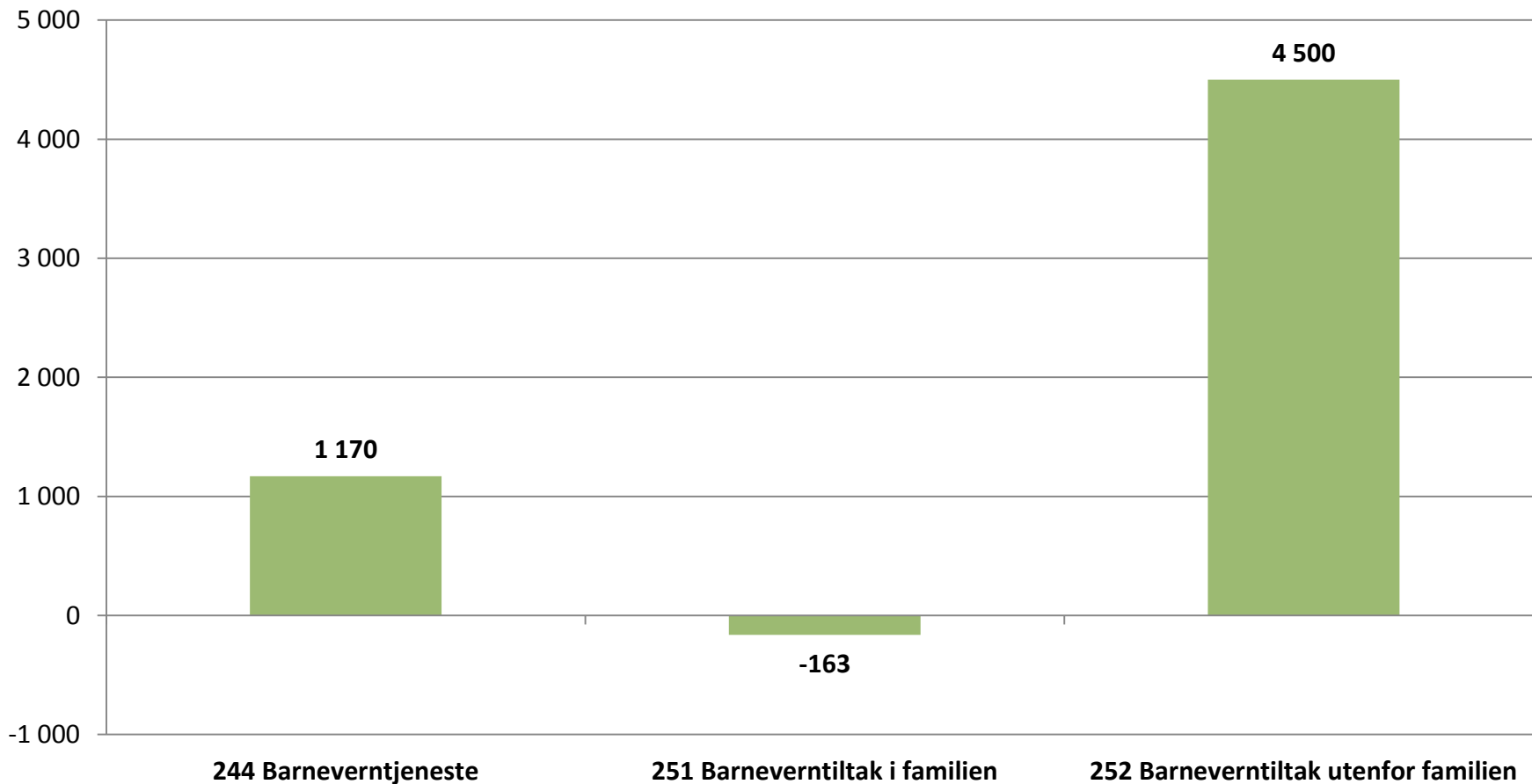
Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift kommunehelse (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

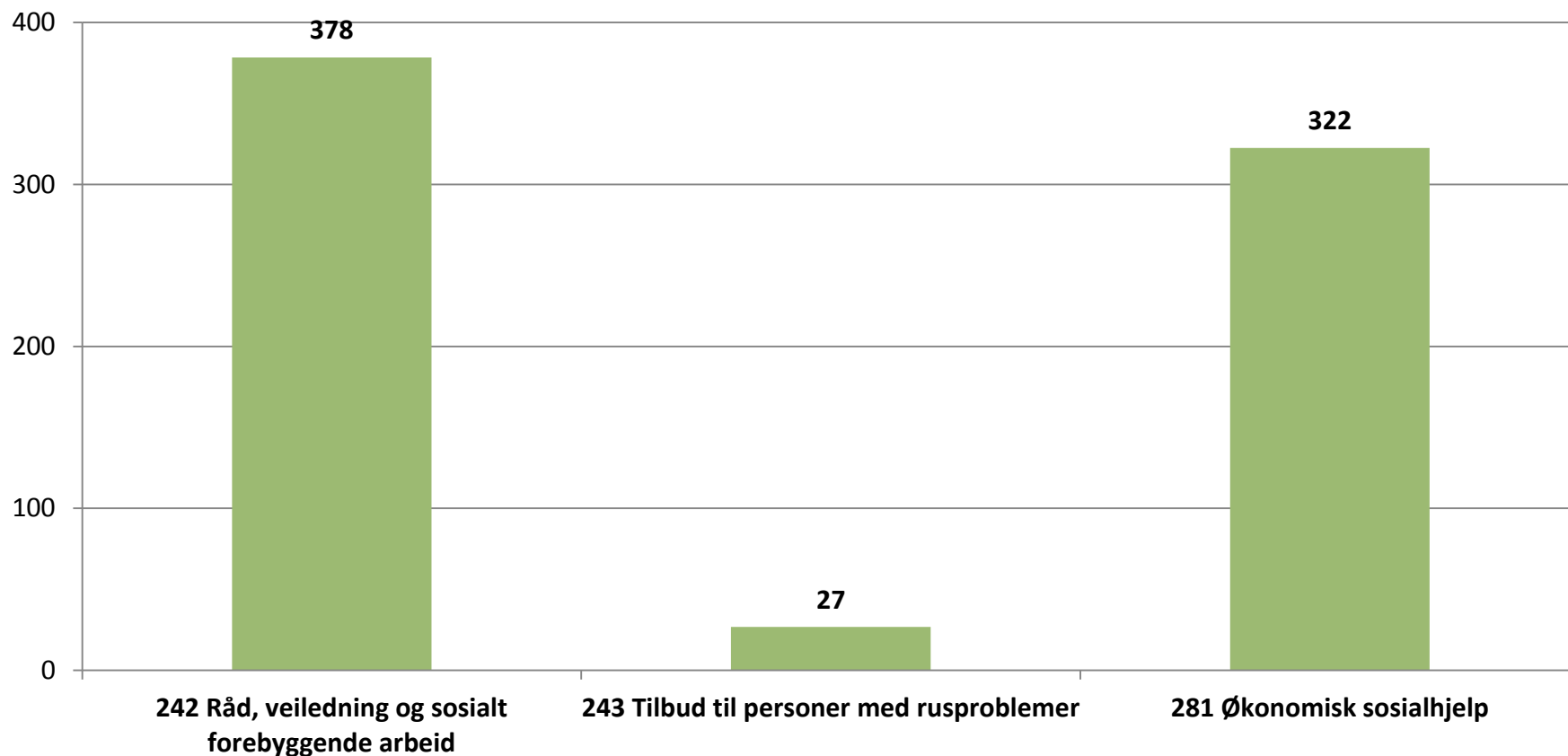
Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift barnevern (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA-funksjoner, Dønna kommune 2013

Mer-/mindreutgift sosialtjeneste (1000 kr) ift. normert nivå. Dønna kommune 2013

Økonomiske rammebetingelser - oppsummering

- Oppsummert kan vi si at Dønna er en middelinntektskommune. Kommunen har et nivå på korrigerede frie inntekter (inkl. e-skatt og konsesjonskraftinnt.) som ligger ca. 10 prosent over landsgjennomsnittet.
- Våre beregninger viser at Dønna kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på ca. 34 mill kr. i 2013. Da er det ikke hensyntatt at kommunen tross alt hadde et høyere utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 41 prosent i 2013). I forhold til kommunens «normerte» utgiftsnivå, er det beregnet merutgifter på om lag 7,3 mill kr – dvs. hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerede frie inntekter på 110 prosent av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 6,8 mill kr), har vi beregnet et samlet merforbruk på om lag 0,5 mill kr ($=7,3-6,8$).
- I de videre analysene skal vi gå nærmere bak disse tallene, herunder se hva som kan tilskrives aktivitet og hva som kan tilskrives andre forhold, for eksempel effektivitet.
- I neste kapittel illustreres sammenhengene mellom den forventede demografiutviklingen og utgiftsbehovet (demografikostnadene) i kommunen.

Demografi og kommuneøkonomi

Demografi og kommuneøkonomi

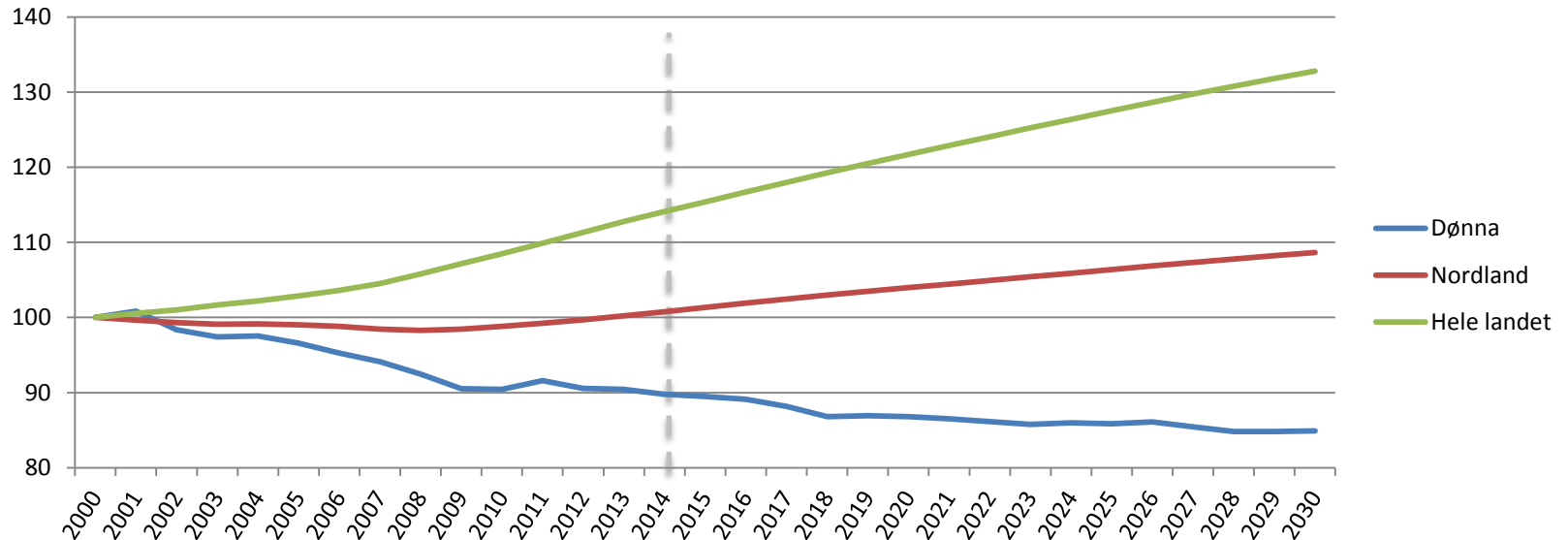

- Vi har beregnet hvor store mer-/mindreutgifter Dønna kommune kan få i framtida som følge av befolkningsutviklingen.
  - Kommunene har ansvar for bl.a. barnehager, grunnskole og pleie- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene påvirkes bl.a. av den demografiske utviklingen.
- Vi har brukt det samme beregningsopplegget som det tekniske beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) benytter. TBU presiserer at beregningene må betraktes som grove anslag. Mens TBU bare har anslått demografikostnader for 2014 og 2015, har vi også sett på kostnadene i perioden fram mot 2030. Usikkerheten øket når vi ser lengre framover i tid.
- Vi tar utgangspunkt i middelalternativet (4M-alternativet) fra de siste befolkningsframskrivningene til SSB (som ble publisert den 17.06.14).

*Se vedlegg III for dokumentasjon av beregningsopplegget for 2015.

Demografiske forhold/utvikling

I figuren over er faktisk utvikling fra 2000 til 2014 videreført med SSBs framskrivninger fra 2014-2030. Utviklingen er her indekstert slik at nivået i 2000=100

- Fra 2014 til 2030 foreskriver SSB en befolkningsnedgang for Dønna på 5,4 prosent, eller 77 personer. Til sammenligning er det forventet en befolkningsvekst for fylket og landet på hhv. 7,8 prosent og 16,4 prosent.
- Fra 2000 til 2014 har Dønna hatt en befolkningsnedgang på 10,2 prosent, eller 162 personer. Nordland har hatt en befolkningsvekst på 0,7 prosent, mens det på landsbasis har vært en vekst på 14,1 prosent.

Alderssammensetning

Prosentandel av befolkningen i ulike aldersgrupper pr 1.1.2014. Kilde: SSB.

	Dønna	Nordland	Hele landet
0-5 år	6,0	6,6	7,4
6-15 år	12,3	11,9	12,1
16-66 år	62,7	65,5	66,9
67-79 år	12,8	10,9	9,4
80-89 år	4,3	4,1	3,5
90 år og eldre	1,9	1,0	0,8
0-66 år	81,0	84,0	86,3
67 år og eldre	19,0	16,0	13,7

- Dønna har generelt en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet. Andelen eldre over 67 år utgjorde 19,0 prosent av befolkningen pr. 1.1.2014. Tilsvarende andel for fylket og landet var hhv. 16,0 prosent og 13,7 prosent.
- Samtidig har Dønna en noe høyere andel barn og unge i aldersgruppen 6-15 år enn landet for øvrig.

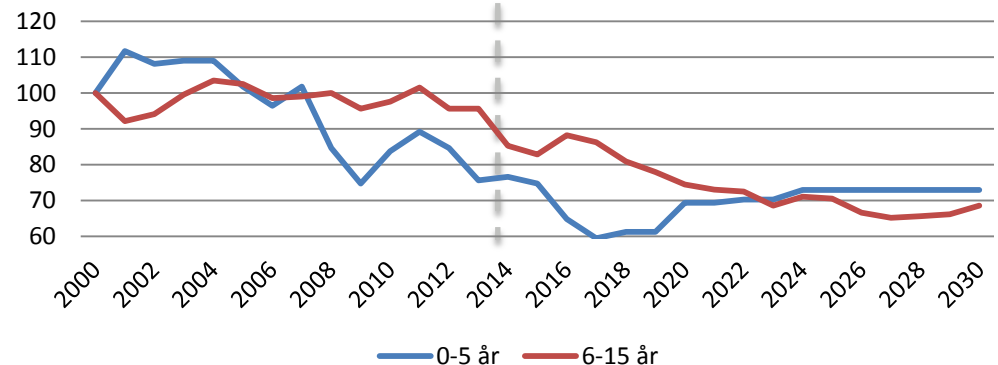
Utvikling i antall barn/unge og eldre 2000-2030, Dønna kommune

- I figurene under er vist faktisk utvikling i ulike aldersgrupper fra 2000 til 2013, videreført med SSBs framskrivninger fra 2014-2030.

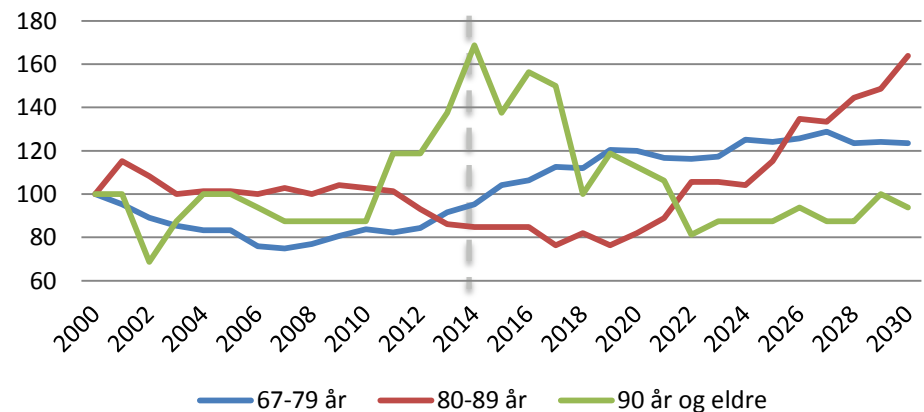
- Ifølge SSB er det ventet en svak utvikling i de yngste aldersgruppene i de neste årene. Fra 2014 til 2030 foreskriver SSB en nedgang i aldersgruppen 0-5 år og 6-15 år på hhv. 4,7 prosent og 19,5 prosent. Til sammenligning er det for kommunen totalt anslått en nedgang på 5,4 prosent i samme periode.

- Ifølge SSB vil antall personer i aldersgruppen 67-79 år øke i de neste årene. I aldersgruppen 80-89 år er det forventet nedgang i de nærmeste årene, og en relativt kraftig vekst etter 2020. I aldersgruppen over 90 år er det ventet en nedgang i årene fram mot 2030.

"Barne- og ungdomsgruppene"

"Eldregruppene"

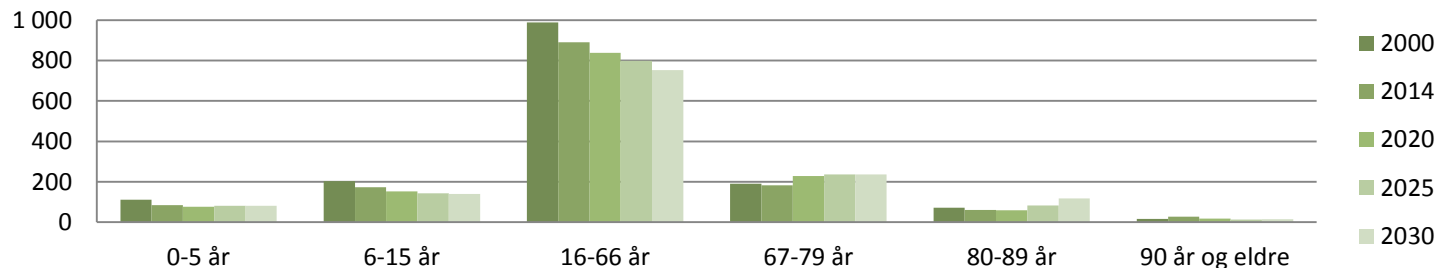
Utvikling i ulike alderstrinn 2000-2030

- Dønna kommune

Oppstillingen under viser antall personer i ulike aldersgrupper i 2000 og 2014, videreført med SSBs framskrivinger (alt. «4M») i 2020, 2025 og 2030.

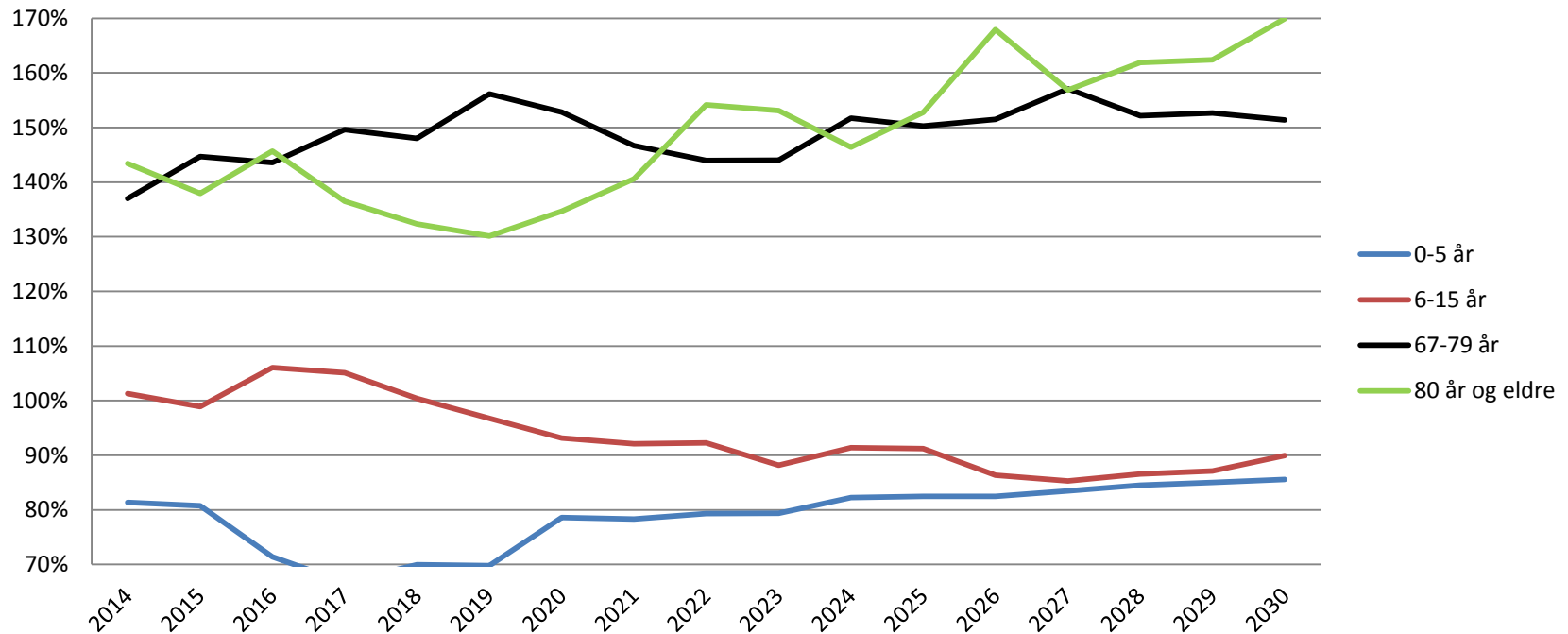
	2000	2014	2020	2025	2030
0-5 år	111	85	77	81	81
6-15 år	204	174	152	144	140
16-66 år	988	891	838	799	753
67-79 år	191	182	229	237	236
80-89 år	72	61	59	83	118
90 år og eldre	16	27	18	14	15
Totalt	1 582	1 420	1 373	1 358	1 343

Befolkningsprognoser per aldersgruppe

Behovsindeks ulike aldersgrupper fram til 2030

Behovsindeks 2014-2030

- Diagrammet viser hvordan behovet i ulike aldersgrupper for Dønna utvikler seg i forhold til landsgjennomsnittet (=utgiftsbehovet).
- Oppstillingen viser at andelen eldre vil øke og andelen barn og unge vil reduseres sett i forhold til landsgjennomsnittet.

Beregnete mer-/mindreutgifter 2014-2030 som følge av den demografiske utviklingen – Dønna kommune

- Nedgang i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole.
- Flere eldre i aldersgruppene 67-79 år og 80-89 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene, mens færre eldre i aldersgruppen 90 år og eldre trekker noe i motsatt retning.

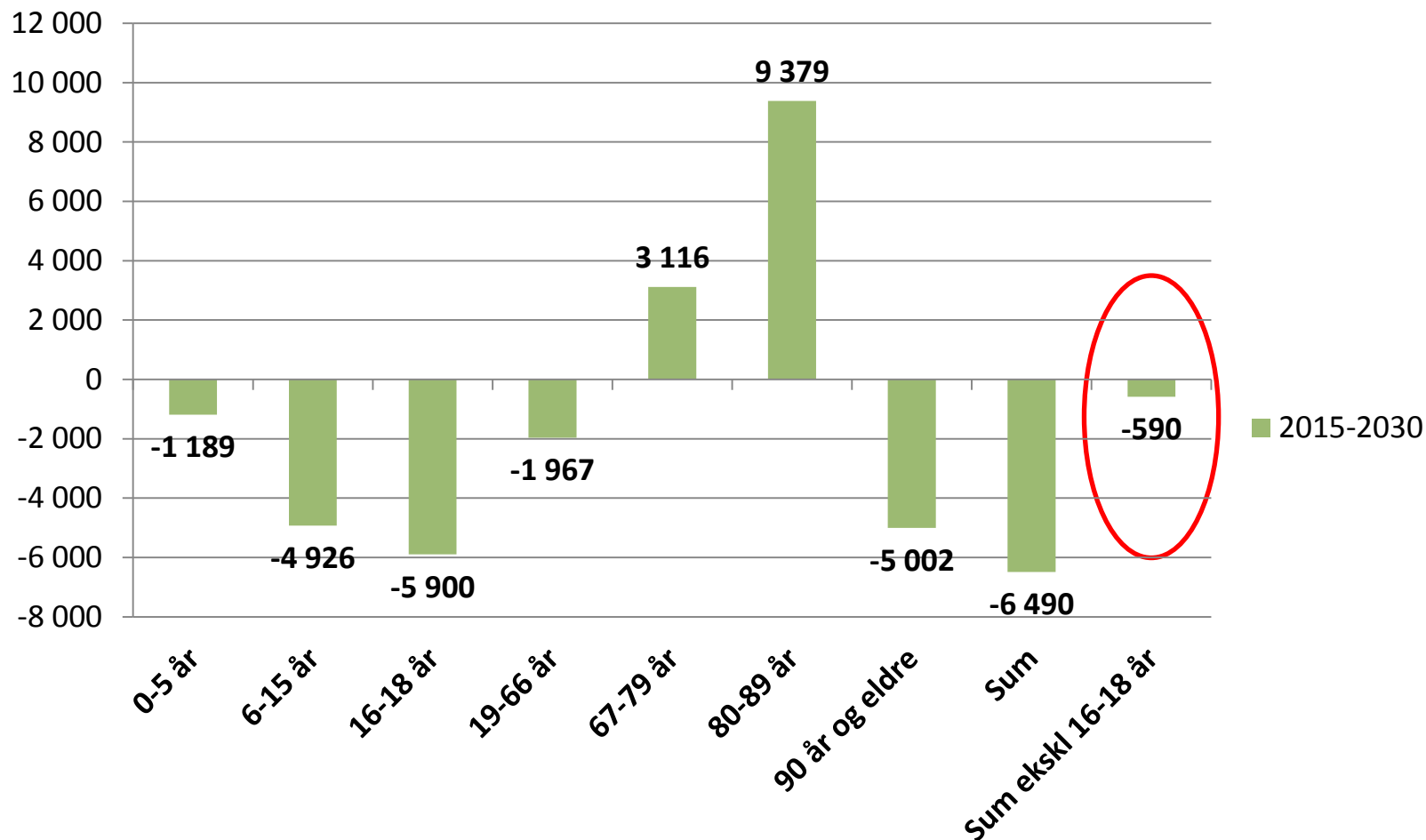
	2014	2014-2019	2020-2030	2014-2030
0-5 år	-2,4 %	-20,0 %	5,2 %	-4,7 %
6-15 år	-2,9 %	-8,6 %	-7,9 %	-19,5 %
16-18 år	-9,2 %	-7,7 %	-36,4 %	-46,2 %
19-66 år	-0,4 %	-5,1 %	-8,3 %	-13,1 %
67-79 år	9,3 %	26,4 %	3,1 %	29,7 %
80-89 år	0,0 %	-9,8 %	100,0 %	93,4 %
90 år og eldre	-18,5 %	-29,6 %	-16,7 %	-44,4 %
Sum	-0,3 %	-3,2 %	-2,2 %	-5,4 %

- I perioden 2015-2030 anslås Dønna kommune å få reduserte demografikostnader på om lag 0,6 mill kr.
  - I aldersgruppen 0-15 år er det isolert sett anslått mindreutgifter på om lag 6,1 mill kr.
  - I aldersgruppene 0-66 år er det isolert sett anslått mindreutgifter på om lag 8,1 mill kr.
  - I aldersgruppene 67 år og eldre er det isolert sett anslått merutgifter på om lag 7,5 mill kr.
- I perioden 2015-2020 er det beregnet mindreutgifter for kommunen på om lag 7,1 mill kr.

	2015	2015-2020	2021-2030	2015-2030
0-5 år	-321	-1 771	581	-1 189
6-15 år	-724	-3 187	-1 739	-4 926
16-18 år	-1 180	-1 967	-3 933	-5 900
19-66 år	-43	-757	-1 210	-1 967
67-79 år	981	2 712	404	3 116
80-89 år	0	-329	9 708	9 379
90 år og eldre	-2 084	-3 751	-1 250	-5 002
Sum	-3 372	-9 051	2 561	-6 490
Sum ekskl. 16-18 år	-2 192	-7 084	6 494	-590

*Aldersgruppen 16-18 år kan i stor grad knyttes til fylkeskommunen og er derfor holdt utenom i den siste linjen.

Beregnete mer-/mindreutgifter 2015-2030 som følge av den demografiske utviklingen – Dønna kommune

---

Demografi og kommuneøkonomi - oppsummering

- Innbyggertallsutvikling og alderssammensetning har stor betydning for nivået på de statlige overføringene.
- Vi har gjort beregninger som skal illustrere sammenhengen mellom den forventede demografiutviklingen og utgiftsbehovet (demografikostnadene) i kommunen. I beregningen av demografikostnadene har vi basert oss på det samme opplegget som det tekniske beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) benytter. Vi har ellers tatt utgangspunkt i middelalternativet («4M-alternativet») fra de siste befolkningsframskrivningene til SSB.
  - Nedgang i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.
- I perioden 2015-2030 anslås Dønna kommune å få reduserte demografikostnader på om lag 0,6 mill kr (i perioden 2021-2030 er det anslått merutgifter i aldersgruppen 80-89 år på ca. 9,7 mill kr).
- I perioden 2015-2020 er det anslått reduserte demografikostnader på om lag 7,1 mill kr.

3. Barnehage

Barnehage

- Det er én kommunal barnehage i Dønna, med tre avdelinger:
  - Avdeling Bjørn (0-5 år). Barnehagen har 18 barn, alle er der 5 dager i uka.
  - Avdeling Spurven (0-2 år) og Tiriltunga (3-5 år), som begge ligger på Solfjellsjøen. Spurven har 8 barn, mens i Tiriltunga går det 21 barn. 2 av barna går 3 dager i uka, 2 går 4 dager, mens resten går 5 dager i uka.
  - Løkta oppvekstsenter har barnehage (0-5 år) med 9 barn. Alle går 5 dager i uka.
- Dønna har en ikke-kommunal barnehage, Drømmehagen. Der går 19 barn.
- Det er full barnehagedekning i Dønna kommune.

*For å kunne regne ut enhetskostnader basert på regnskapet for 2013, har vi tatt utgangspunkt i barnehageplasser oppgitt i årsmelding for 2013. Det har skjedd store endringer i avd. Bjørn, som per dags dato kun har 7 barn.

Kostnadsvariasjoner

- Flere undersøkelser viser at større barnehager er mer kostnadseffektive enn små barnehager (Econ Pöyry og Fürst og Høverstad, 2008 og Telemarksforskning, 2008). Kostnadene ved drift av barnehager er i stor grad knyttet til personalkostnader. Personalkostnader utgjør omtrent 80 % av totale driftskostnader i barnehagene. Dersom kommunen ønsker å spare penger på barnehager kan dette grovt sett gjøres ved å redusere bemanningstettheten i barnehagene eller ved å bygge større barnehager. I og med at kostnadene til basistilbudet utgjør den overveiende andelen av de samlede kostnadene, vil en liten barnehage ha høyere kostnader pr oppholdstime. Håkonsen og Lunder (2008) beregner kostnadsoptimal barnehagestørrelse ved om lag 60 plasser.
- Dønna kommune har en mellomstor og en liten kommunal barnehage. Det vil slik sett tilsynelatende ligge et klart effektiviseringspotensiale ved å slå sammen de to kommunale barnehagene i kommunen.

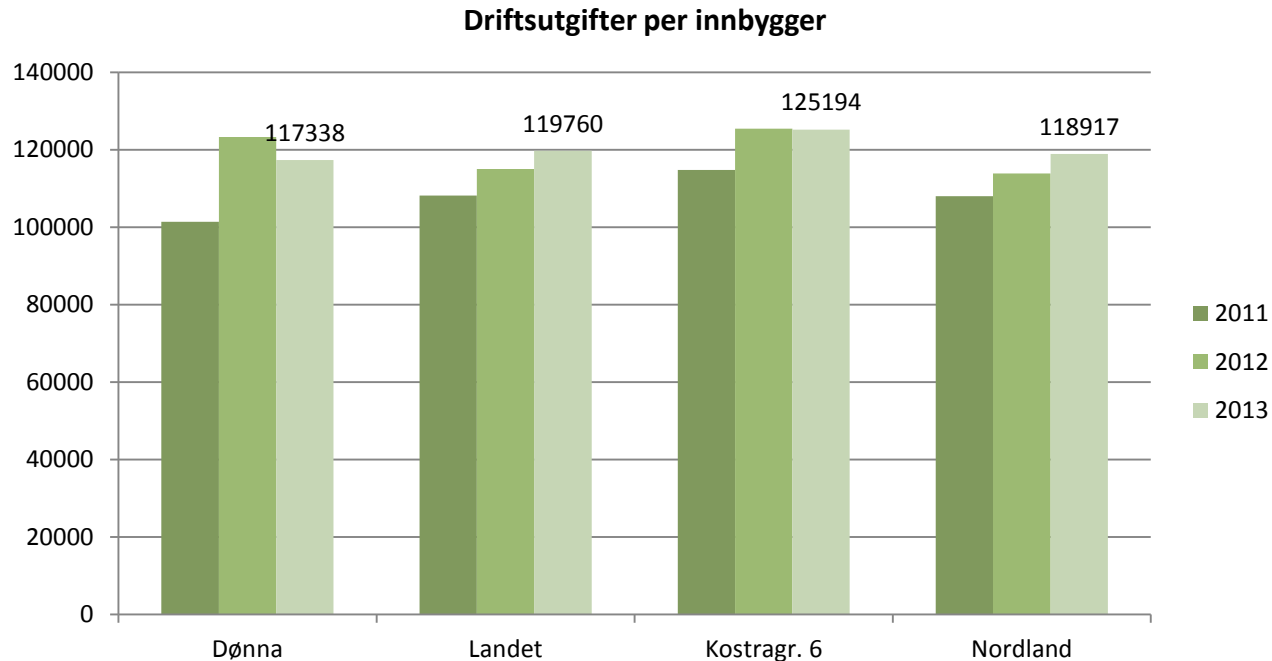
Antall heltidsplasser i kommunale og ikke-kommunal barnehage i Dønna kommune (ikke korrigert), årsmelding 2013

	Dønna	Løkta	Totalt	Drømmehagen
Heltidsbarn 0-2 år	9,6	2,0	11,6	5,5
Heltidsbarn 3-6 år	36,3	7,0	43,3	12,6
Heltidsbarn totalt	45,9	9,0	54,9	18,1

- Alternativt kan kommunen velge å privatisere hele barnehagesektoren, dvs. å la private overta driften av de to kommunale barnehagene. Kommunen kan da fullt ut basere seg på nasjonale satser ved utmåling av tilskudd.

Ressursbruk, barnehage

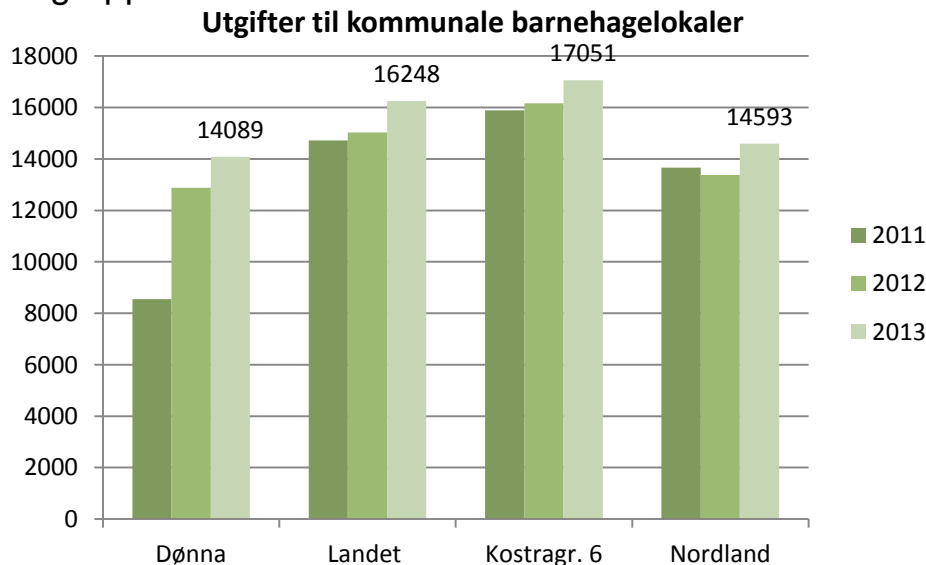
- Selv om Dønna bruker mer enn et «normert utgiftsbehov» skulle tilsi på barnehage (funksjon 201 førskole), har kommunen lavere kostnader per barn i barnehage enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.
- Det er også interessant at Dønna har lavere kostnader enn landet, Nordland og KOSTRA-gruppa, siden Dønna har en høyere andel barn i barnehage. I Dønna kommune går 94 % av barna 1-5 år i barnehage. Nordland: 92 %, Landet: 90 % og KOSTRA-gruppe 6: 90 %.
- Lavere utgifter kan hovedsakelig forklares med et lavere utgiftsbehov (20 %) og noe lavere bemanning enn ressursnormen.

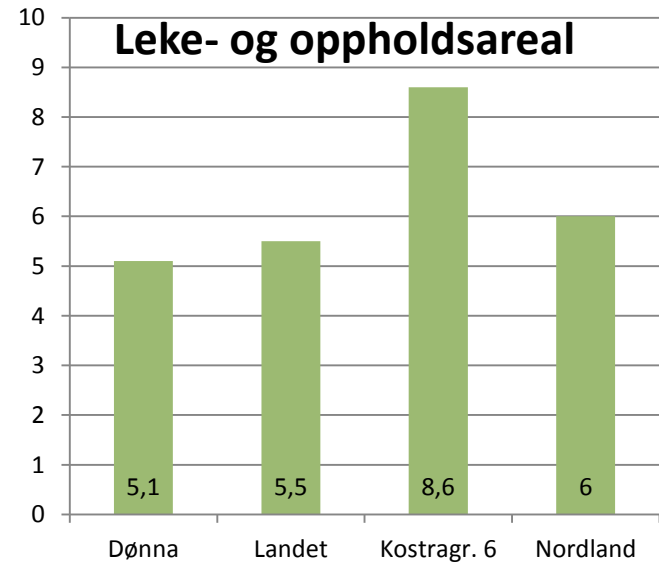
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager, konsern 2011-2013.
Kilde: KOSTRA.

Ressursbruk, barnehage

- Dønna kommune bruker mindre leke- og oppholdsarealer per barn sammenlignet med andre kommuner i samme KOSTRA-gruppe. Dette kan være med på å forklare at driftsutgiftene i Dønna er lavere enn disse.
- Dønna har lavere utgifter til barnehagelokaler (per barn, funksjon 221), ca. 17 % mindre enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 6. Utgiftene til kommunale barnehagelokaler har likevel nærmest doblet seg siden 2011.
- Arealnormen er på 4 kvm per barn over 3 år, og ca. 5,3 kvm for barn under 3 år. Barnehager i Dønna ligger over dette, mens utgiftene til lokaler er relativt lave sammenlignet med landet og KOSTRA-gruppe 6.

Utgifter til kommunale lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage (kr), konsern 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2), konsern 2013. Kilde: KOSTRA.

Ressursbruk, barnehage

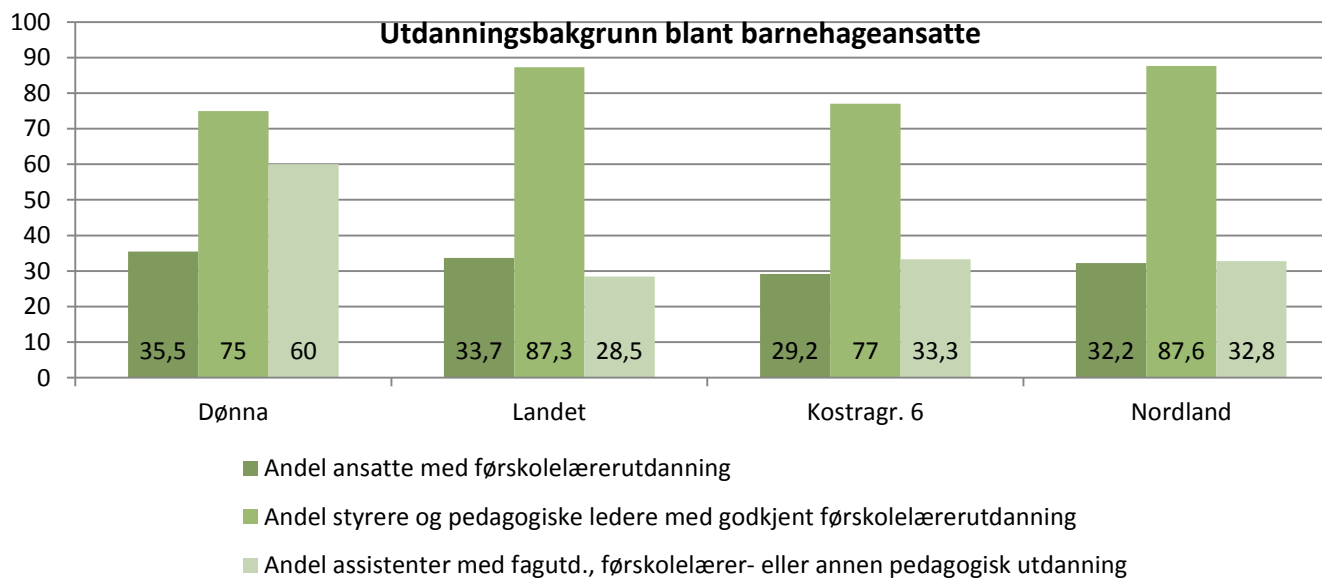
- Stortinget har vedtatt at det fram mot 2020 skal bygges opp en ressursnorm i barnehagen som tilsvarer 3 barn 1-2 år per voksen og 6 barn 3-5 år per voksen. Ressursnormen er ennå ikke gjort gjeldende.
- Under er dette regnet ut for Dønna kommune, for å gi en indikasjon på hvilket bemanningsnivå kommunen har i sine barnehager. I Bjørn barnehage er det trukket ut 0,5 stilling til vaktmester/rengjøring. I Solfjellsjøen barnehage er det trukket ut 1 årsverk knyttet til barnehagestyrer, 1 årsverk knyttet til spesialpedagogiske behov, og 0,27 årsverk knyttet til vaktmester/rengjøring. Ved Løkta oppvekstsenter, avd. barnehage er det trukket ut 0,2 årsverk til vaktmester og 0,2 årsverk knyttet til rektor/barnehagestyrer. Det varierer noe om barn har 3, 4 eller 5 dagers plass i barnehagen, derfor har vi regnet ut antall barn tilpasset størrelsen på plasser.
- Det skal være 2 årsverk pedagogisk leder per 18 omregnede plasser. I Bjørn er det 20 omregnede plasser, dvs. at det skal være 2 årsverk pedagogisk leder. I følge opplysningene våre er det kun 1 årsverk. Løkta skal ha 1 årsverk ped.leder, mens Solfjellsjøen skal ha 2 årsverk ped.leder. Begge oppfyller dermed kravene.
- Dønna kommune har en bemanning som ligger noe under ressursnormen, nærmere bestemt 0,3 årsverk på Bjørn og 0,4 årsverk på Solfjellsjøen. Bhg.avdelingen på Løkta oppvekstsenter er liten og mer isolert ift. de andre avdelingene i kommunen. Løkta er dermed sårbar, både på personal og sikring av god pedagogisk opplæring. Selv om avdelingen ligger over ressursnormen, vil det trolig ikke være forsvarlig å kutte årsverk.

Bjørn		Tilpassa størrelsen på plass	Årsverk tilpassa ressursnormen
Antall årsverk per 15 des. 2013	3		
Antall små barn	2	2	0,7
Antall store barn	16	16	2,7
Ressursnorm			3,3
<i>Løvere bemanning</i>			-0,3
Solfjellsjøen		Tilpassa størrelsen på plass	Årsverk tilpassa ressursnormen
Antall årsverk per 15 des. 2013	5,5		
Antall små barn	8	7,6	2,5
Antall store barn	21	20,2	3,4
Ressursnorm			5,9
<i>Høyere bemanning</i>			-0,4

Løkta oppvekstsenter, bhg.avd		Tilpassa størrelsen på plass	Årsverk tilpassa ressursnormen
Antall årsverk per 15 des. 2013	2,45		
Antall små barn	2	2	0,7
Antall store barn	7	7	1,2
Ressursnorm			1,8
<i>Høyere bemanning</i>			0,6

Kvalitet, barnehage

- For å vurdere barnehagekvaliteten er det naturlig å se på kompetansesammensetningen i barnehagene. Dette vil ikke gi en indikasjon på hvor fornøyde barn og foreldre er med barnehagene i Dønna, men det vil gi et innblikk i hvordan den pedagogiske kompetansen i barnehagene er.
- Dønna har en betydelig høyere andel assistenter med relevant utdanning både sammenlignet med gjennomsnittet for landet og KOSTRA-gruppa. Vi har fått opplyst fra kommunen at det kun er to assistenter uten relevant utdanning, de er begge over 60 år. Andelen ansatte med førskolelærerutdanning er også høyere. Styrere/pedagogiske ledere i Dønna kommune har i noe mindre grad godkjent førskolelærerutdanning. Tallene er fra 2013.

Utdanningsbakgrunn blant barnehageansatte i 2013. Kilde: KOSTRA.

Kostnadsanalyse kommunale barnehager

- I den følgende analysen har vi gått inn i kommunens regnskapsdata og koblet dette med barnetallet for å se hva det koster å gi barnehage tilbud til det enkelte barnehagebarn i de kommunale barnehagene i Dønna kommune.
- Hensikten med dette er å identifisere særlige forhold i de kommunale barnehagene og se hva som er status på samlet ressursbruk på området. Strukturen i fremstillingen er slik at vi starter med å definere hvordan vi har inndelt de ulike komponentene i analysen. Deretter presenterer vi på tabellform hovedtallene bak analysen. Videre derfra går vi inn i de ulike enkeltkomponentene og kommenterer disse særskilt.
- Når vi regner med antall barn, så regner vi antall barn tilpassa størrelsen på barnehageplassen (siden alle ikke går 5 dager i uka). Barn som er under 3 år regnes som to, siden de krever høyere personalinnsats enn barn i alderen 3-5 år (jfr. ressursnormen).

Komponenter kostnadsanalyse

- I våre analyser har vi gjort følgende inndeling av de ulike komponentene i kostnadsanalysen:
  - Personalrelaterte kostnader: Med dette menes de direkte lønnsrelaterte kostnadene til barnehagedriften som er ført på Kostra-funksjon 201 Førskole.
  - Øvrige driftskostnader er en samlepost av andre kostnader som ikke passer i de øvrige kategoriene, og som typisk er kostnader knyttet til kontorhold, reisekostnader, kurs osv.
  - Foreldrebetaling trekkes fra i de beregnede enhetskostnadene siden dette er å anse som en delvis utgiftsdekning fra foreldrene side. Det er med andre ord kommunens nettokostnader som inngår i beregningen av enhetskostnader. Betaling av matpenger er inkludert i foreldrebetalingen.
  - Bygningsmessige kostnader er fordelt per barnehagebarn. Disse kostnader inkluderer kostnader til drift, vedlikehold osv. som er ført på Kostra-funksjon 221 Førskolelokaler. I tillegg er det også fordelt tekniske tjenester som vaktmester- og renholdstjenester knyttet til den enkelte barnehage, som er hentet fra regnskap 2013.

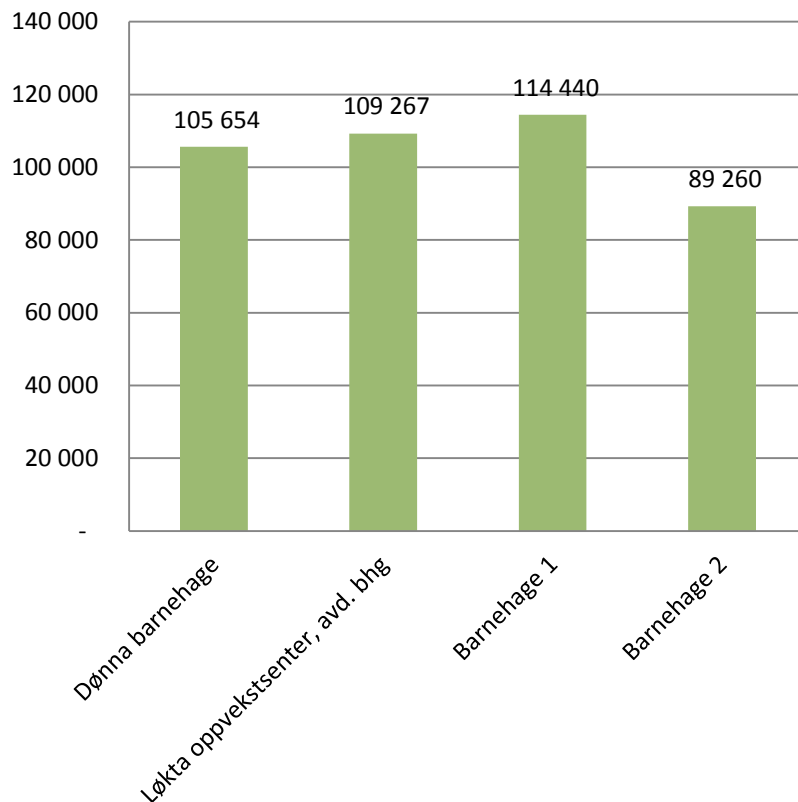
Sammendrag enhetskostnader

	Dønna barnehage	Løkta oppvekstse nter, avd. bhg	Barnehage 1	Barnehage 2
Antall barn (heltidsbarn)	59	11	51	55
Enhetskostnader- kostnader pr barnehagebarn knyttet til:				
Personalrelaterte kostnader	105 657	109 267	114 440	89 260
Øvrige driftskostnader	8 337	3 896	6 474	5 559
Bygningsmessige kostnader pr heltidsbarn	10 209	6 128	8 149	8 461
Foreldrebetaling	-20 707	-18 598	-26 064	-17 160
Enhetskostnad per barn justert for foreldrebetaling	103 494	100 694	102 999	86 119

Siden det kun er to (kommunale) barnehager i Dønna, har vi sammenlignet enhetskostnadene i disse med to barnehager fra to andre kommuner. Barnehage 1 har 51 heltidsbarn og barnehage 2 har 55 heltidsbarn. Alle disse barnehagene ligger i kommuner som er noe større enn Dønna, og som har mer enn en barnehage. 54 omregnede plasser utløser et fjerde årsverk til pedagogisk leder. Det betyr at barnehage 1 kun trenger 3 årsverk pedagogisk leder, mens Dønna og barnehage 2 trenger 4. Dønna bhg har kun 3 årsverk ped.leder, men dette kan gi utslag når vi sammenligner mot barnehage 1.

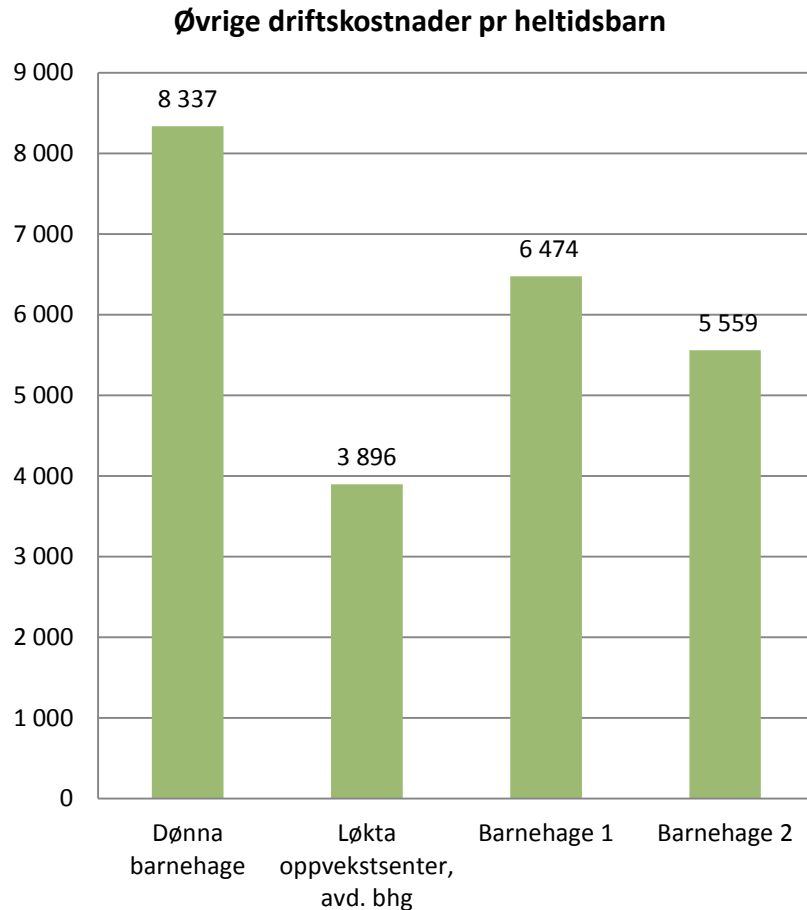
Personalrelaterte kostander

Personalrelaterte kostnader pr. heltidsbarn

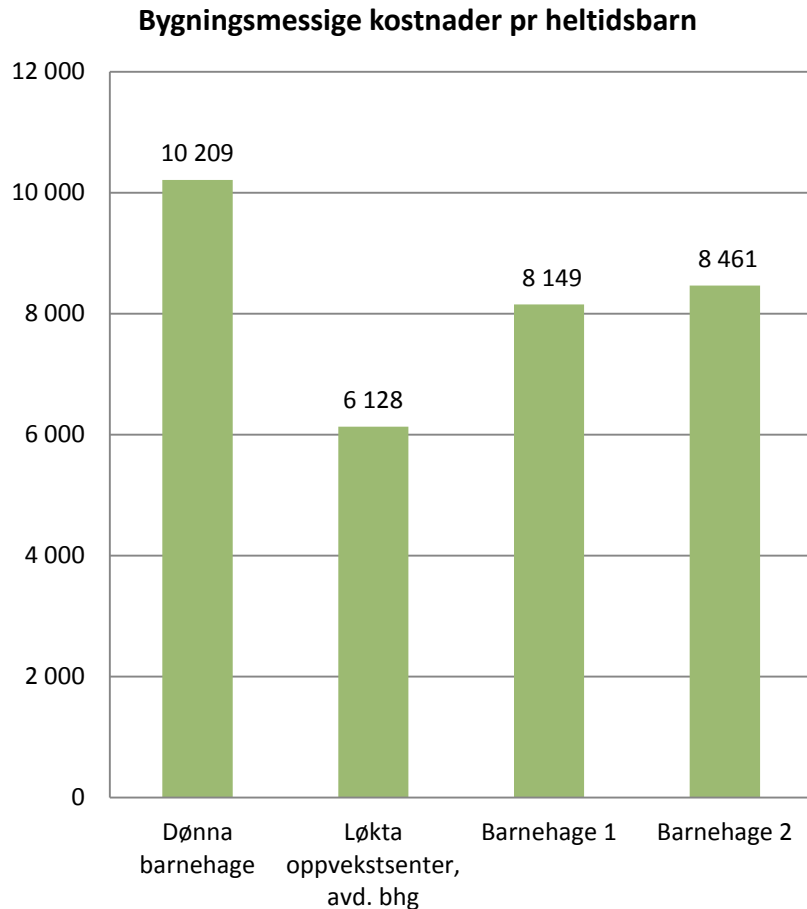
- Vi har trukket ut kostnader til tilpassede opplegg til barn med spesielle behov.
- Forskjeller i disse kostnadene får stor betydning for totalbildet. I Dønna bhg utgjør de personalrelaterte kostnadene i underkant av 85 % av de totale kostnadene på barnehageområdet. I Løkta bhg utgjør disse i overkant av 90 %, mens i de sammenlignbare barnehagene ligger det et sted mellom 85 og 90 %. Personalrelaterte kostnader utgjør på landsbasis ca. 80 % av totalkostnadene.
- I oppstillingen ser vi at Dønna ligger høyere enn barnehage 2 men lavere enn barnehage 1. Ut fra de tallene vi har å sammenligne med, og størrelsen tatt i betraktning, er både Dønna og Løkta barnehage relativt normalt driftet, spesielt Løkta, størrelsen tatt i betraktning.
- Barnehage 2 anser vi som svært billig i drift, barnehage 1 er mer «normal» sammenlignet med barnehager av samme størrelse.
- De personalrelaterte kostnadene henger sammen med bemanningen. Som vist har Dønna barnehage en bemanning som er 0,7 årsverk under den varslede bemanningsnormen som skal innføres fram mot 2020.

Øvrige driftskostnader per barn

- Med øvrige driftskostnader mener vi de kostnader som påløper til administrasjon, felleskostnader, kontorhold, og diverse andre småkostnader. Som under personalrelaterte kostnader er kostnader knyttet til barn med spesielle behov trukket ut her (svært små poster).
- Øvrige driftskostnader vil i noen grad være fast uavhengig av antall barn, og det er dermed å forvente at de minste barnehagene vil ha vesentlig høyere kostnader per barn på denne type kostnader. Det ikke tilfelle her, hvor Løkta som er den desidert minste barnehagen har den laveste kostnaden. Kostnaden er veldig lav på Løkta, trolig på grunn av at en del av utgiftene på Løkta er sammenblandet med skole.

Bygningsmessige kostnader per barn

- Bygningsmessige kostnader skal dekke kostnader til vaktmester, renhold, vedlikehold, strøm mv.
- Grafen over viser at det er noe forskjeller i de bygningsmessige kostnadene mellom barnehagene i Dønna og de to sammenlignbare kommunene.
- Fellesutgiftene er forholdsmessig fordelt mellom barnehagene i Dønna etter antall barn. Dette gir ikke et helt riktig bilde. For Dønna bhg sin del inneholder dette utgifter til barnehagelokaler på Dønnes (som ikke er solgt ennå). For Løkta sin del er stor del av driftsutgiftene sammenblandet med utgiftene til skolebygg. Denne skulle nok reelt sett vært en del høyere.

Framtidig barnehage på Dønna

- Barnetallet i Solfjellsjøen og Bjørn barnehager gir 59 omregnede plasser (når barn under 3 år regnes dobbelt). Dette er noe i overkant av tre tradisjonelle avdelinger med 18 plasser og en bemanning på tre årsverk. Trolig vil barnetallet reduseres noe.
  - Det kan være aktuelt å bygge en ny barnehage.
  - Det ser ut til at bemanningsnormen også vil medføre at halvparten av personalet er barnehagelærere.
- Tre vanlige avdelinger med 18 plasser kan bli for lite om barna ved Drømmehagen også starter her. Fire avdelinger blir trolig for mye. En fleksibel løsning vil være å bygge to avdelinger med 24 plasser. Hver avdeling vil kreve to barnehagelærere og to assistenter. Disse ville kunne ha 24 barn over tre år, 12 barn under tre år eller en blanding av disse. I tilknytning til den ene avdelingen kan det være en liten avdeling for de aller yngste med plass til inntil 9 små barn (18 plasser). Med en slik løsning vil man etter barnetallet kunne veksle mellom 48 (2x24) plasser, 54 (3x18) plasser, 60 (24 + 2x18) plasser og 64 (2x24 + 18) plasser.

Historikk barnehageøkonomi/tilskudd private barnehager

- Inntil 2003 stykkpristilskudd pr plass fra staten.
- Fra 2004 kom det regler om “økonomisk likeverdig behandling” av kommunale og private barnehager (“barnehageforliket”).
- Fra 2005 skulle den offentlige støtten til private barnehager utgjøre minst utgjøre 85 % av den offentlige støtten til de kommunale barnehagene.
- Fra 2011 ble barnehagetilskuddet innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Kommunene skulle nå stå for hele den offentlige finansieringen av private barnehager.
  - Tilskudd utmåles på grunnlag av kommunens planlagte kostnadsnivå. Det skal likevel være en avregning ved årets utløp, for å fange opp avvik mellom budsjett og regnskap.
- Fra 2015 skal tilskuddet til private barnehager utmåles på bakgrunn av kommunale regnskapsdata to år tilbake (2013)

Rammefinansiering av barnehagesektoren

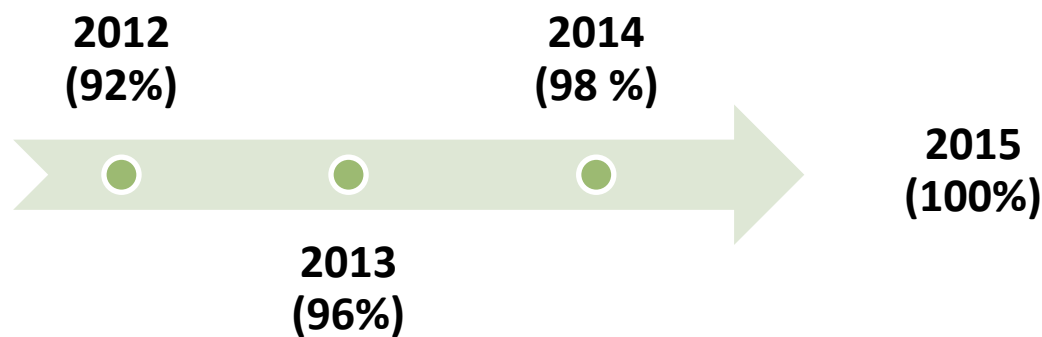
- F.o.m. 2011 ble store deler av de øremerkede tilskuddene til barnehager innlemmet i rammetilskuddet til kommunene
  - Ordinært driftstilskudd
  - Skjønnsmidler
  - Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne

Delkostnads- nøkkel for barnehage	Indeks innb. 2-5 år	Indeks barn 1 år uten kontantstøtte	Indeks innb. m. høyere utdanning	Indeks barnehage
Vekt	0.7056	0.1802	0.1142	1,0000

Barn 1–5 år er målgruppen for barnehagene, og det som betyr mest for kommunenes utgifter. Utdanningsnivå og kontantstøtte fanger opp at etterspørselen etter barnehageplass varierer mellom kommunene. Det ble gjort en teknisk justering av delkostnadsnøkkelen fom. 2013 pga. omlegging av kontantstøtteordningen fra aug. 2012

Likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager

- Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd (2011).
- Likeverdig behandling av alle barnehager i kommunen gjennom en opptrappingsplan over fem år (f.o.m. 2010 minimumssats 88 %)

Inntil da: Ikke-kommunale barnehager skal gis det beste av enten minimumssatsen for tilskudd til ikke-kommunale barnehager eller videreføring av samme andel av det gjennomsnittlige offentlige tilskuddet til tilsvarende kommunale barnehager som året før.

Ikke-kommunale barnehager – Dønna kommune

- Dønna kommune har to kommunale og en ikke-kommunal barnehage
- Kommunens driftskostnader i egne barnehager skal danne grunnlag for beregning av driftstilskuddet til ikke-kommunale barnehager. For kapitaltilskudd kan kommunen velge å benytte nasjonale gjennomsnittssatser.
  - Det offentlige tilskuddet skal utgjøre samme prosentandel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som året før. Minimumstilskuddet til ikke-kommunale barnehager økes fra 96 til 98 pst. med virkning fra 1. august 2014, dvs. en helårsvirkning på 96,83 pst i 2014.

Dønna kommunes tilskuddssatser per heltidsplass 2014

Tilskuddssatser	Drift inkl. adm.	Kapital	Totalt
Ordinære barnehager - små barn	175 210	9 100	184 310
Ordinære barnehager - store barn	84 677	9 100	93 777

Nasjonale tilskuddssatser per heltidsplass 2014

Tilskuddssatser	Drift inkl. adm.	Kapital	Totalt
Ordinære barnehager - små barn	192 100	9 100	201 200
Ordinære barnehager - store barn	94 100	9 100	103 200

4. Grunnskole

Skole

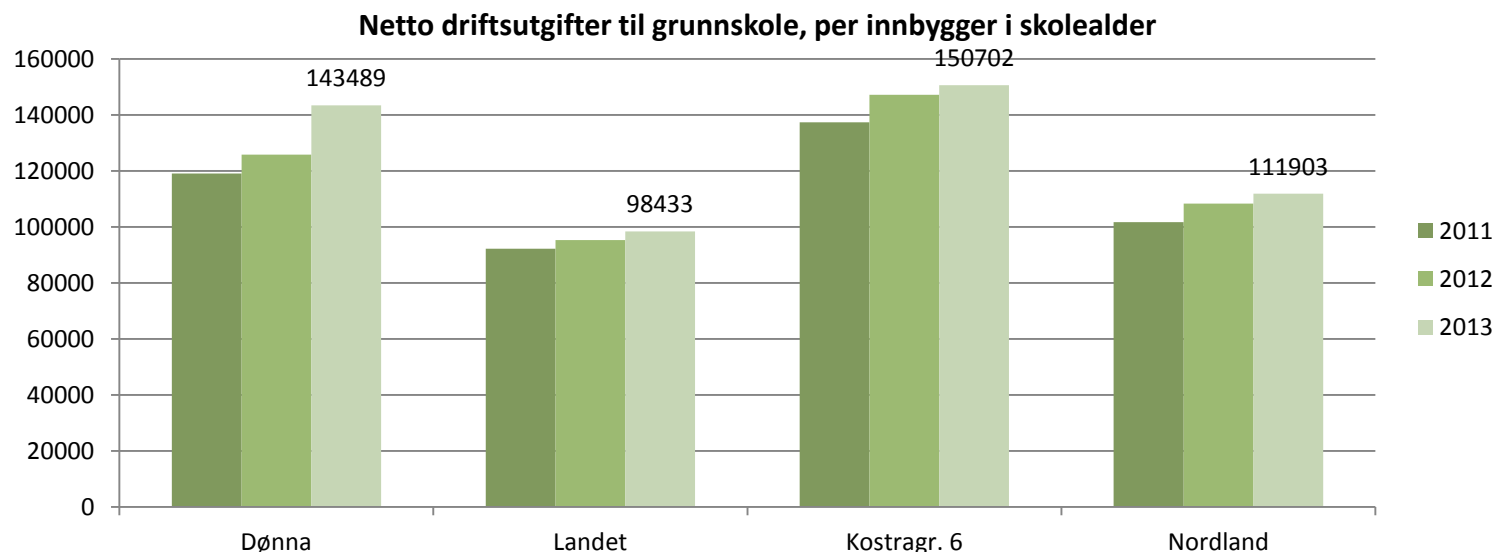

- Det er to kommunale grunnskoler i Dønna kommune: Dønna barne- og ungdomsskole (DBU) og Løkta oppvekstsenter.
- DBU har 124 elever på 1.-10.trinn. 15 elever har full plass i SFO.
- Løkta oppvekstsenter har både barnehage, barne- og ungdomsskole samt SFO. Det er 19 elever på 1.-10.trinn. Ingen elever bruker SFO per dags dato.
- Det er to privatskoler i Dønna kommune: Bjørn Montessorriskole med 13 elever og Nord-Dønna Montessorriskole med 25 elever.

*Oppgitte elevtall er basert på skoleåret 2013/14.

Ressursbruk, skole

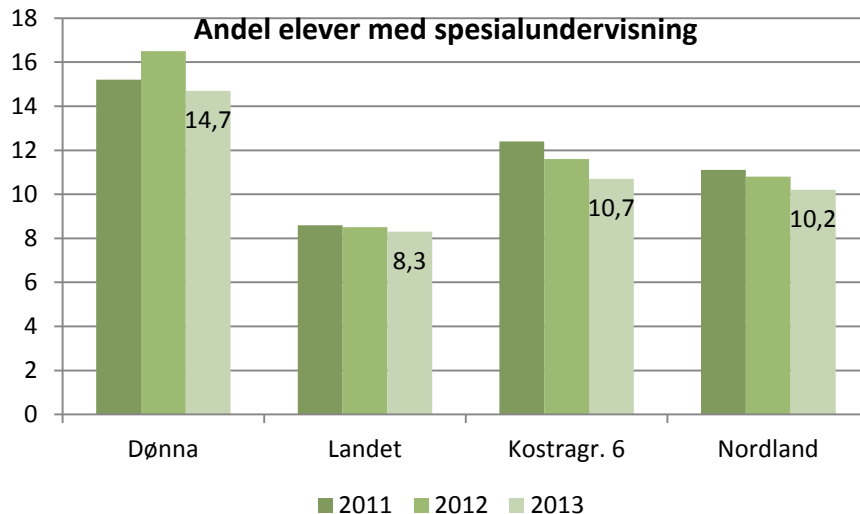
- Dønna kommune har en ressursbruk, målt i kroner per barn i grunnskolealder, som er lavere enn sammenlignbare kommuner, men høyere enn landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Nordland.
- Bakgrunnstallene viser at det trolig er utgiftsbehovet, drift av skolelokaler og spesialundervisning som trekker opp kostnadene. Som vist er utgiftsbehovet 42 % høyere enn landsgjennomsnittet. Utgiftene til SFO er lave i Dønna kommune.

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 222, 223), per innbygger 6-15 år, konsern. Kilde: KOSTRA.

Spesialundervisning

- Dønna har en betydelig høyere andel av elever som får spesialundervisning både sammenlignet med kommunene i KOSTRA-gruppe 6, landsgjennomsnittet og Nordland.
- Vi registrerer svingninger i andelen de siste tre årene. Høyest andel for barneskoletrinnene var i 2012, mens det for ungdomsskoletrinnene var høyest i 2011. Siden er andelen spesialundervisning i ungdomsskolen redusert noe. Dette er naturlige forskyvninger som forekommer ettersom elevene blir eldre og endrer klassetrinn.

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent. Konsern 2013.
Kilde: KOSTRA.

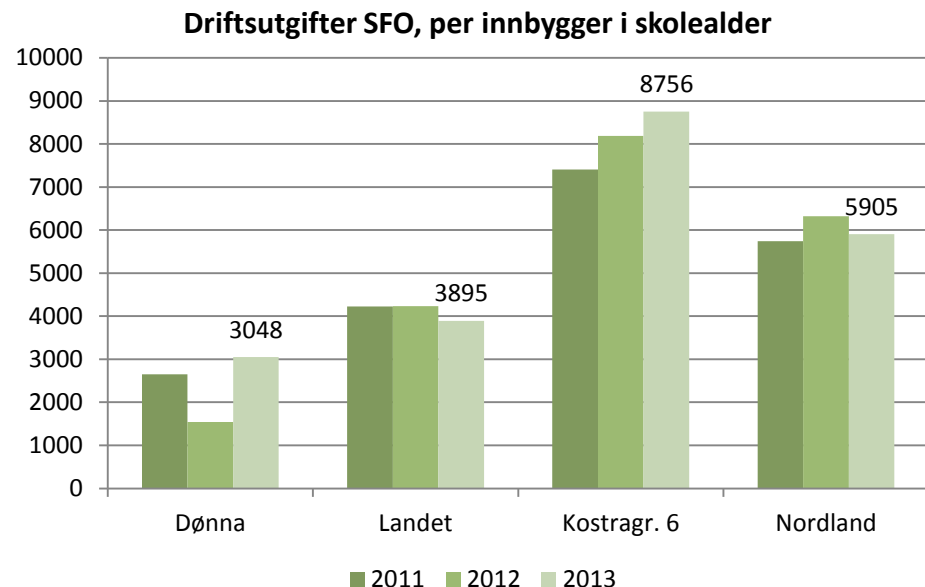
	2013	2012	2011
1.-4. trinn	14,1	14,3	13,0
5.-7. trinn	13,6	19,0	11,7
8.-10. trinn	16,7	16,4	21,0

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, ulike trinn. Dønna 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Skolefritidsordning (SFO)

- Dønna kommune har et kommunalt SFO-tilbud i nærheten av både DBU og Løkta oppvekstsenter.
  - SFO-tilbudet på Løkta er organisert gjennom barnehagen. Ingen brukere per i dag.
  - SFO-tilbudet på Dønna er lagt til DBU. Det er 15 elever som har full plass i SFO.

Dønna har kostnader langt under landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Nordland, og betydelig lavere enn sammenlignbare kommuner. Lavest var utgiftene i Dønna kommune i 2012. Netto driftsutgifter SFO i Dønna kommune er 65 % mindre enn KOSTRA-gruppa i 2013.

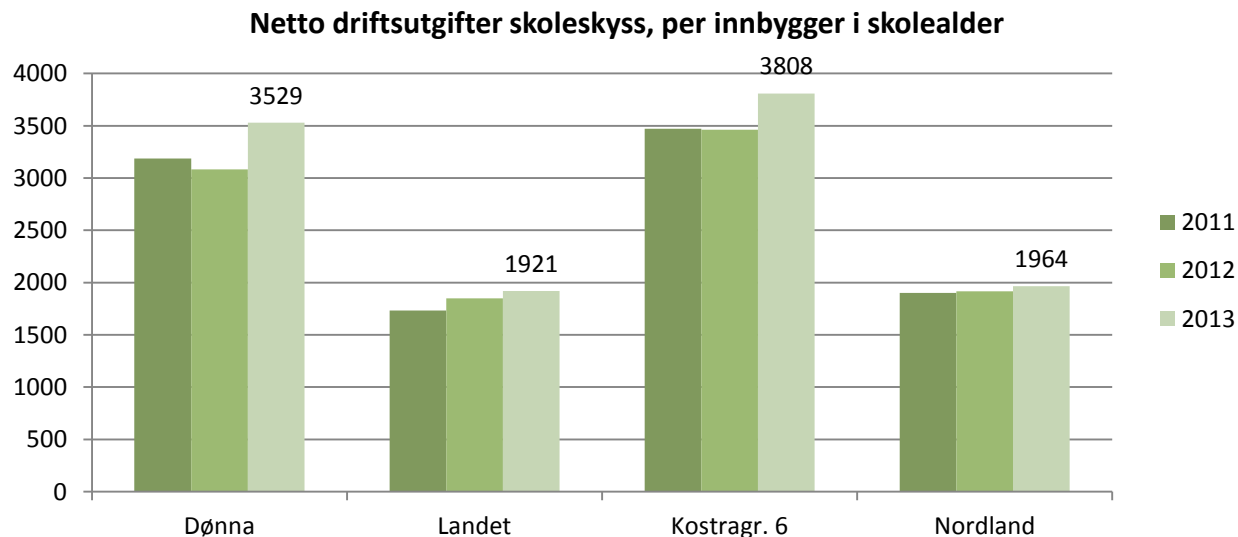

Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år, konsern 2011-2013.
Kilde: KOSTRA.

Skoleskyss

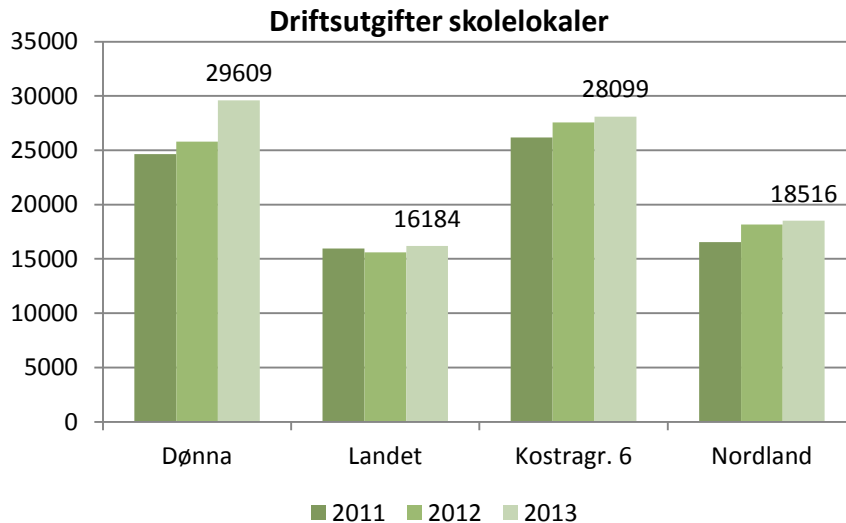
- Kostnader knytta til skoleskyss i Dønna kommune er noe lavere enn sammenlignbare kommuner, men langt over landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Nordland. Det er naturlig at skyssutgiftene er høye med tanke på bosetningsmønsteret og geografien i Dønna kommune.
- Andelen elever i grunnskolen som får skoleskyss (55,9 % i 2013 i Dønna mot 22 % på landsbasis) trekker opp kostnaden. Kostnaden per innbygger i skolealder er 83 % høyere enn landsgjennomsnittet.

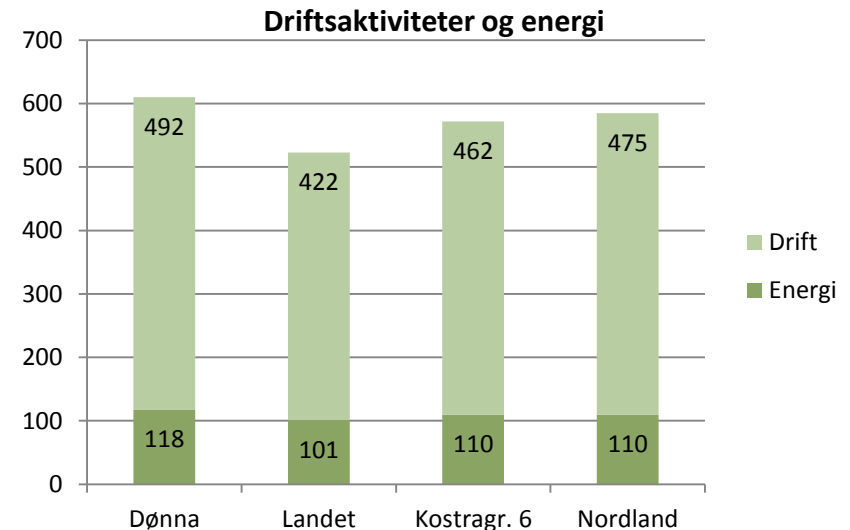
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år, konsern. Kilde: KOSTRA.

Skolelokaler

- Dønna har driftsutgifter til skolelokaler som ligger noe over gjennomsnittet for KOSTRA-gruppa. Kostnadene er betydelig høyere enn landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Nordland. Vi så tidligere i rapporten at skolelokaler (funksjon 222) er det området hvor Dønna bruker betydelig mer enn hva et «normert utgiftsbehov» skulle tilsi.
- Dønna kommune brukte 29 609 kroner per barn/ungdom (6-15 år) til drift av skolelokaler, en økning på 15 % fra 2012. Dette er også 83 % høyere enn landsgjennomsnittet.
- Dønna har noe høyere kostnader knyttet til driftsaktiviteter og energi enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.

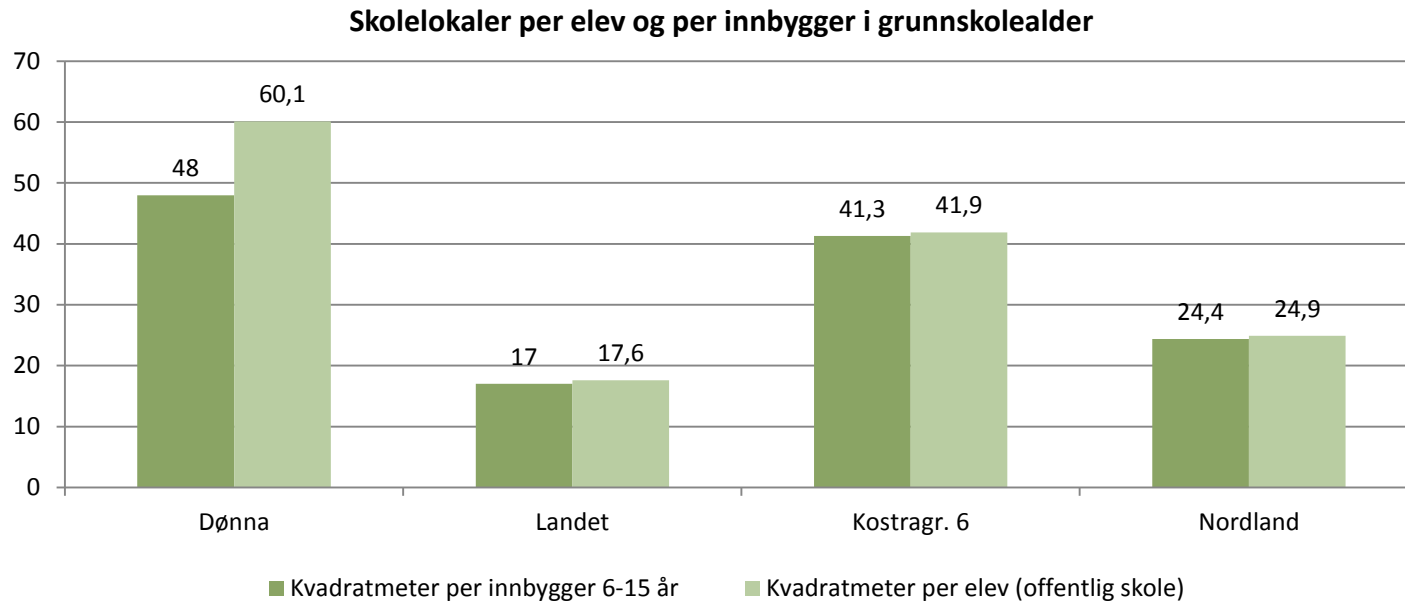

Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år. Konsern 2013. Kilde: KOSTRA.

Utgifter til driftsaktiviteter og energikostnader i skolelokaler per kvadratmeter, konsern 2013. Kilde: KOSTRA.

Skolelokaler

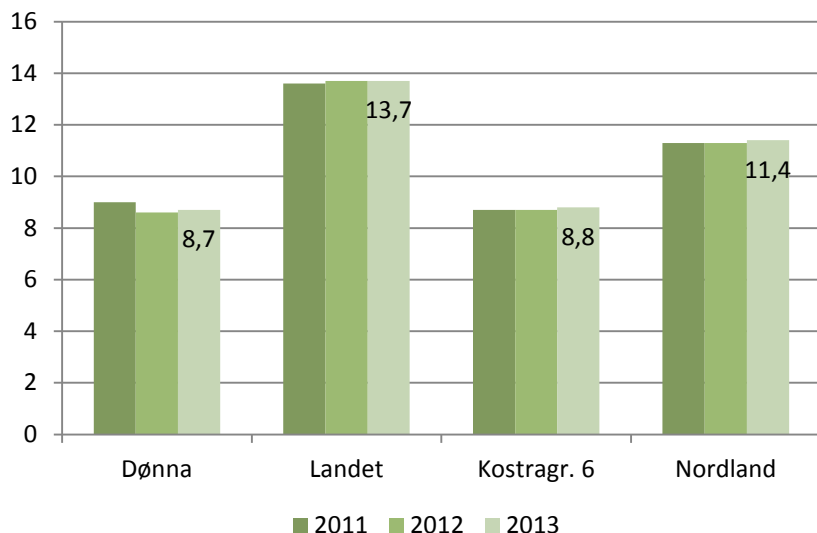
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev. Konsern 2013. Kilde: KOSTRA.

- Kostnadene knyttet til skolelokaler i Dønna kommune er høye. Dette ser ut til å skyldes at kommunen benytter om lag 3 ganger så store arealer per elev (i offentlig skole) som landsgjennomsnittet og også betydelig mer enn KOSTRA-gruppa og gjennomsnittet for Nordland. Kommunen benytter store arealer per elev og har en dyr drift av disse.
- Den store forskjellen mellom kvm. per innbygger og per elev i offentlig skole skyldes en relativt høy andel elev i privatskoler i Dønna.

Kvalitet, skole

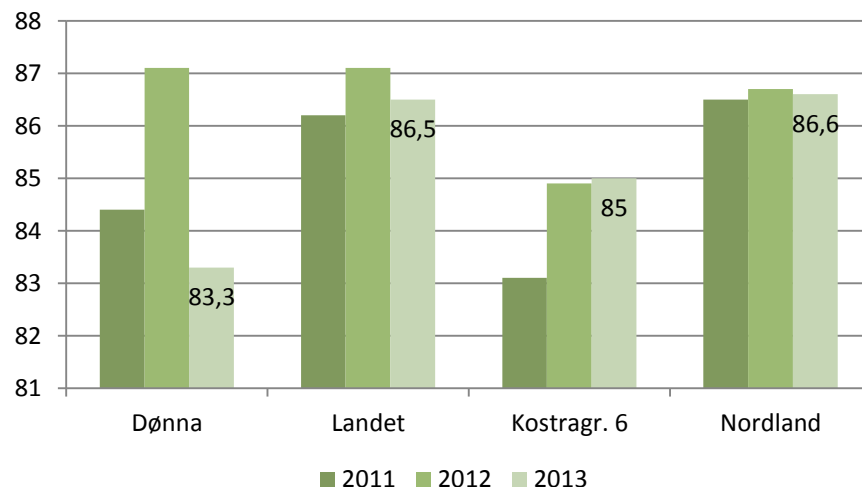
- Dønna har en gjennomsnittlig gruppestørrelse i grunnskolen som er langt mindre enn landsgjennomsnittet, og på linje med sammenlignbare kommuner. Dette er naturlig med den skolestrukturen og det elevtallet man har i kommunen i dag.
- Lærere i Dønna kommune har godkjent utdanning i noe lavere grad enn landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for Nordland. Andelen lærere med godkjent/relevant utdanning er lavere i Dønna enn sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 6.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn, personer.
Konsern 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Utdanning blant lærere

Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning, prosent. Konsern 2011-2012. Kilde: KOSTRA.

Kvalitet, offentlig-privat skole

- Løkta og Bjørn har færrest elever per årsverk. Dette har sammenheng med at skolene har få elever, og dermed små gruppestørrelser. Nord-Dønna og DBU har noe flere elever per årsverk, som også følger naturlig av et høyere elevtall. Elevtall per årsverk er lavere på samtlige skoler i Dønna enn det som er gjennomsnittet for Nordland og landet.
- Lærertettheten er høyere på samtlige skoler enn hva som er tilfellet i Nordland og landet for øvrig. Høyest er lærertettheten på Bjørn Montessoriskole.
- Høy lærertetthet er ikke ensbetydende med høy kvalitet, men sier noe om hvor mange elever en lærer skal ivareta i gjennomsnitt.
- På DBU og Løkta oppvekstsenter gis all undervisning av personale med godkjent utdanning. Ved de private Montessoriskolene Nord-Dønna og Bjørn er tilsvarende tall henholdsvis 87,7 % og 84 %.

Tall fra skoleporten (2013/14)	Bjørn Montessoriskole	Nord-Dønna Montessoriskole	Løkta Oppvekstsenter - avdeling skole	Dønna barne- og ungdomsskole	Dønna kommune	Nordland fylke	Landet
Årsverk for undervisningspersonale	3	4,3	4,3	18,4	22,7	3 088,1	55 169,1
Antall elever per årsverk til undervisning	4,5	6	4,8	8,5	7,7	10,3	12,3
Antall assistentårsverk i undervisningen	0	1	0	2	2	477	7 930
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	65	19,7	172,7	78,9	85,3	58,9	75,2
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	6,7	29,6	2,6	8,2	7,2	15,4	14,4
Lærertetthet 1.-7. trinn	4,7	6,1	5,4	10	8,9	11,1	13,3
Lærertetthet 8.-10. trinn	0	0	5,4	9,3	8,5	11,9	14,3
Lærertetthet i ordinær undervisning	6	9	6,5	12,3	11	14,4	17
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	84	87,7	100	100	100	96,5	97
Lærertimer som gis til undervisning	2143	3101	2813	9 927	12 740	1 932 736	34 499 114
Undervisningstimer totalt per elev	165	124	148	83	92	69	58

Kostnadsanalyse skole

- Som en del av oppdraget har vi gjennomgått ressursbruken ved Dønna barne- og ungdomsskole (DBU) og Løkta oppvekstsenter, avdeling skole.
- Hovedfokus på denne delen av oppdraget har vært å finne frem til relevante enhetskostnader pr elev i skolen i Dønna kommune. Hensikten med dette har ikke på noen som helst måte vært å sette en pris på den enkelte elev. Hensikten er utelukkende å gi kommunen et felles kunnskapsgrunnlag om hvordan ressursene blir brukt i skolen i Dønna.
- Vårt arbeid baserer seg på et omfattende materiale som er oversendt fra kommunen, herunder:
  - Regnskapsdata, både skoledrift og drift av tekniske tjenester og renhold ved skolen.
  - Oversikt over ressurser til spesialundervisning
  - Elevantallsframskrivinger
  - Oversikt over areal på skolen

Komponenter i kostnadsanalysen

- I våre analyser har vi gjort følgende inndeling av de ulike komponentene i kostnadsanalysen:
  - Undervisningsrelaterte kostnader: Med dette menes de direkte lønnsrelaterte kostnadene til skoledriften som er ført på Kostra-funksjon 202 Grunnskole. For eksempel ligger lønn og lønnsrelaterte kostnader til lærerkreftene inne her.
  - Undervisningsrelaterte kostnader justert for spesialundervisning. Denne posten er hentet ut fra de samme data som punktet over, men her er det trukket ut ressurser til spesialundervisning . Disse kostnadene er trukket ut fordi det kan gi svært store forskjeller i kostnader, som igjen gir et lite reelt bilde over hva det koster å drive ulike skoler.
  - Øvrige undervisningsrelaterte kostnader er kostnader til undervisningsmateriell mv. knyttet til Kostra-funksjon 202 Grunnskole.
  - Øvrige driftskostnader er en samlepost av andre kostnader, som ikke passer i de øvrige kategoriene, og som typisk er kostnader knyttet til kontorhold, reise, kurs osv.
  - Bygningsmessige kostnader er fordelt både per elev og etter areal. Disse kostnader inkluderer kostnader til vedlikehold, avskrivninger osv., som er ført på Kostra-funksjon 222 Skolelokaler. I tillegg er det også fordelt tekniske tjenester og fellesutgifter som vaktmester, strøm, forsikring, vedlikehold m.m. Når det gjelder skolens areal er det etter vår oppfatning 2 sentrale drivere på kostnadene; arealets størrelse og elevenes bruk av arealet. Derfor har vi i dette avsnittet laget to oppstillinger der den ene ser på kostnadene på å drifte arealene fordelt ut fra antall elever, og den andre oppstillingen fordelt etter arealets størrelse.

Sammendrag enhetskostnader

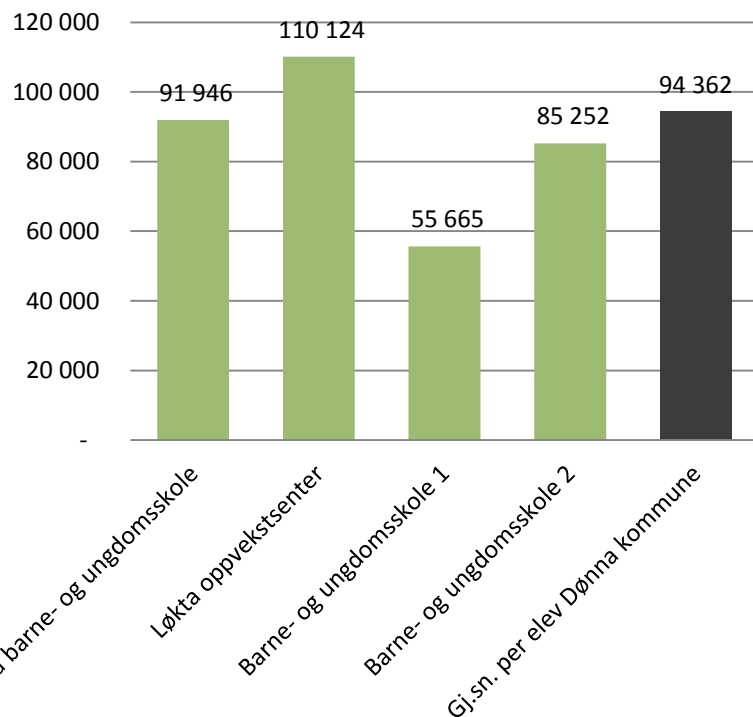
Sammendrag enhetskostnader				
	Dønna barne- og ungdomsskole	Løkta oppvekstsenter, avd. skole	Barne - og ungdomsskole 1	Barne- og ungdomsskole 2
Antall elever	124	19	141	123
Antall m2	1 916	648	3 081	3 260
Enhetskostnader- kostnader pr elev knyttet til:				
Undervisningsrelaterte kostnader	106 254	112 131	72 794	107 251
Undervisningsrelaterte kostnader justert for spesialundervisning	91 946	110 124	55 665	85 252
Øvrige undervisningsrelaterte kostnader	1 435	3 435	2 026	1 858
Øvrige driftskostnader	7 205	14 411	1 550	2 181
Bygningsmessige kostnader pr elev	21 700	29 532	13 988	16 451
Bygningsmessige kostnad pr m2	1 404	866	640	621
Sum enhetskostnad justert for spesialundervisning	122 286	157 502	73 229	105 743
Uketimejustert enhetskostnad (kostnad per elev per time)	154	200	96	134

Siden det kun er to skoler i Dønna, har vi sammenlignet enhetskostnadene med to andre barne- og ungdomsskoler i to andre kommuner. Våre erfaringstall fra lignende utregninger i andre kommuner tilsier at barne- og ungdomsskole 1 er relativt billig i drift og må sies å ha en lav enhetskostnad, mens barne- og ungdomsskole 2 har en relativt høy enhetskostnad. DBU ligger som vi ser enda høyere enn dette. Løkta har, naturlig nok, en svært høy enhetskostnad med et så lavt elevtall ift. de andre skolene.

Undervisningsrelaterte kostnader justert for spesialundervisning

Undervisningsrelaterte kostnader justert for spesialundervisning

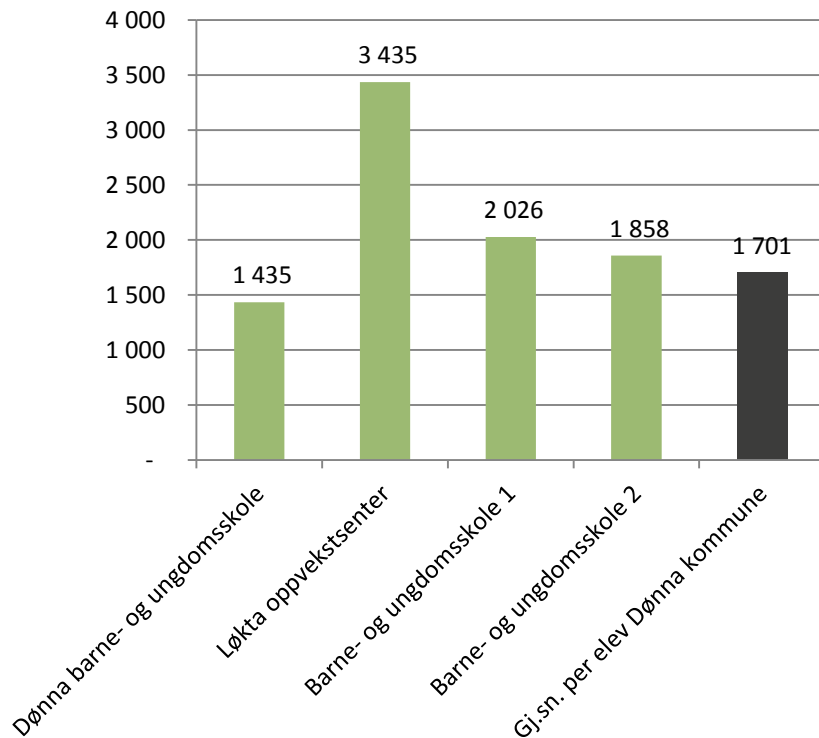

- Undervisningsrelaterte kostnader utgjør ca 75 % av den totale ressursbruken ved DBU, mens tallet for Løkta er ca. 70 %. Det betyr at denne kostnadskomponenten gir stort utslag i den totale enhetskostnaden.
- Det er store forskjeller mellom skolene. Årsaken til at DBU ligger høyt kan være at de har høy lærertetthet. I GSI kan vi se at lærertettheten i ordinær undervisning er 12,3 på DBU, mens den i Nordland er 14,4 og på landsbasis 17,0. Løkta har, naturlig nok, en lavere lærertetthet (6,5).
- Det ser ut til at både DBU og Løkta har høyere undervisningsrelaterte kostnader pr elev sammenlignet med andre lignende utredninger vi har utført i andre kommuner.
- Vi har tidligere sett på ressursene til spesialundervisning, og at det er en høy andel som mottar spesialundervisning i Dønna. I denne framstillingen har vi trukket ut ressursene til spesialundervisning. Dette er kostnader som i stor grad vil følge den enkelte elev, og det gir et bedre sammenligningsgrunnlag å trekke den ut.*

*Vi har også tatt høyde for refusjoner for gjesteelever ved Løkta oppvekstsenter.

Øvrige undervisningsrelaterte kostnader

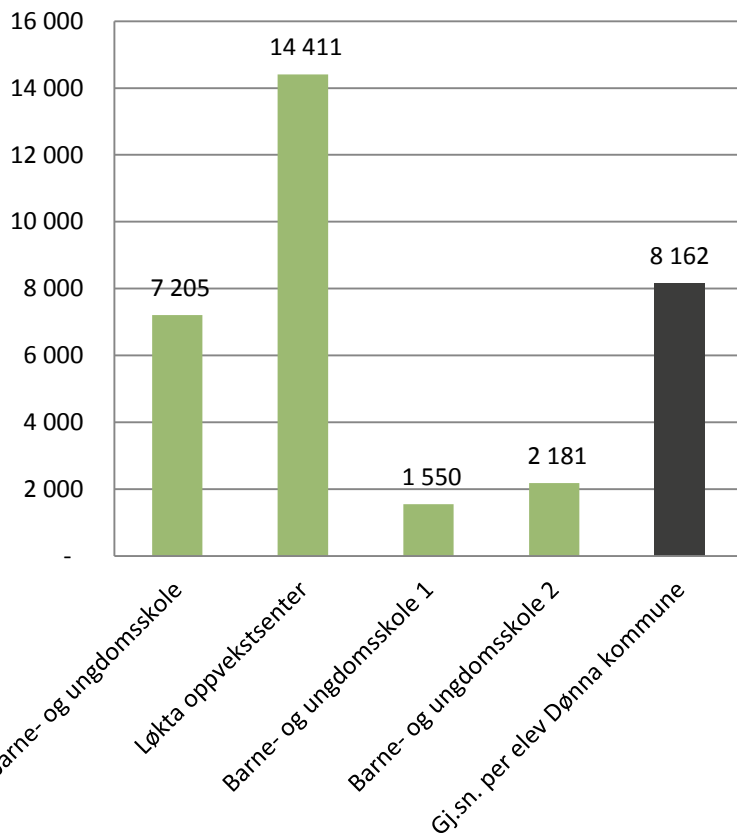
Øvrige undervisningsrelaterte kostnader

- Øvrige undervisningsrelaterte kostnader er typisk kostnader som kan relateres til undervisningsmaterieil.
- Løkta bruker mer enn det dobbelte av DBU, som bruker minst sammenlignet med de to andre skolene.
- Det er verdt å merke seg at DBU ligger lavere enn de sammenlignbare skolene, spesielt barne- og ungdomsskole 1, som er billig i drift.
- Øvrige undervisningsrelaterte kostnader er en liten «gruppering», som gir lite utslag på den totale enhetskostnaden.

Øvrige driftskostnader

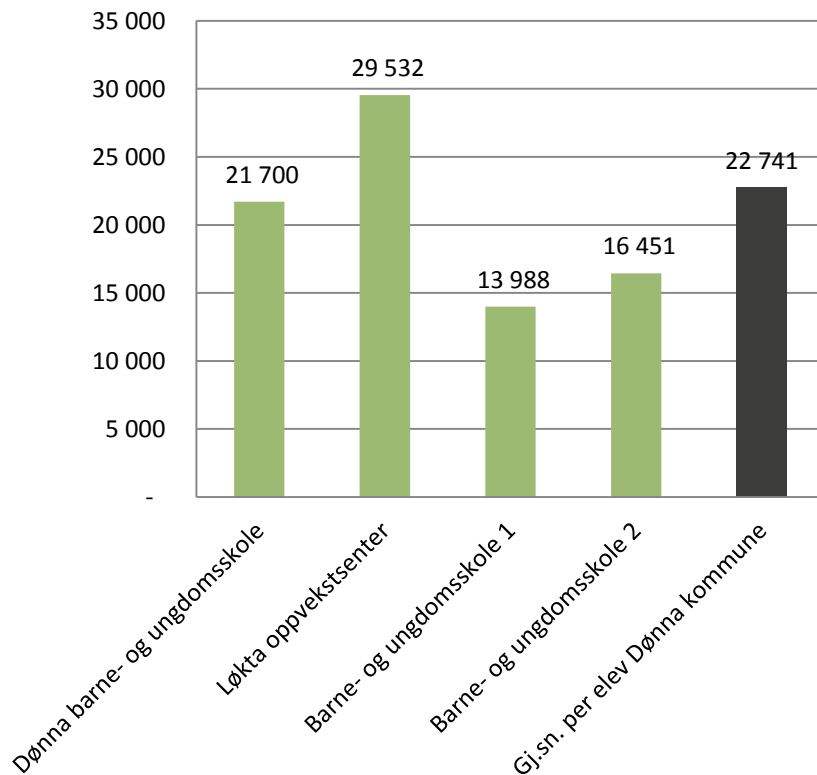
Øvrige driftskostnader per elev

- Med øvrige driftskostnader mener vi typisk kostnader til administrasjon, kontorhold og diverse mindre innkjøp.
- Løkta har også her ca. dobbelt så høye enhetskostnader sammenlignet med DBU, og begge har kostnader som er mye høyere enn barne- og ungdomsskole 1 og 2. Vi minner om at det er naturlig at Løkta ligger høyt på grunn av det lave elevtallet.

Bygningsmessige kostnader per elev

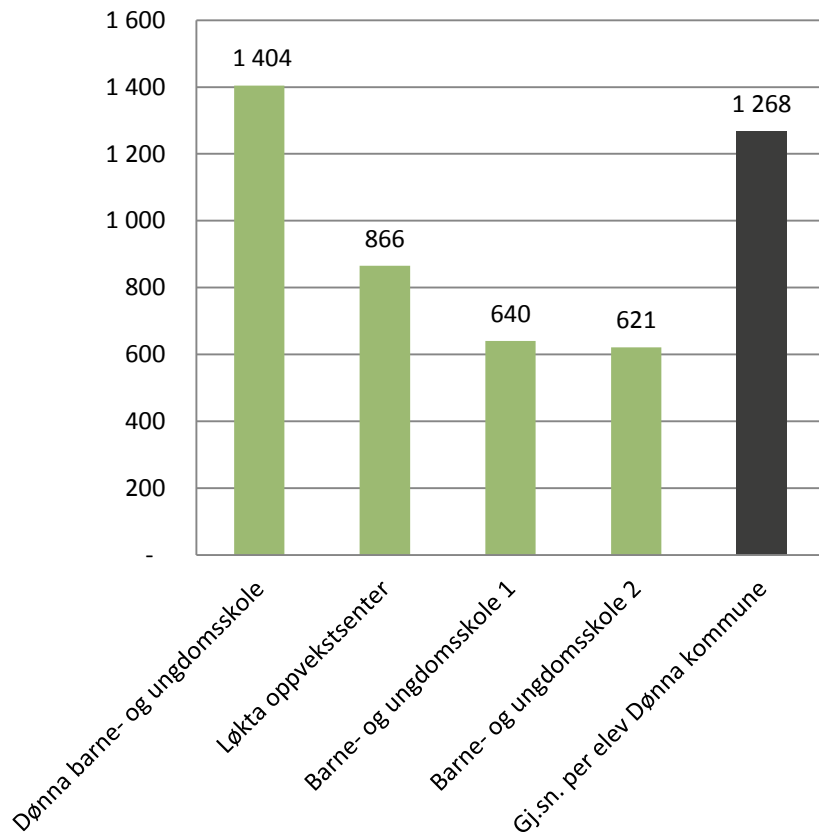
Bygningsmessige kostnader pr elev

- Etter de undervisningsrelaterte kostnadene er de bygningsmessige kostnadene den andre store kostnadskomponenten på fordeling av total kostnadene ved skoledriften.
- Skolelokaler på Dønna er dyre i drift, ut fra våre erfaringstall.
- Grunnen til at kostnadene er så høye for Dønna sin del her, er trolig at svømmehallen ligger inne i regnskapet og trekker opp.

Bygningsmessige kostnader per m²

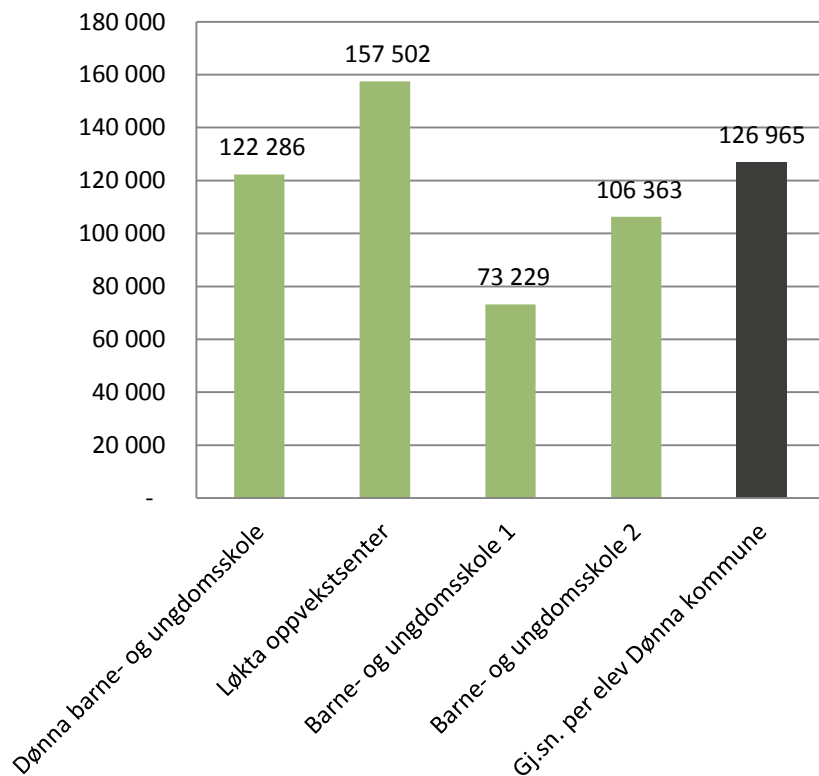
Bygningsmessige kostnad pr m²

- Det er store variasjoner mellom DBU og de sammenlignbare skolene.
- Vi ser at DBU er betydelig dyrere å drifte per kvm, dette henger sammen med tilgjengelig areal per elev.
- DBU har lavest tilgjengelig areal per elev (15 m² per elev), det vil si at de har høyest bruk per m². Dette kan forklare at kostnadene er høyest her.
- Løkta har 31 m² per elev, mens barne- og ungdomsskole 1 og 2 har henholdsvis 21 m² og 26 m².

Enhetskostnad per elev justert for spesialundervisning

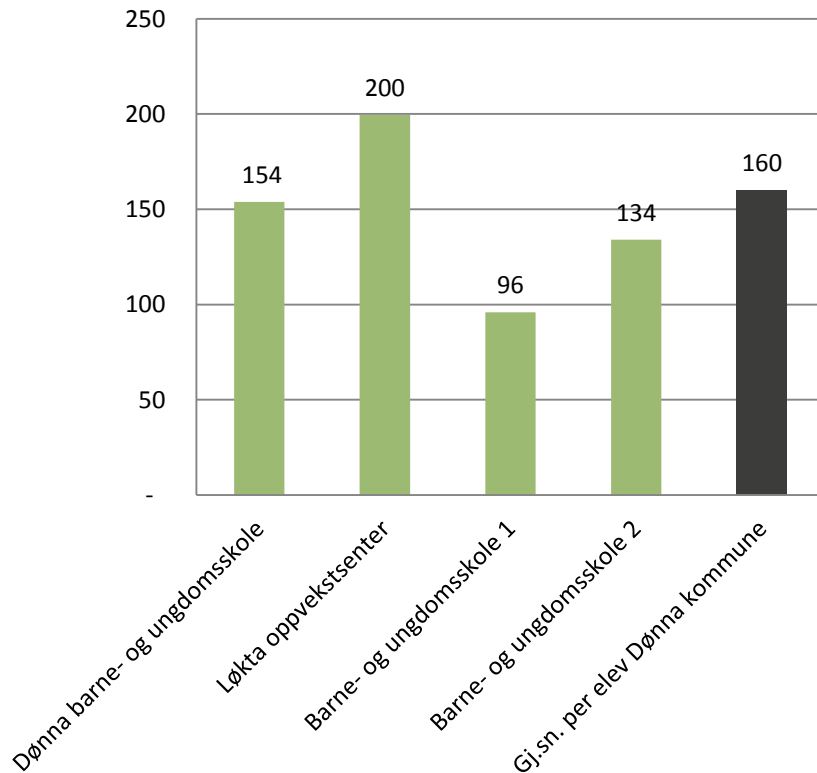
Sum enhetskostnad justert for spesialundervisning

- Her har vi lagt sammen både de undervisningsrelaterte kostnadene (justert for spesialundervisning), de øvrige undervisningsrelaterte kostnadene, øvrige driftskostnader og bygningsmessige kostnader for å komme frem til en enhetskostnad per elev for DBU, Løkta og de to skolene vi sammenligner med.
- Det er til dels betydelige forskjeller mellom skolene. Løkta har naturlig nok den høyeste enhetskostnaden, etterfulgt DBU og barne- og ungdomsskole 2, som vi husker var relativt dyr i drift i følge våre erfaringstall. Barne- og ungdomsskole 1 er relativt billig å drive.
- DBU har en høyere enhetskostnad enn det en kunne forvente av en skole på denne størrelsen, dersom vi sammenligner med andre tilsvarende undersøkelser vi har foretatt. Barne- og ungdomsskole 2 har samme elevtall som DBU, og det kan være naturlig å sammenligne seg med denne. DBU kunne dermed trolig hatt en enhetskostnad ned mot 100 000, gjerne enda lavere.
- DBU har både høye kostnader til spesialundervisning og høye enhetskostnader per elev. I enkelte kommuner ser en at enhetskostnaden er høy, kombinert med lavere kostnader til spesialundervisning. Det kan tyde på at kommunen prioriterer undervisning i form av styrket tilbud i ordinære klasser. Dette er ikke tilfelle i Dønna.
- Se mer om anbefalinger på spesialundervisning tidligere i kapitlet.

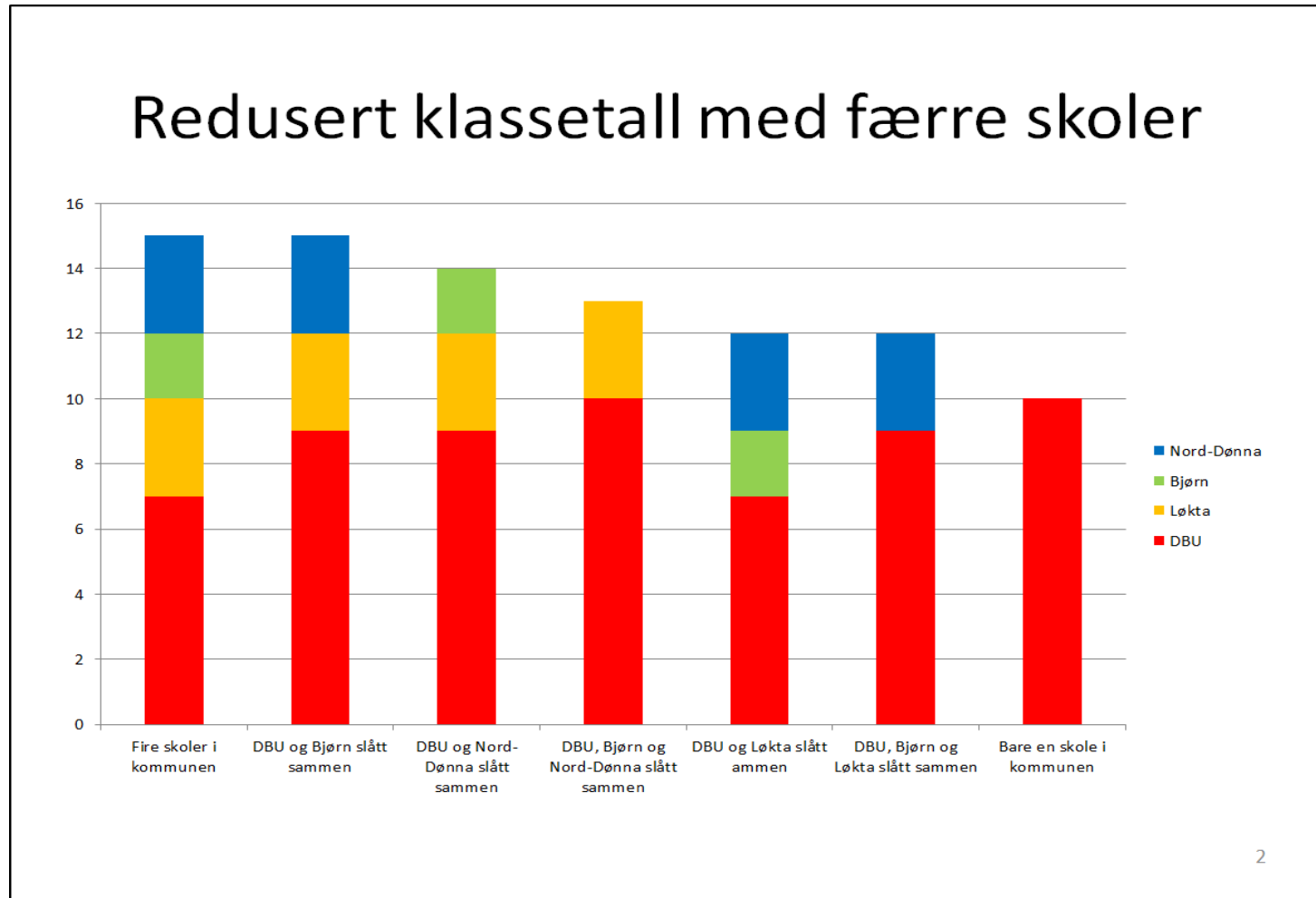
Uketimejustert enhetskostnad

Uketimejustert enhetskostnad (kostnad per elev per time)

- Den ukejusterte timekostnaden viser kostnaden per elev per time. Her er det tatt hensyn til at timetallet er forskjellig i barneskolen og ungdomsskolen. Det er naturlig siden barnetrinnet er 7. trinn, mens ungdomsskolen er 3. trinn.
- Funnene i denne analysen underbygger de øvrige funnene i dette kapittelet; at DBU og Løkta er dyrere å drive enn de skolene vi har sammenlignet med.

Ulike scenario, skole

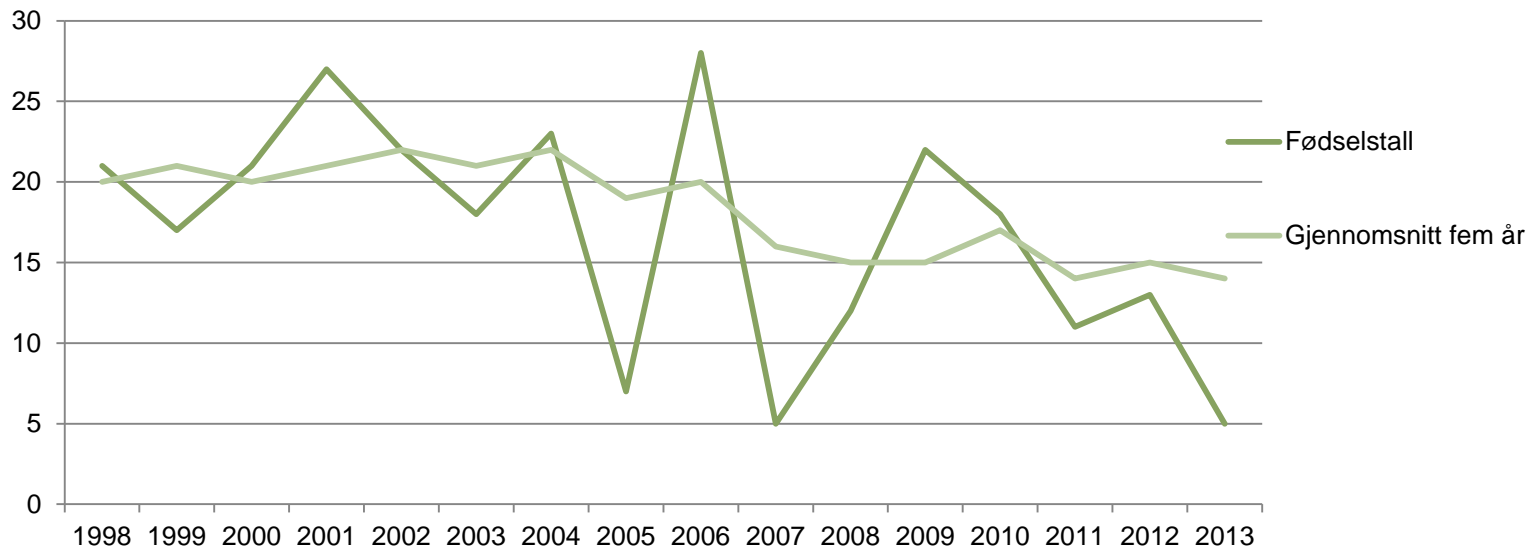
Innsparing i grunnskolen

- Følgende innsparingspotensial blir vurdert.
  1. Overføring av ungdomstrinnet på Løkta til DBU
  2. Overføring av barnetrinnet på Løkta til DBU (**lite aktuelt**)
  3. Overføring av elevene fra Bjørn til DBU
  4. Overføring av Nord-Dønna til DBU
  5. Redusert spesialundervisning.
- Forutsetningene i vurderingene er følgende:
  - Elevtallet i Dønna kommune blir gradvis redusert.
  - Betingelsene for statsstøtte til private skoler opprettholdes.

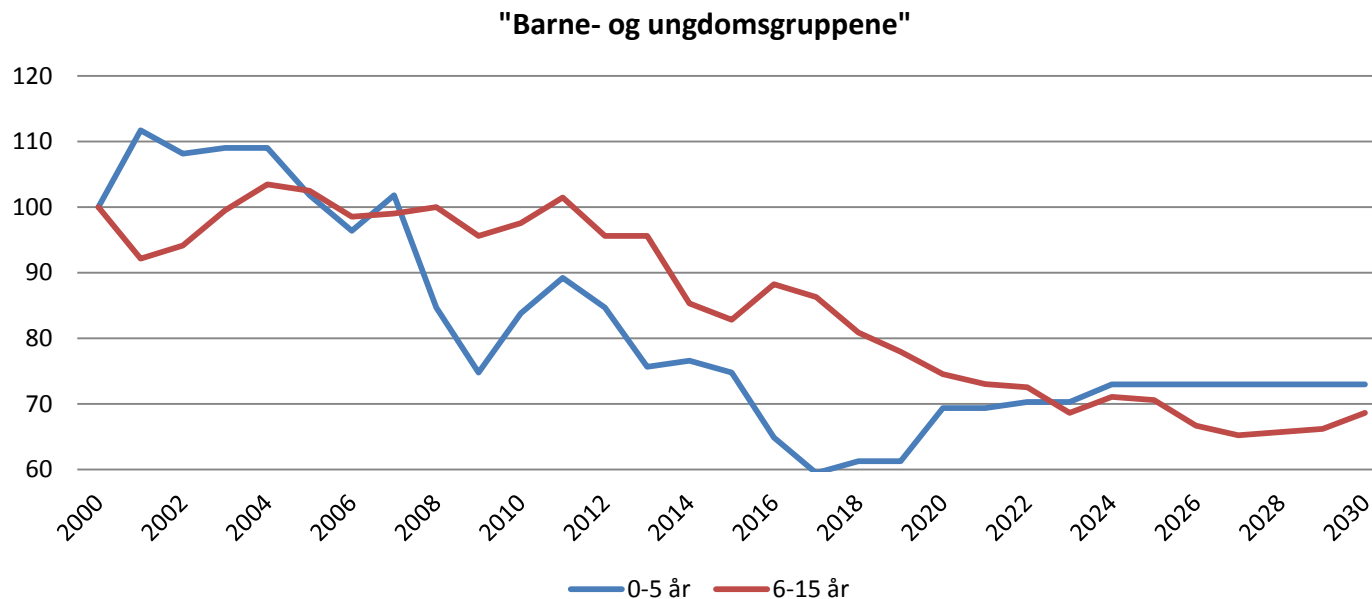
Elevtallsutvikling

- Fødselstallene for de 16 siste årene er framstilt i figuren under.
- I små kommuner vil fødselstallene variere forholdsvis mye fra år til år, slik at tendensen kan være vanskelig å se. Ved å ta gjennomsnittlig fødselstall de siste fem årene kommer tendensen klarere fram. Vi ser at gjennomsnittlig fødselstall er redusert fra i overkant av 20 til ca 15.
- Elevtallet i skolen er i hovedsak bestemt av fødselstallene, men flytting til og fra kommunen spiller også inn. De siste årene har det vært en netto fraflytting, slik at elevtallene per årstrinn i grunnskolealder ligger ca. én under fødselstallet, i gjennomsnitt. Hvis fødselstallene og flyttetendensene skulle stabilisere seg, vil det i framtida bli ca. 140 elever i grunnskolealder i Dønna kommune.

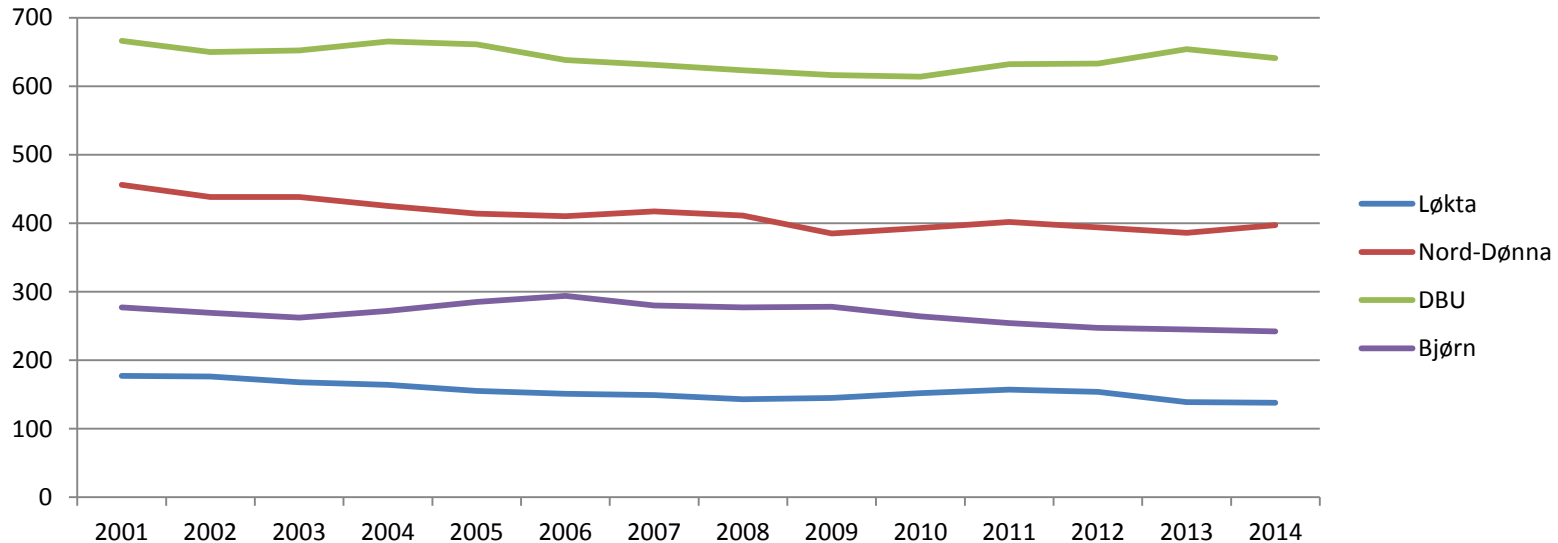
Elevtallsutvikling, forts.

- Tall fra SSB tyder på at nedgangen vil fortsette. Figuren under illustrerer dette.

Elevtallsutvikling, forts.

- Hvordan reduksjonen på 20-25 % i barnetallet vil slå ut for de forskjellige skolene er vanskelig å forutse, siden elever fra hele kommunen, i prinsippet, kan søke seg til de to private skolene. Vi kan få et inntrykk ved å se på folketallsutviklingen i de antatte hovedrekrutteringsområdene til de fire skolene.
- Folketallet i kommunen er gått ned med ca. 10 % fra 2000 til 2014. Nedgangen synes å gjelde hele kommunen, men den fordeler seg ikke jevnt. Figuren over viser at på Løkta er nedgangen størst med ca. 22 %, deretter kommer nærområdet til Nord-Dønna og nærområdet til Bjørn, begge med ca. 13 %, og til sist nærområdet til Dønna barne- og ungdomsskole med ca. 4 %. Dette kan indikere at elevtallnedgangen de kommende årene også vil være størst på Løkta og minst ved Dønna barne- og ungdomsskole. Elevgrunnlaget ved de to private skolene skulle ut fra befolkningsutviklingen gå ned med mellom 10 og 15 % de neste 10-15 årene.
- Begge de private skolene er små. En fortsatt nedgang i elevtallet ved Bjørn montessoriskole vil medføre at denne vil miste statstilskuddet og derfor ventelig må legges ned. På Nord-Dønna synes elevgrunnlaget å være mer robust.
- Løkta har gjennomsnittlig to elever på årstrinnet, men det er størst årskull på ungdomstrinnet. En nedgang med ca. 20 % på Løkta tilsier at man oftere har én enn to elever på årstrinnet i barneskolen i framtida. Elevtallet kan bli ca. 10 på barnetrinnet (én klasse) og ca. 5 på ungdomstrinnet (én klasse).

Overføring av elever

- **Overføring av ungdomstrinnet på Løkta til DBU**
- Kjente elevtall tilsier at det vil være én klasse på trinnet i 8.-10. klasse på DBU i framtida, uansett om elevene fra Løkta overføres til denne skolen. Løkta vil miste én av sine klasser. Det antas at det kreves ca. 1,5 årsverk til å opprettholde en ungdomstrinnklasse med tre årstrinn. Man kan dermed årlig spare ca. **kr 1 000 000**.
- *Presiseringer:*
- En gruppe uten delingstimer ville gitt ca. 1,3 årsverk undervisning. I tillegg kommer ca. 0,3-0,4 til kontaktlærerfunksjon, rådgiver/sosiallærer og økt administrasjonsressurs til rektor. Sum: ca. 1,6-1,7 årsverk innsparing på Løkta, hvis ungdomstrinnet flytter. Forventet økning på DBU ligger i størrelsesorden 0,1-0,2 årsverk. Innsparing: Ca. 1,5 årsverk med en kostnad på ca. kr 1 000 000.

Overføring av elever

- **Overføring av barnetrinnet på Løkta til DBU**
- Elevantallutviklingen tilsier at man om få år bare vil ha en barneskoleklasse på Løkta. Med administrasjonskostnader vil det trolig koste ca. en million kroner å drive denne klassen. Kjente elevtall tilsier ingen klassesdeling ved en overføring av barnetrinnet til DBU nå. Slik sett skulle man kunne spare resten av lønnsutgiftene ved Løkta skole. En klassesdeling vil normalt medføre en økt lønn på kr 600 000-700 000. Med gjennomsnittlig forventet økt elevtall på 10 ved DBU vil de ekstra elevene oftere kunne medføre en klassesdeling enn at de ikke gjør det. Forventet gjennomsnittlig innsparing ved overføring av barnetrinn på Løkta blir dermed ca. **kr 500 000**.
- *Presiseringer:*
- En gruppe uten delingstimer ville gitt ca. 1,1 årsverk undervisning. I tillegg kommer ca. 0,4-0,5 % til kontaktlærerfunksjon og økt administrasjonsressurs til rektor. Sum: ca. 1,5-1,6 innsparing på Løkta, hvis ungdomstrinnet flytter. Uten klassesdeling ville dette gi en innsparing på ca. 1 000 000. Med et forventet elevtall i framtida på 10-12 elever vil det måtte regnes med en klassesdeling (1,0 årsverk) mer enn hvert annet år. Anslått økt utgift på DBU ca. kr 500 000. Innsparing: ca. kr 500 000.

Overføring av elever, forts.

- **Overføring av elevene fra Bjørn til DBU**
- Hvis Bjørn montessoriskole blir for liten til å få statsstøtte, vil ca. 10 flere elever trolig reise til Dønna barne- og ungdomsskole. Med fjorårets elevtall ville dette ha gitt to klassedeler, med en utgift på ca. kr 1 300 000. Med synkende elevtall både i DBU og Bjørn vil ekstra klassedeler skje sjeldnere, ventelig ca. én klasse nesten hvert år. Det betyr økte lønninger på DBU på ca. kr 500 000-600 000. Med ca. 10-12 færre elever i privatskole vil rammeoverføringene til Dønna kommune øke med ca. kr 800 000-1 000 000. Forventet innsparing ved nedleggelse av Bjørn montessoriskole blir ventelig ca. **kr 300 000-400 000**.
- **Overføring av elevene fra Nord-Dønna til DBU**
- Hvis Nord-Dønna montessoriskole legger ned virksomheten, vil kommunen få en økning i rammetilskuddet på ca. kr 1 600 000-2 000 000. Forventet klassesettall på barnetrinnet ved Dønna barne- og ungdomsskole vil kunne bli seks-sju, en antatt økning med to. Besparelsen vil dermed kunne være i størrelsesorden kr 700 000 med 25 elever på Nord-Dønna. Den forventede nedgangen i elevtall tilsier en nedgang mot 20. Da vil innsparingen være på ca. **kr 300 000**.

Spesialundervisning

- Ved de kommunale skolene er alle lønnskostnadene i denne sammenheng interessante. For kommunens økonomi er lønnskostnadene ved de private skolene i prinsippet uinteressant, bortsett fra bruken av spesialundervisning.
- Ved å gå inn i på KOSTRA ser vi at tallet på elever med spesialundervisning økte med ca. 50 % fra 2008 til 2010.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall elever med spesialundervisning kommunale og private	19	22	28	29	31	26
Antall elever 1.-4. årstrinn med spesialundervisning kommunale og private	6	6	6	9	10	9
Antall elever 5.-7. årstrinn med spesialundervisning kommunale og private	5	9	9	7	12	8
Antall elever 8.-10. årstrinn med spesialundervisning kommunale og private	8	7	13	13	9	9

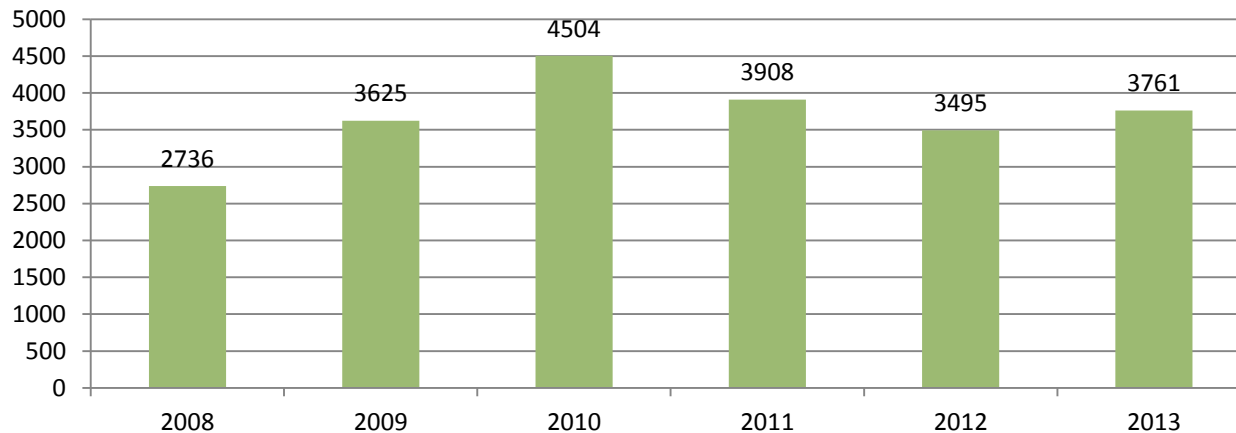

Årstimer til spesialundervisning

- Veksten skjedde både på barnetrinnet og på ungdomstrinnet, og kan derfor ikke først og fremst tilskrives de private skolene*. Elevene som i 2011 gikk på 5.-7. trinn eller 8.-10. trinn var elever på 1.-4. trinn eller 5.-7. trinn tre år tidligere. Ved sammenligning ser vi at det har oppstått behov for spesialundervisning hos minst ni flere barn i løpet av disse tre årene. Dette svarer til ca.10 % av elevene i disse årsklassene.
- Omfanget av spesialundervisning ser vi i figuren under.

*Bjørn Montessorriskole er i GSI oppgitt å være en 1-7.skole, men hadde i 2011/12 og de tre foregående skoleår én elev på ungdomstrinnet. Skoleåret 2012/13 var det ingen ungdomstrinnselever ved Bjørn.

Årstimer til spesialundervisning kommunale og private

Spesialundervisning, forts.

- Dønna har relativt små klasser/grupper som gir en stor lærertetthet. I Dønna er det gjennomsnittlig 11 elever per lærer i ordinær undervisning. Tilsvarende for Nordland og for hele landet er hhv 14,4 og 17. Det spesielle ved Dønna er imidlertid få delingstimer og sjelden to lærere i klassen. Behovet er også lite, når klassene er små. Men enkelte årstrinn er forholdsvis store. I de store klassene hjelper det lite om det er meget god lærerdekning i andre klasser. Det bør derfor være rom til å styrke undervisningen på enkelte trinn ved Dønna barne- og ungdomsskole
- Dønna burde ha de beste mulighetene for å gi god tilpasset opplæring i det ordinære tilbudet og liten bruk av spesialundervisning. Teoretisk sett burde derfor andelen elever som får spesialundervisning være under landsgjennomsnittet på ca. 8 %. Det er også timetallet til spesialundervisning som må reduseres, hvis man skal spare penger. En realistisk ambisjon burde være å komme tilbake til nivået fra 2008. Det skulle tilsi en besparelse på 1-1,5 årsverk eller ca. kr 600 000-1 000 000.

Hvordan oppstår behovet for spesialundervisning?

- Små kommuner vil ha større variasjon i elevgrunnetallet enn store fra år til år. Behovet for spesialundervisning vil derfor også variere forholdsvis mye. Dønna kommune kan være inne i en situasjon med uvanlig mange barn med særlige behov for støtte, nå*. I så fall vil det høye forbruket til spesialundervisning være forbigående. Hvis ikke dette er tilfelle, bør vi lete etter systematiske grunner til den store innsatsen.
- I kommuner med flere skoler som skal dele på budsjettmidler kan det være økonomisk fordelaktig for den enkelte skolen å ha mange elever som spesialelever. Spesielt i små skoler vil en ekstra lærer eller en ekstra assistent gjøre det enklere å få personalkabalene til å gå opp.
- I private skoler er det staten som betaler for den ordinære undervisningen og kommunen for spesialundervisningen. Tilskuddet fra staten baserer seg på skolens elevtall, men beregningen tar ikke hensyn til at elevene i noen skoler har flere undervisningstimer enn andre. Montessoriskolene har forholdsvis mange undervisningstimer, og dermed et betydelig press på personalressursene. Pedagogikken er imidlertid lagt opp slik at et stort timetall skal kunne gi flere elever et tilfredsstillende utbytte av ordinær undervisning. Det høye timetallet gir lite ekstra rom for delingstimer. Spesielt for små montessoriskole vil det være vanskelig å dekke alle timene med lærere.

*Vi har fått opplysninger som tyder på at dette delvis kan være tilfellet.

Konklusjon spesialundervisning

- PP-tjenesten vurderer behovet for spesialundervisning ut fra spørsmålet om eleven har eller kan få et tilfredsstillende utbytte av det vanlige opplæringstilbudet. Men PP-tjenesten har også som en av hovedoppgavene å hjelpe skolene med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling. Dønna kommune bør kunne forvente at PP-tjenesten sammen med skolene med utgangspunkt i den enkelte skoles læreplan bidrar til å utvikle skolens evne til å gi opplæringstilbud som ikke gjør det nødvendig med et så stort omfang av spesialundervisning. Det er naturlig å starte med de to største, Dønna barne- og ungdomsskole og Nord-Dønna skole.
- I løpet av kort tid bør bruken av spesialundervisning kunne normaliseres, og man bør ha en innsparing på ca. **kr 600 000 - 1 000 000.**

Konklusjon skole

- **Konklusjon**

- En gjennomgang av mulige innsparinger peker på fem mulige endringer. Ikke alle er like realistiske eller vil gi umiddelbare resultater.
  1. Kr 1 000 000 ved overføring av ungdomstrinnet på Løkta til DBU
  2. Kr 500 000 ved overføring av barnetrinnet på Løkta til DBU (**lite aktuelt**)
  3. Kr 300 000 - 400 000 ved overføring av elevene fra Bjørn til DBU
  4. Kr 300 000 ved overføring av Nord-Dønna til DBU
  5. Kr 800 000 ved redusert spesialundervisning.
- Overføring av ungdomstrinnet fra Løkta kan skje raskt og vil med en gang gi forventet innsparing.
- Overføring av barnetrinnet kan også teoretisk sett skje raskt. Det betenkelige er den lange reisen for forholdsvis små barn. Hvis kommunestyret skulle gjøre et slikt vedtak, kan det dessuten tenkes at foreldrene sender elevene til Bjørn Montessoriskole, som da vil få et forlenget liv.
- Det er ikke usannsynlig at elevtallet ved Bjørn montessoriskole blir så lite i løpet av få år at statstilskuddet vil bli borte*. Da vil trolig elevene bli sendt til DBU.
- Det er ikke særlig sannsynlig at elevtallet ved Nord-Dønna montessoriskole blir så lite at den blir lagt ned. Men den kan legges ned av andre grunner.
- Reduksjon i bruken av spesialundervisning vil kunne skje i løpet av et par år. Dette vil kreve en fast kommunal ledelse og et godt samarbeid med PP-tjenesten.

*Elevtallet ved Bjørn Montessoriskole er 15 elever per dags dato. Dette gjør at skolen oppfyller kravet til statsstøtte.

Nå-situasjonen

Voksenopplæring

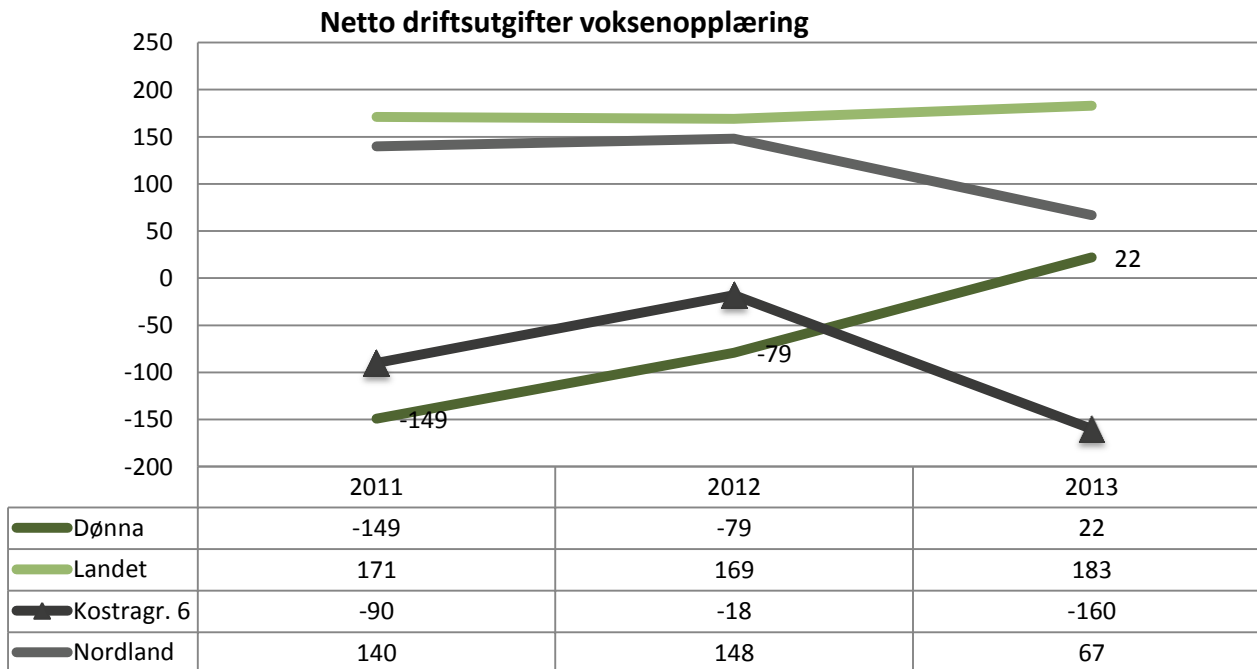
Nå-situasjonen: Voksenopplæring

- Dønna voksenopplæring er en egen driftsenhet som sysselsetter 2,75 årsverk. Administrasjons/ledelsesressurs er 0,28 årsverk.
- Høsten 2013 vedtok kommunestyret i Dønna at all voksenopplæring skulle legges til Dønna VO lokalisert på Bjørn.
- I 2013 hadde Dønna VO 124 kursdeltagere innom ulike kurs.
- Voksenopplæringa mottar statstilskudd for å drive voksenopplæring. Det er 5 personer i Dønna kommune som er registrert i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) med rett og plikt til opplæring.
- Det er 3 elever som har spesialundervisning for voksne med spesielle behov.
- Dønna kommune har vedtatt å ta imot flyktninger. Dønna VO vil dermed få et stabilt inntektsgrunnlag, og slipper å utelukkende basere seg på salg av eksterne tjenester som fjernundervisning, videokonferanser, ulike kurs (Bergenstest, Basiskompetanse i arbeidslivet m.m).
- Dønna VO har felles rektor og deler lokaler med Bjørn Montessorriskole. Rektor fordeler seg med 0,25 årsverk til Montessorriskolen og 0,75 årsverk til Dønna VO.

Nå-situasjonen: Ressursbruk, voksenopplæring

- Voksenopplæringa i Dønna har generert et overskudd for kommunen i 2011 og 2012, mens i 2013 var driftsutgiftene noe høyere enn driftsinntektene.
- Sammenlignbare kommuner hadde i 2011 et lavere overskudd enn Dønna, mens i 2013 er situasjonen snudd om. Vi ser en utvikling med sviktende overskudd for voksenopplæringa.
- Inntekter fra VO Dønna's salg av eksterne tjenester er nesten halvert fra 2012 til 2013. Fra ca. 1,5 mill til 800 000 kr.

Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger, konsern. Kilde: KOSTRA.

Framtidsutsikter: voksenopplæring

- Fra 2014 har Dønna VO inngått en kontrakt med Lurøy kommune på undervisning av 23 fremmedspråklige elever i norsk og samfunnsfag.
- Dønna VO har tidligere år hatt samarbeid med voksenopplæringer i nabokommunene. Interkommunalt samarbeid har vært, og er fremdeles, vanskelig, angivelig på grunn av lederskifter i voksenopplæringer i andre kommuner.
- Voksenopplæringa har også planer om å starte med 4 nye BKA-kurs (Basiskompetanse i arbeidslivet) for i alt 40 deltakere i Dønna kommune.
- Voksenopplæringa vurderer at det er marked for å selge flere onlinekurs og videokonferanser, og ser et inntekspotensial i dette.
- Så lenge voksenopplæringa er selvfinansierende foreslår vi at den består som en egen enhet. Vedtaket om å ta imot flyktninger bygger opp under at Dønna VO bør bestå som en egen enhet.

5. Pleie og omsorg

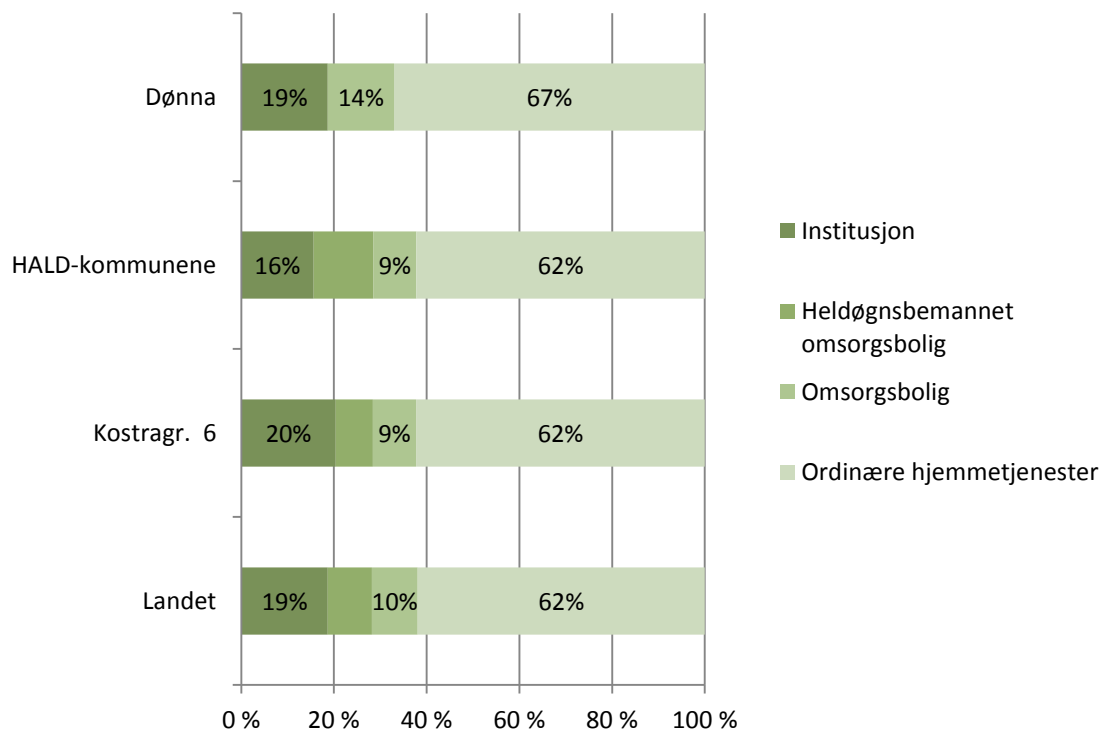
Pleie- og omsorg

- Pleie- og omsorgstjenestene i Dønna består av driftsenhetene Dønna omsorgssenter og hjemmetjenesten
- Dønna omsorgssenter på Glein har 22 sykehjemsplasser inkludert 7 plasser i egen spesialavdeling for personer med demenssykdom). Plassene benyttes til forskjellige formål. Det gis langtidsopphold, korttidsopphold til medisinsk utredning og behandling, samt rehabilitering.
- Omsorgssenteret inneholder også institusjonskjøkken, vaskeri/renholdsavdeling, dagsenter for personer med demenssykdom og kontor/sentralbord med servicemedarbeider i 20 %.
- Sykehjemmet har tatt i mot alle utskrivningsklare pasienter fra sykehus som har hatt behov for behandling, rehabilitering og heldøgns pleie i 2013.
- Det er også 15 omsorgsboliger i på omsorgssenteret. Disse er underlagt hjemmetjenesten.
- Hjemmetjenestens hovedbase er på Glein, men det er også personell som bistår brukere på Vandve og Løkta.
- I september 2014 ble Åssletta bofellesskap med heldøgnsomsorg (8 plasser) åpnet og tatt i bruk. *Disse plassene er ikke inkludert i våre analyser, som baserer seg på tall fra 2013.*

Tjenesteprofil

- I følge tall fra KOSTRA hadde Dønna 91 mottakere av pleie- og omsorgstjenester per 31.12.13. Figuren nedenfor viser hvordan tjenestemottakerne fordeler seg på de ulike tjenesteproduktene institusjon, omsorgsboliger og ordinære hjemmetjenester.

Vi ser at andelen institusjonsbeboere i Dønna (=19 prosent) er likt landsgjennomsnittet.

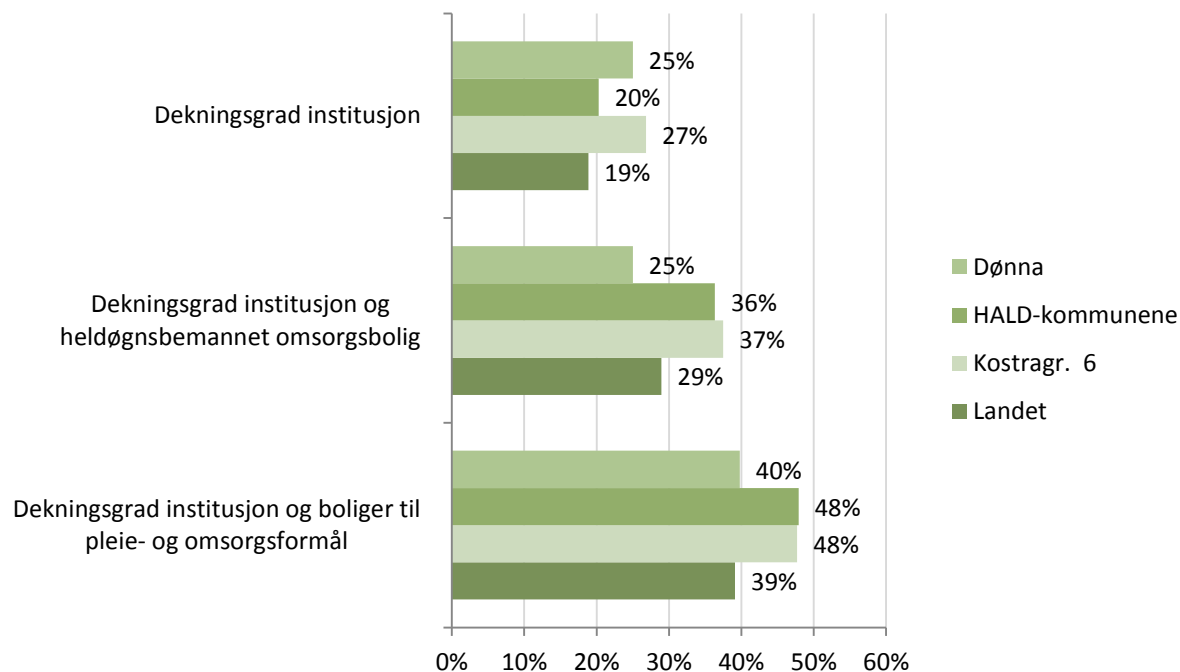
Kommunen skiller seg imidlertid ut når det gjelder sammensetningen av de hjemmebaserte tjenestene:

I 2013 hadde Dønna en lavere andel boliger til pleie- og omsorgsmål, siden ingen av omsorgsboligene på omsorgssenteret er definert som heldøgnsbemannede i KOSTRA. Andelen som mottar hjemmetjenester i privat hjem (67 prosent) er dermed noe høyere enn i sammenligningskommunene.

Andel brukere av ulike tjenesteprodukter 2013 Kilde: KOSTRA.

Dekningsgrad

- Dersom vi summerer opp antall institusjonsplasser og omsorgsboliger med heldøgnsbemanning, og dividerer på antall personer over 80 år i kommunen, får vi et tall på dekningsgraden i kommunen. I 2013 lå dekningsgraden for institusjon i Dønna på om lag 25 %. Siden kommunen per 31.12.13 ikke hadde omsorgsboliger med heldøgnsbemanning, blir totaltilbudet på heldøgns omsorg noe lavere enn landsgjennomsnittet og snittet for HALD-kommunene. Dersom vi inkluderer alle *boliger til pleie- og omsorgsformål* ligger imidlertid Dønna noe nærmere sammenligningskommunene. De nye omsorgsboligene ved Åssletta (åpnet sept. 2014) er imidlertid ikke inkludert i analysene, slik at den reelle dekningsgraden i Dønna er noe høyere.

Dekningsgrader for heldøgns pleie og omsorg 2013. Kilde: KOSTRA.

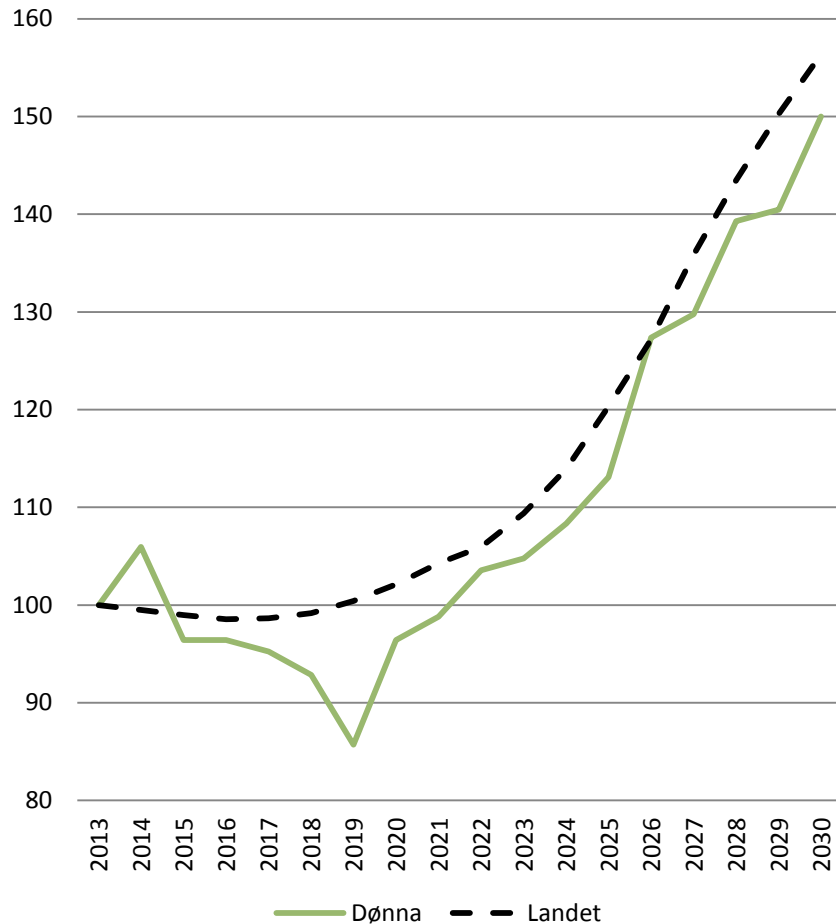
Framtidig behov for omsorgsplasser

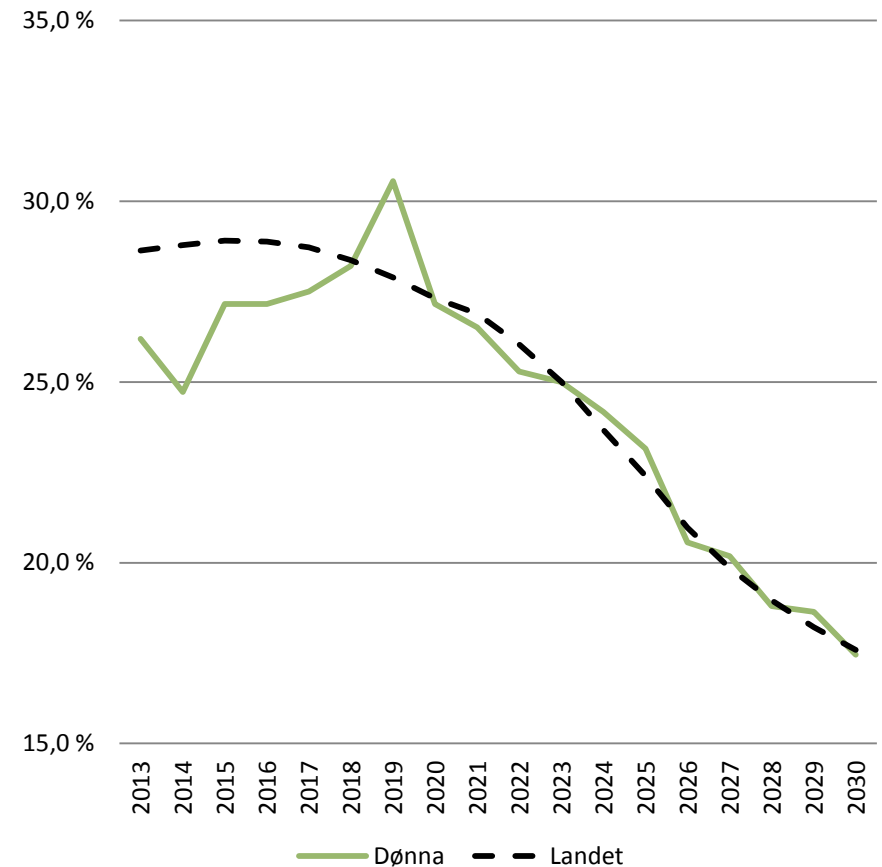
- Når det gjelder vurderingen av framtidige behov for utbygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger, har vi tatt utgangspunkt i hvordan presset på plassene vil bli basert på utviklingen av antall eldre over 80 år. Dette er den delen av befolkningen man kan anta vil ha størst behov for slike plasser.
- Hensyntatt befolkningsframskrivninger vil dekningsgraden for heldøgns omsorg stige noe fram til ca. 2020. Etter 2020 vil dekningsgraden falle.

Framtidig behov for omsorgsplasser

Utvikling innb. 80 +

Utvikling dekningsgrad heldøgns omsorg (22 plasser)

Fremtidig behov for omsorgsplasser

Prognosene viser at befolkningsutviklingen de nærmeste årene, vil gi et redusert behov for institusjonsplasser ved videreføring av dagens dekningsgrad på 25 %. Fra 2014 til 2020 kan antall plasser reduseres med 3 uten at dekningsgraden reduseres.

Befolkningsutvikling og behov for institusjonsplasser, 2014-2030. Kilde: KOSTRA

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Antall innbyggere over 80 år	88	83	86	79	75	74	77	97	133
Dekningsgrad 25 % (antall plasser)	22	21	22	20	19	19	19	24	33

I planleggingen av det fremtidige pleie- og omsorgstilbudet må man imidlertid også ta høyde for konsekvenser av samhandlingsreformen: Det stilles større krav til kommunenes kapasitet til å ta i mot brukere før, i stedet for, og etter sykehusopphold. Informasjon fra kommunen tyder på at Dønna har høy frekvens av innleggelser/forbruk av sykehustjenester sammenlignet med andre kommuner i samme størrelse.

Nøkkeltall institusjon

- Som vist tidligere i rapporten har Dønna et overforbruk på institusjon sett i forhold til beregnet utgiftsnivå, men et underforbruk på hjemmetjenester.
- KOSTRA-tallene viser at enhetskostnaden per institusjonsplass er noe *lavere* enn både landsgjennomsnittet og snittet i kommunegruppa, men markant høyere enn gjennomsnittet for HALD-kommunene.
- Tabellen under viser at lønnsutgifter per plass i institusjon er høyere enn landsgjennomsnittet og snittet for HALD-kommunene, men lavere enn snittet for kommunegruppa. Dønna skiller seg klart ut når det gjelder lønnsutgifter i institusjon per oppholdsdøgn. Her ligger kommunen betydelig over sammenligningskommunene, noe som trolig har sammenheng med at omsorgssenteret hadde endel ledig kapasitet i 2013. Ifølge enhetsleder på omsorgssenteret forventer man imidlertid et langt høyere belegg og mer normal driftssituasjon i 2014.

Kjennetegn ved institusjonstilbudet i Dønna. Økonomi. Kilde: KOSTRA

	Dønna	HALD	Kostragr. 6	Norge
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, per kommunal plass (kr)	974 455	918 207	995 277	976 284
Lønnsutgifter institusjon, per plass (Kr)	811 000	739 000	852 000	753 000
Lønnsutgifter institusjon per oppholdsdøgn i institusjon	3 232	2 188	2 551	2 096

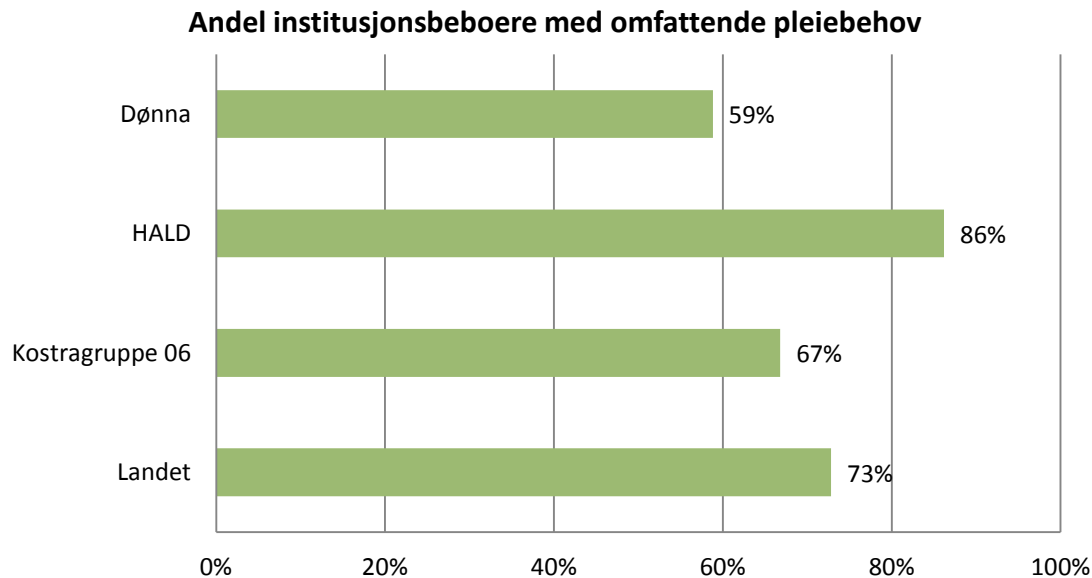
Bistandsbehov, IPLOS

- IPLOS er et nasjonalt register med data som beskriver ressurser og bistandsbehov til dem som søker om eller mottar nærmere definerte kommunale helse- og sosialtjenester og hvilke tjenester som ytes (Helsedirektoratet).
- Brukere av kommunale pleie- og omsorgstjenester registreres i IPLOS-registeret. Hensikten bak opprettelsen av registeret i 2006 var å systematisere kunnskapen om den enkelte brukers ressurser og bistandsbehov for å gi kommunene mulighet for å planlegge og tilrettelegge tjenestene bedre, sikre et mer likeverdig tilbud, for at sentrale myndigheter skulle få bedre kunnskap som grunnlag for å styre og utvikle tjenestene. I tillegg skulle registeret skulle også brukes til statistikk og forskning. Målet var at registeret skulle bidra til en god ressursutnyttelse samt likeverdige og virkningsfulle tjenester.
- IPLOS kategoriserer beboernes bistandsbehov i 5 grupper:
  - 1. Utgjør ingen problem/utfordring
  - 2. Ikke behov for bistand/assistanse
  - 3: Middels behov for bistand/assistanse
  - 4: Store behov for bistand/assistanse
  - 5: Fullt bistands-/assistansebehov
- Kategori 1 og 2 tilsvarer et behov der man ikke har behov for personbistand, mens kategori 3-5 er et bistandsbehov som krever personbistand.

Pleiebehov på institusjon

- Innenfor institusjoner rundt i kommune-Norge varierer gjennomsnittlig IPLOS-score relativt mye. Dette har i stor grad sammenheng med at kommunene organiserer institusjonsplasser og plasser i heldøgnbemannede omsorgsboliger på ulik måte. Enkelte kommuner har ikke lenger tradisjonelle langtidsplasser. Dette innebærer at brukerne som har sykehjemsplass har svært omfattende bistandsbehov, og gjennomsnittlig IPLOS-score i institusjon blir derfor svært høy (opp mot 4,5).
- Ifølge oversendt data fra kommunen var den gjennomsnittlige IPLOS –scoren på sykehjemmet **3,24** per 8. mars 2014
- Figuren under viser at andelen institusjonsbeboere med omfattende bistandsbehov er lavere i Dønna enn i sammenlignbare kommuner.

Andel institusjonsbeboere med omfattende pleiebehov. Kilde: KOSTRA.

Det relativt sett lave bistandsbehovet i Dønna *kan* tyde på at kommunen har en annen tildelingspraksis av tjenestene innenfor pleie- og omsorgssektoren enn andre kommuner, dvs. at terskelen for å få sykehjemsplass er lavere. Forklaringen på at pleiebehovet på institusjon er mer omfattende på landsbasis, kan være at en større andel pleietrengende eldre bor i omsorgsbolig med heldøgns bemanning, enn det som er tilfelle i Dønna.

Informasjon fra kommunen viser også at omsorgssenteret tilbyr både korttids- og langtidsopphold for personer med psykiske helseplager. Disse vil fremstå som funksjonsfriske i IPLOS, og vil derfor trekke ned pleiebehovet på avdelingen.

Pleiefaktor institusjon

- Det er vanlig å bruke pleiefaktor, dvs. antall pleieårsverk pr. døgnplass, som et mål på bemanningssituasjonen i et sykehjem. I tradisjonelle sykehjem ligger pleiefaktoren vanligvis på om lag 0,75- 0.8. I en undersøkelse basert på gjennomgang av 29 ulike sykehjem i Norge (utført av SINTEF), ble pleiefaktoren beregnet til å være 0,79 pleieårsverk per døgnplass. Ressurser til administrasjon og lignende er ikke inkludert i pleiefaktorbegrepet.
- Pleiefaktor må fastsettes og defineres slik at det er samsvar mellom behovet til brukerne, gjerne fastsatt gjennom IPLOS-score, og den innsatsen som trengs fra turnuspersonell for at brukerne skal få faglig forsvarlig stell og pleie etter det som er fastlagt ved den institusjonen der brukeren har fått tildelt plass.
- Tabellen under viser en beregning av pleiefaktoren ved sykehjemmet i Dønna. Pleiefaktoren er basert på antall planlagte årsverk (20,55), det er altså ikke tatt hensyn til vakanser og sykefravær.

**Antall årsverk pleieårsverk per døgnplass i institusjon.
Dønna 2013. Kilde: KOSTRA.**

Pleiefaktor	
Pleiefaktor - antall plasser (22)	0,93
Pleiefaktor - antall beboere (17)	1,2

Pleiefaktoren på 0.93 antyder at bemanningssituasjonen på sykehjemmet er god, særlig hvis baserer oss på det faktiske antallet beboere per 31.12.12.

Her må vi imidlertid ta høyde for at sykehjemspersonalet yter pleie- og omsorgstjenester til beboerne i omsorgsboligene på natten, slik at den reelle pleiefaktoren på nattertid er langt lavere (0.6).

Nøkkeltall hjemmetjeneste

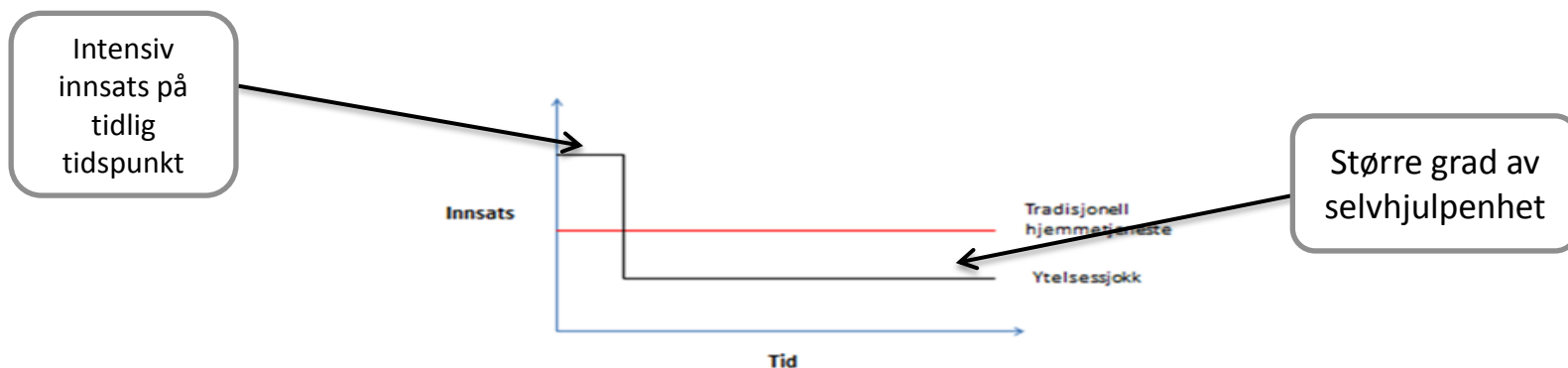
- Tidligere i rapporten har vi sett at Dønna kommune har et mindreforbruk på hjemmetjenester og aktivisering sett i forhold til beregnet utgiftsbehov.
- Tabellen under viser at enhetskostnaden per mottaker av hjemmetjenester er lavere enn landsgjennomsnittet og snittet for kommunegruppa. En av forklaringene på dette er nok at Dønna ikke har bemannede omsorgsboliger for eldre, noe som trekker opp kostnadene for sammenligningskommunene. Vi ser at Dønna også ligger lavere når enn landsgjennomsnittet når det gjelder lønnsutgifter per mottaker av hjemmetjenester.
- Når det gjelder andelen hjemmetjenestebrukere med omfattende bistandsbehov, ligger Dønna på tilnærmet likt nivå som sammenligningskommunene. Ifølge oversendt data fra kommunen er gjennomsnittlige IPLOS-score blant hjemmetjenestemottakerne **1,6**.

Kjennetegn ved hjemmetjenestetilbudet i Dønna. Økonomi. Kilde: KOSTRA

	Dønna	HALD	Kostragr. 6	Norge
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (kr)	196 145	166 255	228 722	221 125
Lønnsutgifter hjemmetjenester per mottaker	185 739	153 556	205 587	205 043
Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov	14 %	13 %	12 %	15 %

Framtidige tjenester innenfor Helse og omsorg

- De siste årene har det innenfor helse- og omsorgssektoren blitt et stadig økt fokus på mestring og hverdagsrehabilitering.
- Et økt fokus på forebyggende arbeid vil trolig bidra til å redusere institusjonsbehovet i kommunen. Mange kommuner har fattet interesse for den såkalte «Frederica-modellen», som innebærer bedre tilrettelegging for at eldre skal være selvhjulpne i størst mulig grad. Gjennom intensiv trening og kursing på et tidlig tidspunkt, forebygges og utsettes et mer omfattende bistandsbehov etter eksempelvis et sykehusopphold. I Danmark arbeider nå ni av ti kommuner etter samme modell som Fredericia, og hverdagsrehabilitering har blitt et satsningsområde for disse. I eksempelvis Voss har kommunens pleie- og omsorgsarbeid blitt inspirert av Fredericia.
- I en kommune som Dønna der andelen eldre i kommunen er høyere enn landsgjennomsnittet, vil det være ekstra viktig å fokusere på størst mulig grad av selvhjulpnehet i befolkningen. Befolkningsprognosen for Dønna viser, som vi har vist tidligere, at Dønna vil få en redusert andel eldre de nærmeste årene, men at eldrebølgen også kommer til Dønna, selv om den kommer noen år senere enn for landet for øvrig. Å bygge opp kompetanse og rutiner for å stå bedre rustet til å møte eldrebølgen som kommer vil være spesielt viktig i Dønna kommune.
- Vi tror derfor at en dreining fra institusjonstjenester til hjemmebasert omsorg så langt ned på omsorgstrappen som mulig bør vurderes i Dønna kommune. Befolkningsprognoser viser at behov for institusjonsplasser først vil gå ned for så å få en økning igjen etter 2020. Flexibilitet i antall plasser vil derfor bli viktig. Kommunens tjenester må organiseres på en slik måte at man kan klare å tilpasse aktiviteten etter endringer i behovet i befolkningen.

Framtidige tjenester innenfor helse og omsorg

- Kostnadsstrukturen i pleie- og omsorgssektoren vil variere alt etter om kommunen satser på hjemmetjenester eller på institusjonsomsorg (SINTEF, 2006). I kommuner som satser på hjemmetjenester framfor sykehjem, vil vi for eksempel forvente at utgiftene til hjemmesykepleie er forholdsvis høye også i omsorgsboligene, fordi omsorgsboligene da vil være et tilbud til mennesker med stort behov for omsorg og pleie. I kommuner med relativt mange sykehjemsplasser, forventes derimot utgiftene i omsorgsboligene å kunne være lavere i og med at relativt flere av de aller svakeste vil ha et tilbud i sykehjem. For å kunne vurdere en kommunes kostnader knyttet til omsorgsboliger og sykehjem, er det derfor ikke uvesentlig hva slags tilbud kommunen ellers har til personer med store pleie- og omsorgsbehov.
- En av fordelene med omsorgsboliger er at bemanningen kan graderes ut fra vurdert pleiebehov hos beboerne, og dermed enklere tilpasses svingninger i behovene. Om kommunen kan gradere bemanningen i omsorgsboligene på dette grunnlaget, vil det trolig bidra til et mer gunstig resultat økonomisk sett. Slike boliger kalles gjerne "Smart-boliger". Dette er boliger som planlegges som omsorgsboliger, men som bygges slik at de senere kan legge til rette for sykehjemsdrift (ved å bygge inn vaktrom, medisinerom, skyllerom, fellesrom osv.) Slik vil man kunne tilby innbyggere gode og praktiske omsorgsboliger med tilbud om praktisk bistand og hjemmesykepleie etter behov, for så å endre funksjonen ved et framtidig økt sykehjems behov etter 2030.
- Som nevnt vil hvor kommunene setter skillet mellom hjemmebaserte tjenester og institusjon i stor grad påvirke dette. Terskelen for å få institusjonsplass kan være lavere i noen kommuner enn i andre, dvs. at en brukers bistandsbehov ikke trenger å være spesielt høyt for å få institusjonsplass i en kommune, og at brukere med tilsvarende bistandsbehov i en annen kommune i stedet får tilbud om heldøgnsbemannet omsorgsbolig eller ordinære hjemmetjenester.
- Enhver kommune bør vurdere egen praksis på området, dvs. en vurdering av kriteriene for å få innvilget sykehjemsplass og hjemmetjenester. Samt muligheten for å dreie tjenestene i retning av mer hjemmebasert omsorg og færre institusjonsplasser, og mulighetene for å justere terskelen for å få innvilget hjemmetjenester.
- Nye strategiske planer må naturligvis også ta opp i seg konsekvenser av Samhandlingsreformen. Det forventes at kommunene skal håndtere flere spesialiserte oppgaver i tillegg til at man skal igangsette tiltak med forebyggende effekt for befolkningen. Kommunene må dermed sørge for en helhetlig tenking rundt forebygging, tidlig intervensjon, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging. Det innebærer også, naturlig nok, at kommunen må vurdere tjenestesammensetningen i PLO-tjenesten.

6. Barnevern

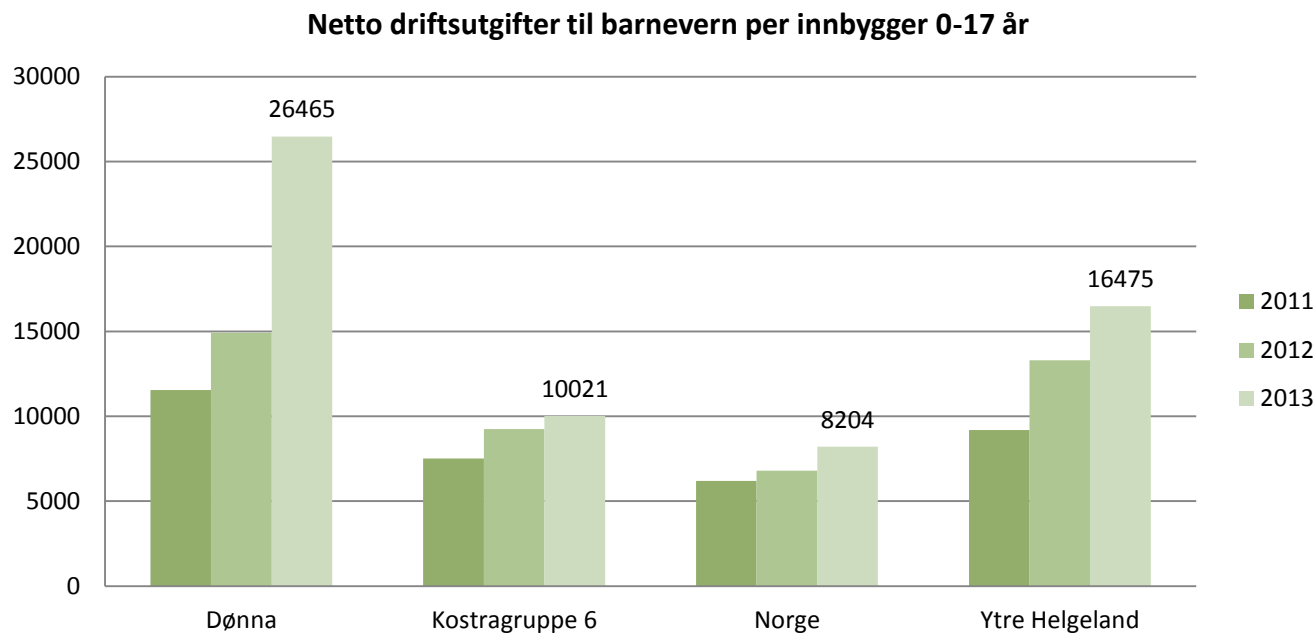
Barnevern

- Barneverntjenesten Ytre Helgeland avd. Dønna har 2 saksbehandlere i 100 % stilling. I tillegg finansierer kommunen 20 % av én merkantil stilling.
- Dønna har 10 barn under omsorg pr 31.12.13. Et av disse barna er plassert på en institusjon som er spesielt kostbar. Barnevernet har søkt om å få dekket utgiftene til plasseringen av Bufetat, men har hittil fått avslag på denne søknaden.
- Ifølge årsmeldingen for 2013 kan barnevernets overforbruk (116 %) knyttes til økte kostnader til lønn og utgiftsdekning til fosterhjem, samt at barneverntjenestens saksbehandlere har reist og overnattet for større kostnad enn beregnet.
- Ifølge årsmeldingen opplever barneverntjenesten særlige utfordringer knyttet til
  - Oppfølging av fosterhjem
  - Stadig tyngre og komplekse saker (Rus/psykiatri hos både voksne og barn)
  - Opplæring og kursing av tilsynsfører (kommunalt ansvar fra 2014)

Totale netto driftsutgifter

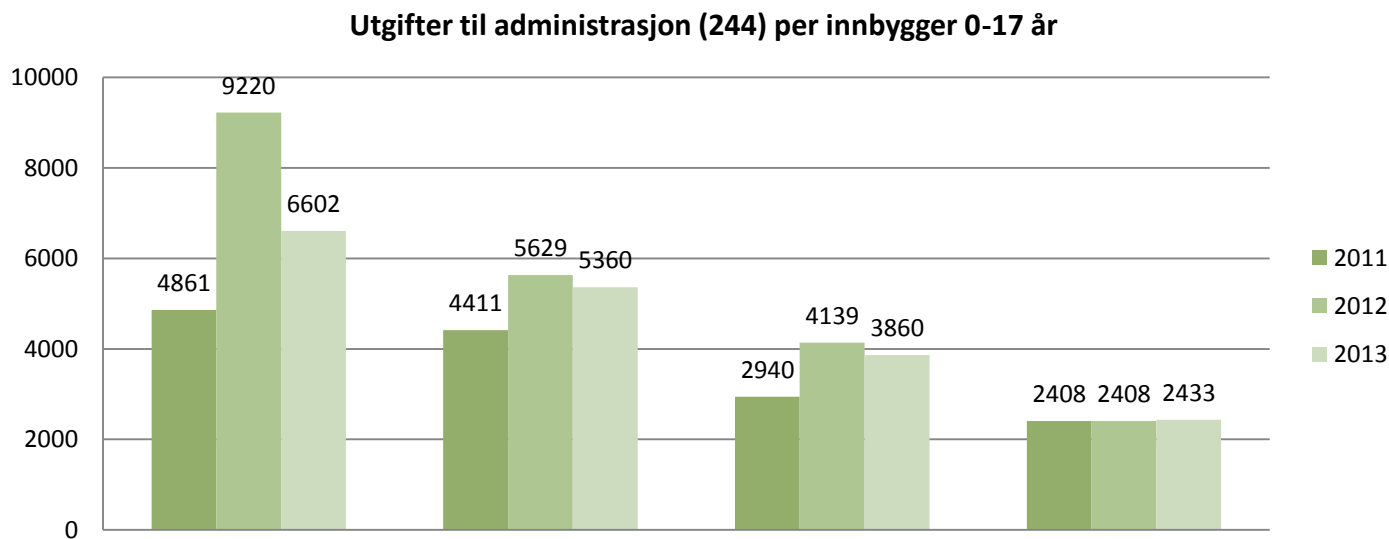
- Dønna har svært høye netto driftsutgifter til barnevern sammenlignet med både gjennomsnittet for kommunene i Ytre Helgeland, kommunegruppa og landet for øvrig.
- Som grafen under illustrerer ser det ut til at veksten har vært særlig høy fra 2012 til 2013.

Netto driftsutgifter til barnevern per innbygger 0-17 år, 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Utgifter til administrasjon

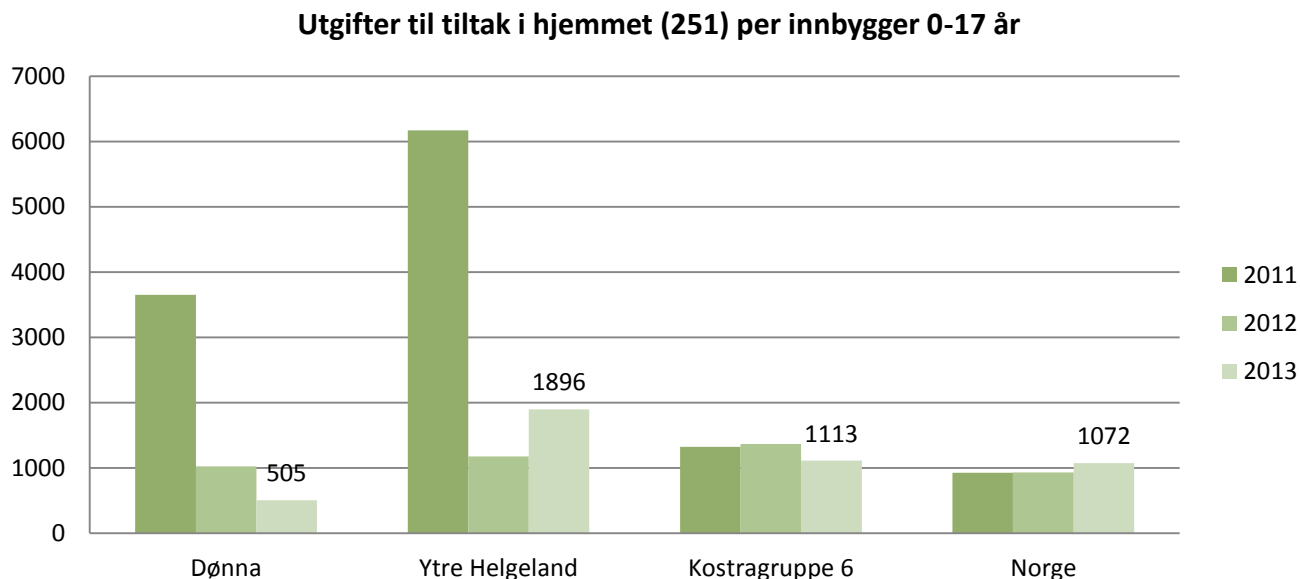
- Sammenlignet med landsgjennomsnittet og kommunegruppa har Dønna relativt høye utgifter til administrasjon og saksbehandling per innbygger i aldersgruppen 0-17 år. Vi ser at utgiftene var svært høye i 2012, men ble redusert i 2013.
- Det vil være smådriftsulemper i små kommuner som gjør det naturlig at disse kommunene har høye utgifter per innbygger 0- 17 år.

Utgifter til administrasjon og saksbehandling per innbygger 0-17 år, 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Utgifter til tiltak i hjemmet (hjelpetiltak)

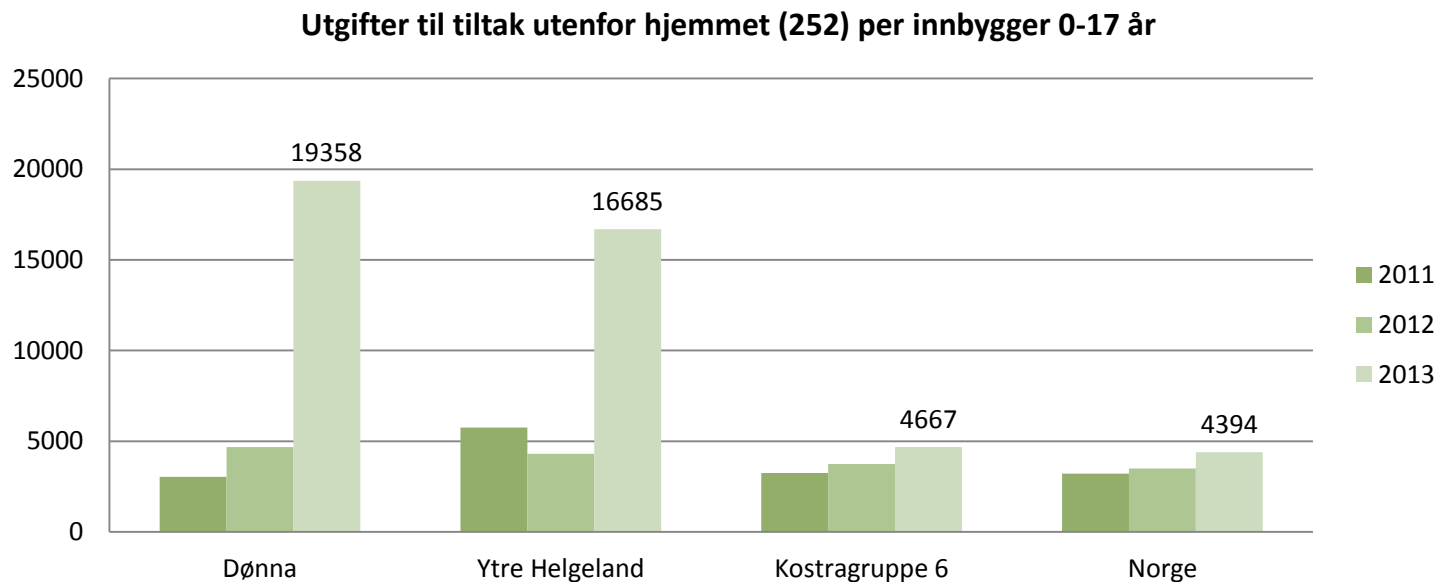
- Barnevernets utgifter til tiltak i hjemmet (Funksjon 251) har blitt kraftig redusert i perioden 2011-2013, særlig fra 2011 til 2013. Det samme er tilfelle for barneverntjenesten Ytre Helgeland samlet sett.
- I 2013 var Dønna kommunes utgifter til denne funksjonen lavere enn gjennomsnittet snittet i alle sammenligningsgruppene.

Utgifter til tiltak i hjemmet per innbygger 0-17 år, 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Utgifter til tiltak utenfor familien (omsorgstiltak)

- Som figuren nedenfor viser har utgiftene til tiltak utenfor familien (funksjon 252) økt kraftig fra 2012 til 2013
- I 2013 er Dønna kommunes utgifter til denne funksjonen langt over landsgjennomsnittet og snittet i kommunegruppa. Det er utvilsomt utgifter til tiltak utenfor familien som forklarer de høye totale nettoutgiftene på barnevernsområdet.

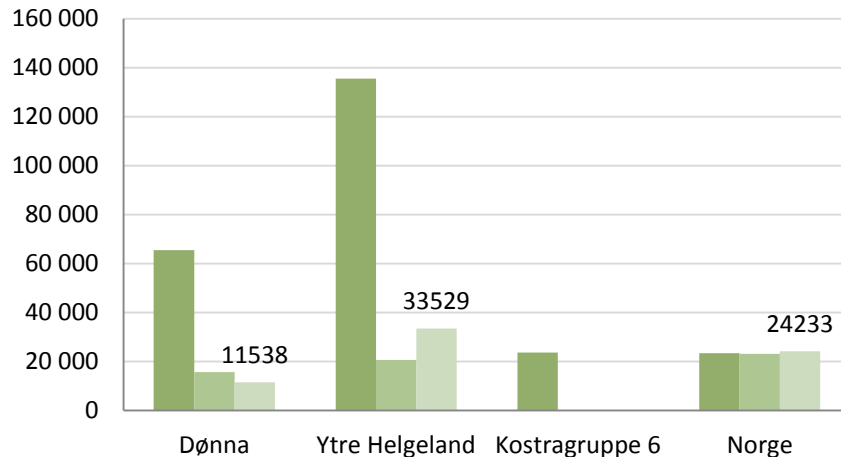

Utgifter til tiltak utenfor familien per innbygger 0-17 år, 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

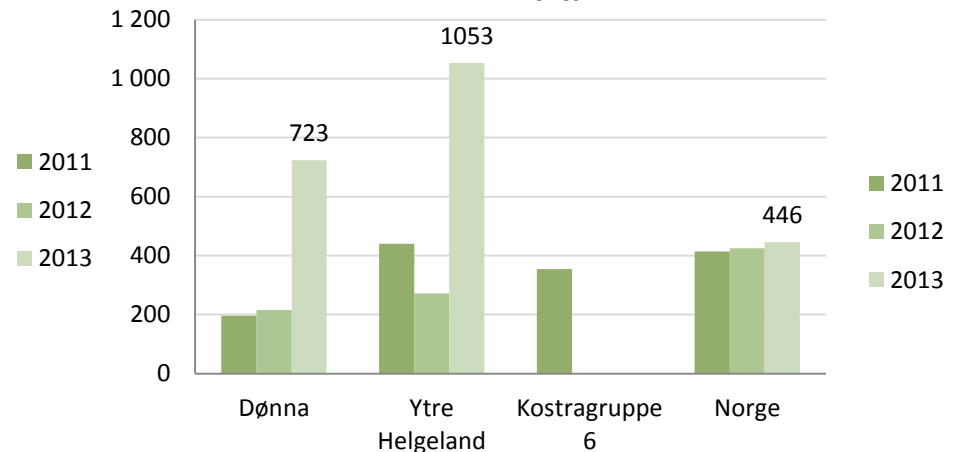
Kostnadsdrivere – enhetskostnader

- Som figuren under viser ligger Dønna lavt når det gjelder utgifter til tiltak i familien per barn med tiltak. Utgiftene har blitt redusert med over 50 000 per barn fra 2011 til 2013. Vi ser at Ytre Helgeland barneverntjeneste samlet sett har markant høyere enhetskostnader til denne funksjonen.
- Utgiftene per barn med omsorgstiltak lå under landsgjennomsnittet i 2011 og 2012, men ble tredoblet fra 2012 til 2013. I 2013 er utgiftene for Ytre Helgeland barneverntjeneste samlet sett ennå høyere. Figuren viser tydelig at det er økningen i kostnader per barn, og ikke antall barn i seg selv, som forklarer Dønna kommunes høye utgifter på barnevernsområdet.

Utgifter til tiltak i familien (251) per barn med tiltak

Utgifter til tiltak utenfor familie (252) per barn med tiltak

Forslag til fordelingsnøkkel - barnevern

I dag betaler Dønna 20 % av lønnsutgifter til merkantil ansatt i barnevernssamarbeidet. Vi har beregnet en mulig ny fordelingsnøkkel for barnevernsutgifter i samarbeidet basert på behovet som fremkommer gjennom kommunenes inntektssystem. Denne viser at Dønna bør belastes/refundere 11,3 % av de totale utgiftene i samarbeidet.

	UB 2013	Folketall 2013	Andel innbyggere	Andel UB (nøkkel)
Herøy	0,7310	1 733	13,1 %	9,6 %
Alstahaug	0,9892	7 394	55,9 %	55,3 %
Leirfjord	0,9306	2 188	16,5 %	15,4 %
Dønna	1,0540	1 420	10,7 %	11,3 %
Træna	1,0858	489	3,7 %	4,0 %

Oppsummering barnevern

- Dønna har høye netto driftsutgifter til barnevern sett i forhold til sammenlignbare kommuner. *Også når vi trekker fra kostnadene knyttet én svært ressurskrevende omsorgsplassering, er utgiftene godt over landsgjennomsnittet.*
- Sammenlignet med landsgjennomsnittet og kommunegruppa har Dønna relativt høye utgifter til administrasjon og saksbehandling. Utgiftene til hjelpetiltak er derimot *lavere* enn i sammenlignbare kommuner, og ligger under beregnet utgiftsbehov.
- Utgiftene til tiltak utenfor familien (funksjon 252) økt kraftig fra 2012 til 2013, og er langt over landsgjennomsnittet. *Også når vi trekker fra kostnadene knyttet én svært ressurskrevende omsorgsplassering, er utgiftene godt over landsgjennomsnittet.*

7. Helsestasjon og legetjenesten

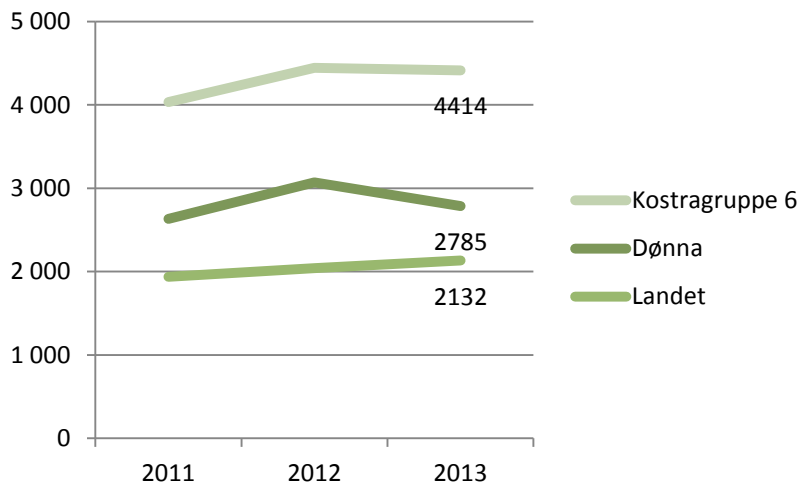
Helsestasjon og legetjeneste

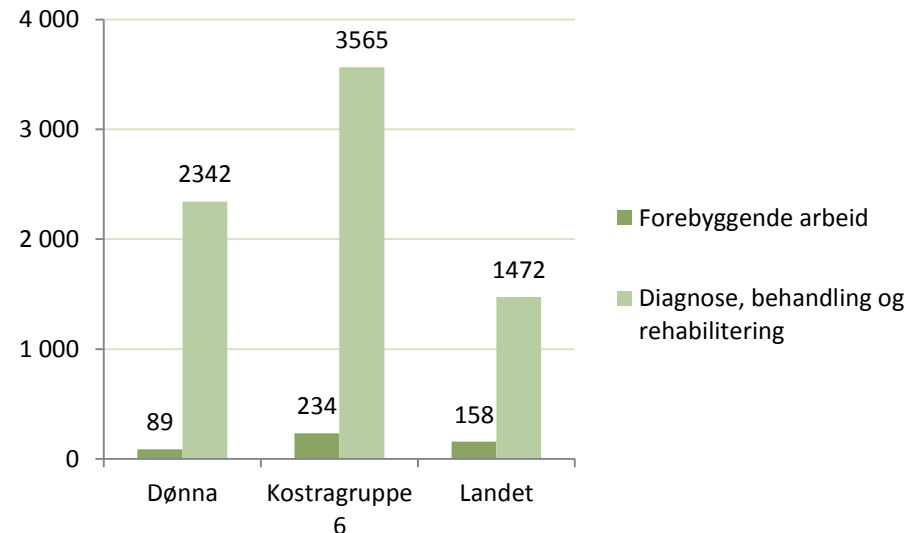
- Helsestasjon og legetjenesten er bemannet med 6,6 årsverk, inkludert et årsverk som ruskoordinator (eksternt finansiert)
- Helsestasjonen omfatter barn i alderen 0-6 år og deres foreldre, samt skolehelsetjeneste. Antallet brukere i alderen 0-16 år er ca. 300.
- Kontoret er lokalisert i kommunehuset, og på Dønna barne- og ungdomsskole
- Legekontoret har fastlegeansvar for ca. 1350 personer og ansvar for øyeblikkelig legehjelp for personer som oppholder seg i vaktområdet.
- Tjenesten har også ansvar for tilsynsvirksomhet på sykehjemmet, smittevern og miljørettet helsevern.

Ressursbruk helse

- Dønna kommunes netto driftsutgifter per innbygger i kommunehelsetjenesten er høyere enn landsgjennomsnittet, men lavere enn sammenlignbare kommuner. Utgiftene har hatt noe økning de siste årene.
- Figuren til høyre viser at Dønna har betydelige lavere utgifter til forebyggende arbeid, mens utgiftene til diagnose, behandling og rehabilitering er høyere enn landsgjennomsnittet.

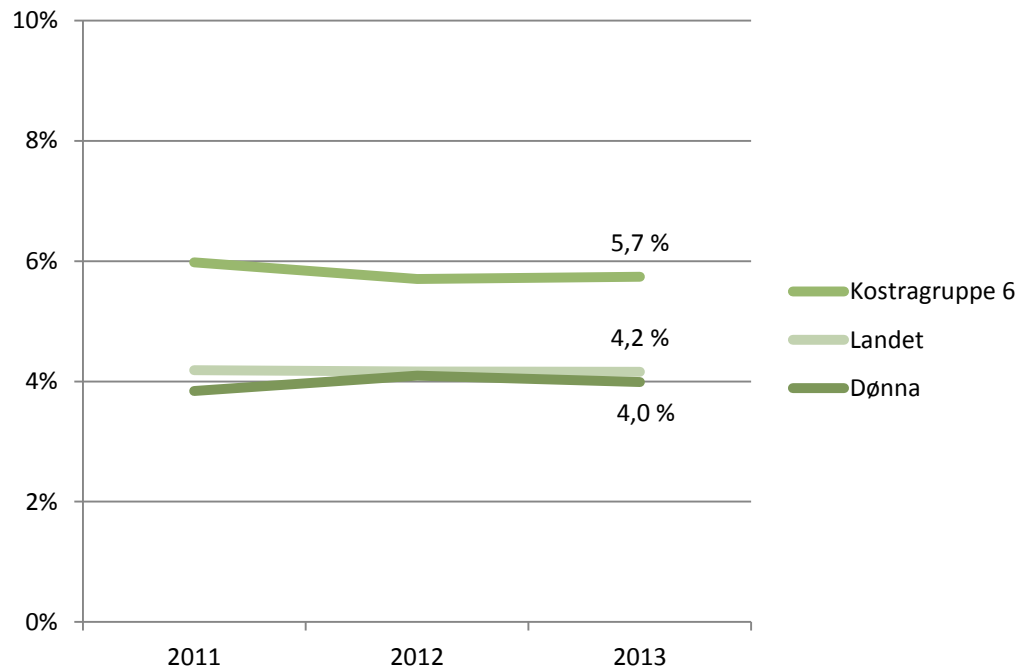
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern 2011-2013. Kilde: KOSTRA.

Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid og diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger, konsern 2013. Kilde: KOSTRA.

Ressursbruk helse

- Når det gjelder andelen av totale netto driftsutgifter som går til kommunehelsetjeneste, ligger Dønna tilnærmet likt med landsgjennomsnittet. Her ser vi at snittet for kommunegruppa ligger noe høyere. For alle de tre gruppene har andelen holdt seg relativt stabil de siste tre årene.

Andel av totale netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten, konsern 2011-2013.

Kilde: KOSTRA.

8. Landbruk

Landbruk

- Enheten har 3 åv, hvorav 1 åv som kommuneveterinær.
- Dønna kommune er vertskommune for interkommunalt samarbeid om landbruksforvaltning mellom Herøy kommune og Dønna kommune. Herøy dekker 50 % lønnskostnader for en landbrukskonsulent.
- Driftsenheten består av følgende ansvarsområder:
  - 4000 Landbrukskontor.
  - 4100 Veterinær.

Landbruk

- Det øremerkede tilskuddet til kommunal landbruksforvaltning ble innlemmet i inntektssystemet i 1997. F.o.m. 2004 har følgende kriterier i inntektssystemet inngått i det som kalles landbrukskriteriet:
  - Dyrka areal (30 %)
  - Antall landbrukseiendommer (40 %)
  - Antall driftsenheter (20 %)
  - Areal på kommunen (10 %)
- Landbrukskriteriet inngår i utgiftsutjevningen for 2013 med en vekt på 3,1 % i delkostnadsnøkkelen for administrasjon. Totalt sett ble det omfordelt om lag 660 mill. kr «landbruksmidler» over utgiftsutjevningen i inntektssystemet i 2013.

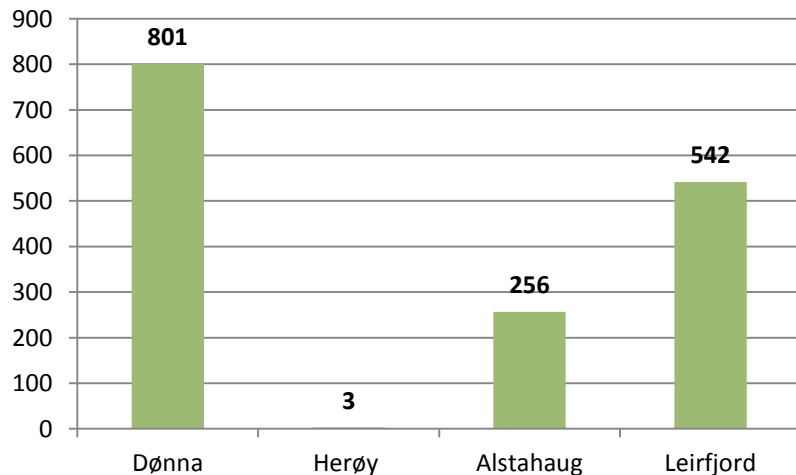
Landbruk

- Som det framgår av figuren under har Dønna relativt høye utgifter til landbruk sammenlignet mot Alstahaug og Leirfjord. Samtidig får Dønna også beregnet et relativt høyt utgiftsbehov på landbruk på bakgrunn av dyrket areal, antall landbrukseiendommer, jordbruksbedrifter og totalt areal i kommunen.

Indikatorer landbruk 2013. Kilde: KMD (grønt hefte 2014)

	Areal dyrket	Jordbruks-bedrifter	Landbruks-eiendommer	Totalt areal	Beregnet UB 2013
Dønna	16	73	324	194	5,5827
Herøy	6	31	145	65	1,8908
Alstahaug	26	92	269	187	1,2627
Leirfjord	21	78	381	465	4,6372

Netto driftsutgifter til landbruk per innb.

Netto driftsutgifter til landbruk (F329) per innb, 2013. Kilde: KOSTRA (konsern)

Landbruk

- Vi har beregnet en mulig ny fordelingsnøkkel for landbruksutgifter i samarbeidet (mellom Dønna og Herøy) basert på behovet som framkommer gjennom kommunenes inntektssystem. Våre beregninger viser at Herøy bør belastes for ca. 30 prosent av utgiftene i et slikt samarbeid.

Fordelingsnøkkel for landbruksutgifter basert på inntektssystemet 2013, beregninger ved Telemarksforsking

	Andel UB 2013
Dønna	0,70
Herøy	0,30

9. Tekniske tjenester

Tekniske tjenester

- Driftsenheten består av følgende ansvarsområder (10,1 år, hvorav 0,5 år prosjektstilling fram til 1.7.14):
  - Teknisk administrasjon/plan/bygg
  - Oppmåling
  - Drift vann/avløp/slam/renovasjon
  - Vedlikehold bygg/eiendom
  - Brann/feierevesen
  - Drift veg/kai
- I det videre har vi sett på ressursbruk innenfor følgende områder:
  - Lokaler
  - Energibruk
  - VAR – gebyr og kostnader
  - Gebyrnivå, boligformål
  - Kommunal vei, ressursbruk
  - Brannvern

Tekniske tjenester generelt

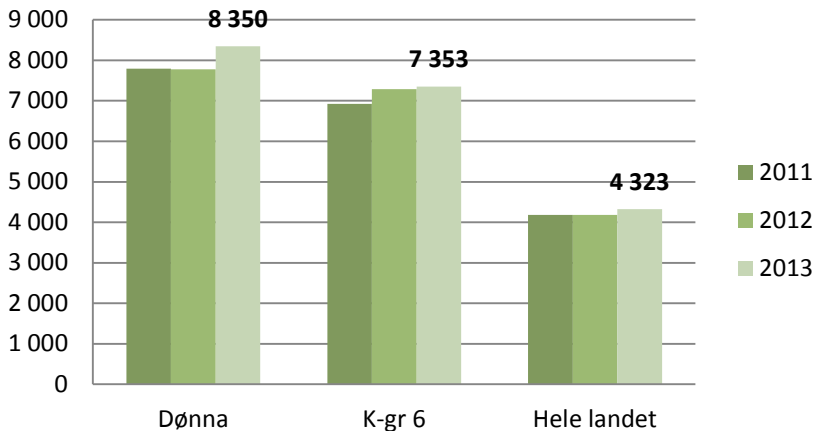

- En utfordring på dette området vil være å til enhver tid klare å rekruttere kompetent personell, noe som har vært en utfordring i Dønna. Det er også en vanlig utfordring i mange mindre kommuner i Norge. Dersom utfordringen blir tilstrekkelig stor er svaret for mange kommuner 1 av 2:
  - Kommunesammenslåing
  - Interkommunalt samarbeid
- Å vurdere kommunesammenslåing oppfatter vi å være utenfor dette evalueringsoppdraget, og vi vil heller ikke gå dypt inn i interkommunalt samarbeid, men vi kjenner til at mange kommuner i Norge har valgt å løse flere oppgaver innenfor tekniske tjenester gjennom interkommunalt samarbeid. Noe som allerede er tilfelle i Dønna.
- Generelt anbefaler vi at kommunen bør foreta en gjennomgang av sin bygningsmasse med tanke på arealbruk, fremtidig behov, driftskostnader, mulige besparende tiltak som for eksempel redusert arealbruk, ENØK-tiltak, investeringer etc.

Lokaler

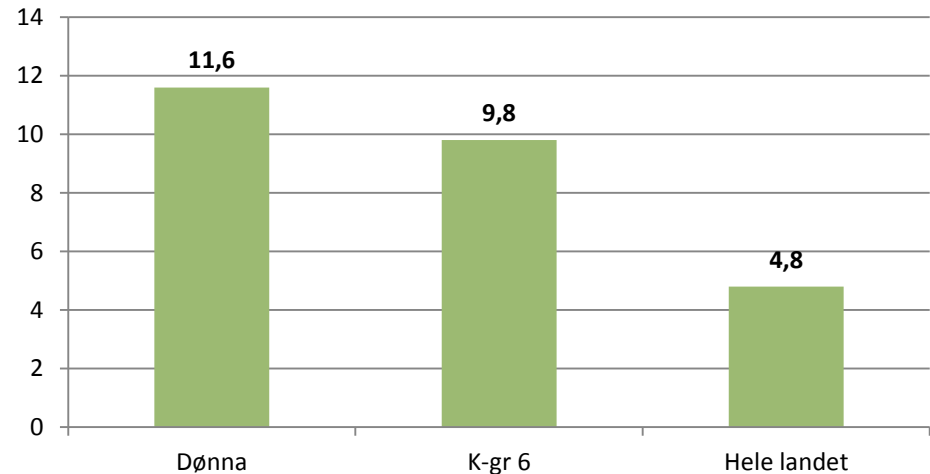
- Dønna har høyere netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning målt i kr per innbygger enn landsgjennomsnittet og sammenlignbare kommuner.
- Antall kvadratmeter formålsbygg per innbygger ligger også noe høyere enn landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for kommunegruppa.

Utgifter til eiendomsforvaltning per innbygger

Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innb, 2011-2013. Kilde: KOSTRA (Konsern)

Antall kvadratmeter per innbygger

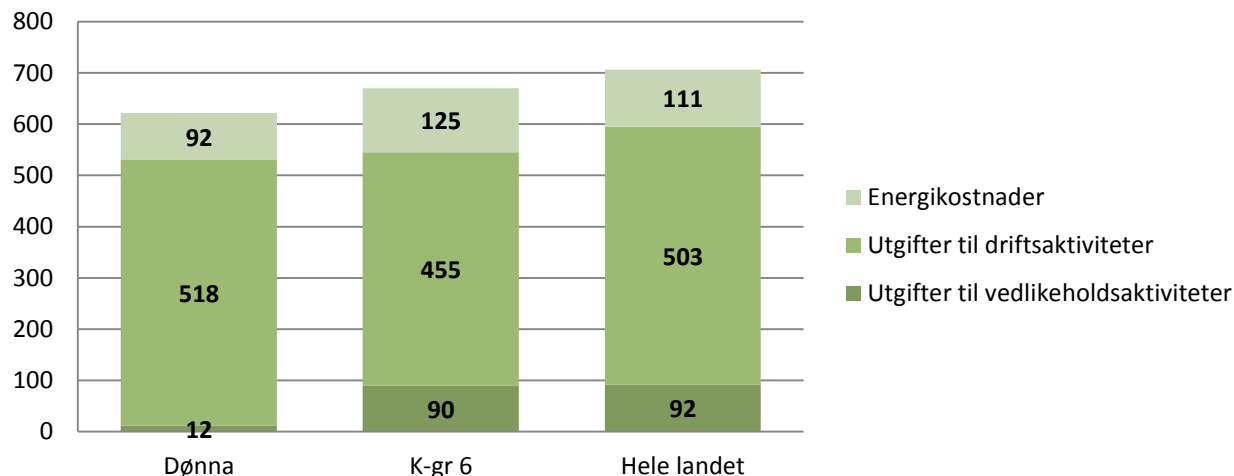

Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innb. 2013
Kilde: KOSTRA

Ressursbruk lokaler

- Som vi ser av figuren bruker Dønna kommune noe mindre ressurser per kvadratmeter bygningsmasse enn landet forøvrig.
- Når det gjelder driftsaktiviteter, ligger Dønna noe høyere enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet, mens det for vedlikeholdsaktiviteter omtrent ikke er registrert kostnader. Dette mener vi tyder på at en i Dønna registrerer også vedlikeholdsaktiviteter som driftsaktiviteter, noe som ikke er uvanlig i mange kommuner.

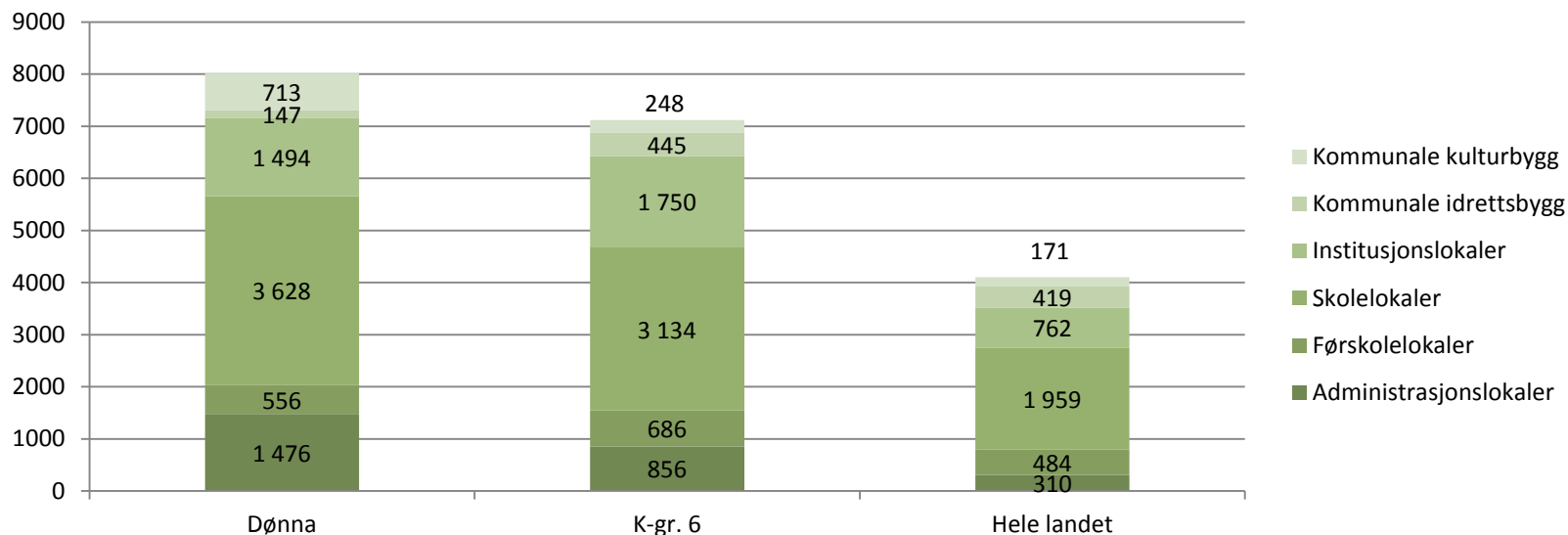
Utgifter til drift og vedlikehold per kvadratmeter

Utgifter til driftsaktiviteter, vedlikeholdsaktiviteter og energibruk per kvadratmeter i kommunal eiendomsforvaltning. Kilde: KOSTRA (konsern)

Ressursbruk, formålsbygg

- For å se grundigere på hvilke type bygg kommunen bruker ressurser på, har vi splittet opp utgiftene til ulike formålsbygg.
- Vi ser av grafen at Dønna har høyere driftsutgifter enn landet forøvrig til administrasjonslokaler, skolelokaler og kulturbygg. For førskolelokaler og institusjonslokaler er utgiftene høyere enn landsgjennomsnittet, men noe lavere enn for sammenlignbare kommuner. Når det gjelder kommunale idrettsbygg er utgiftene lavere enn både landsgjennomsnittet og sammenlignbare kommuner.

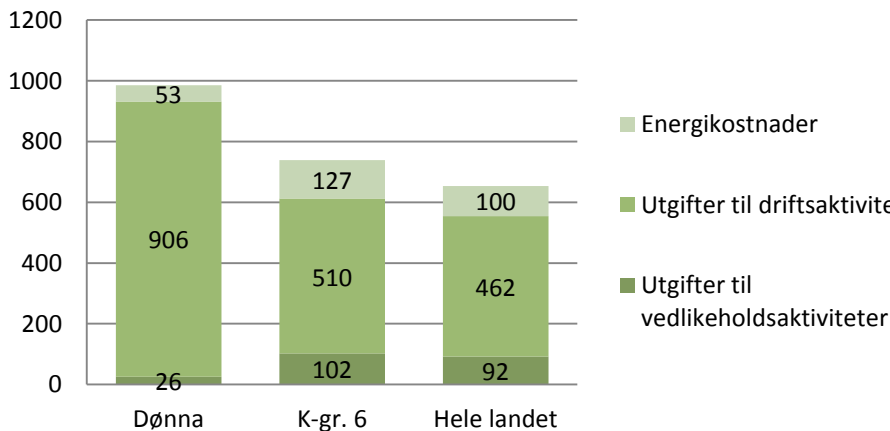

Netto driftsutgifter til formålsbygg i kr per innb, 2013. Kilde: KOSTRA (konsern)

Administrasjonslokaler

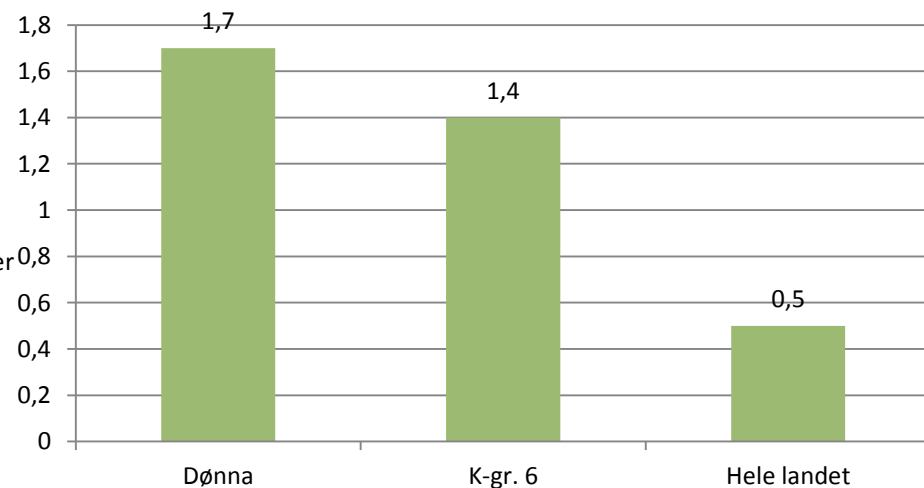
- Som vi ser av figuren nede til venstre, har Dønna høye kostnader til administrasjonslokaler per kvadratmeter sett opp mot sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.
- Som figuren nede til høyre viser, har Dønna også flere kvadratmeter administrasjonslokaler per innbygger enn landet og Kostra-gruppen.

Utgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter

Utgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter, 2013.
Kilde: KOSTRA (Konsern)

Administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger

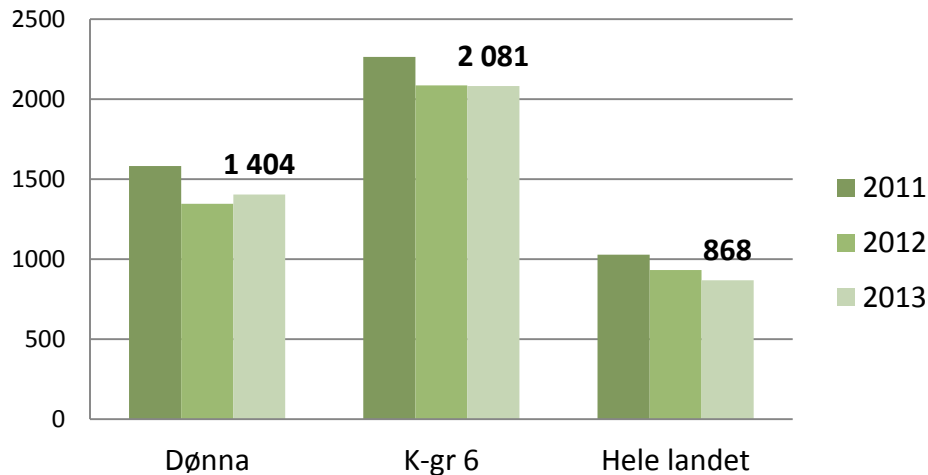
Administrasjonslokaler i kvadratmeter per innb, 2013. Kilde: KOSTRA (Konsern)

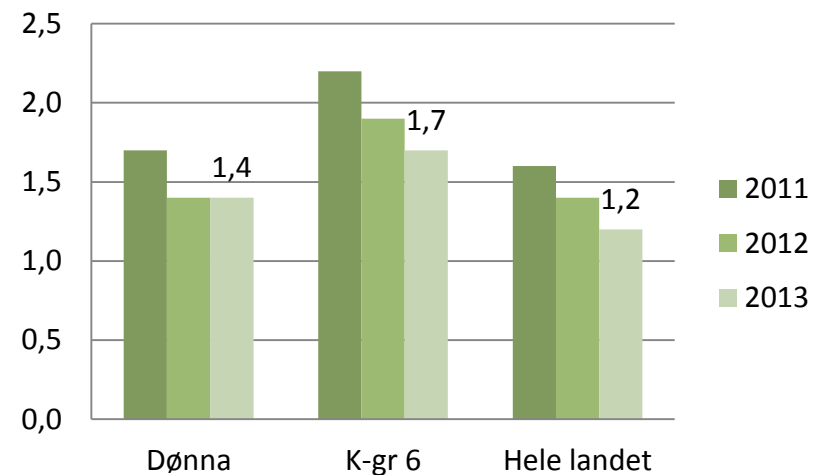
Total energibruk

- Som vi så under vurderingen av lokaler, har Dønna høyere energikostnader enn landsgjennomsnittet, men lavere kostnader enn sammenlignbare kommuner.
- Energifkostnadene i kommunen fremstår ikke som spesielt høye sammenlignet med andre, men vi ser at enkelte områder har høye kostnader per kvadratmeter.

Kommunale energikostnader per innbygger

Andel energikostnader

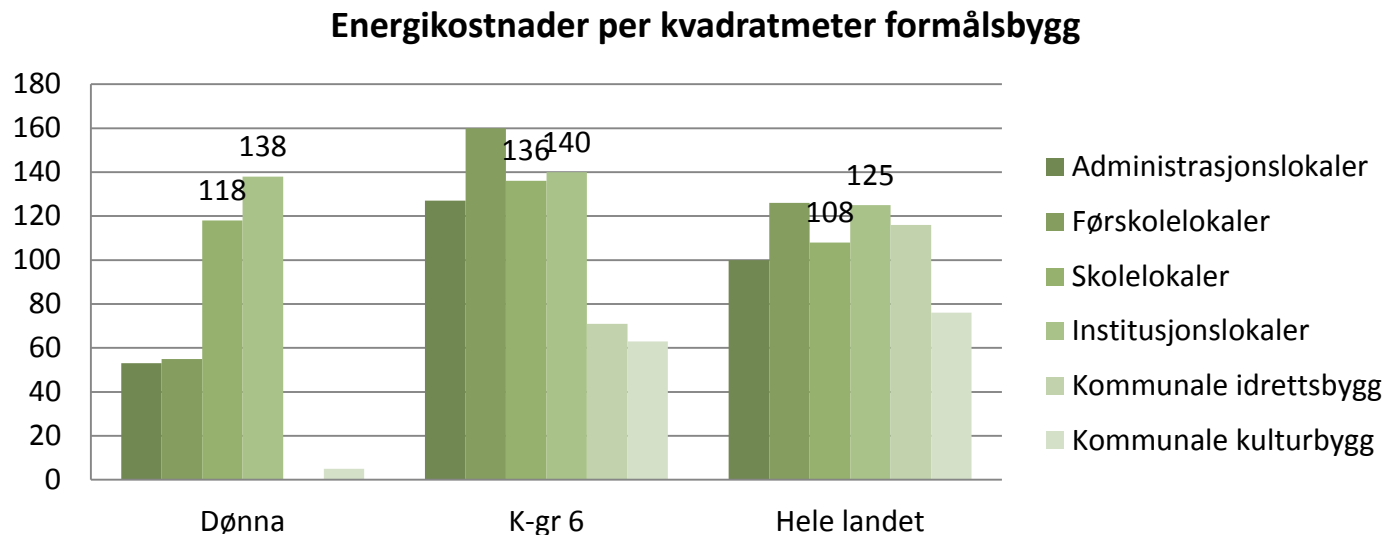

Kommunale energikostnader, per innbygger, 2011-2013. Kilde: KOSTRA (Konsern)

Andel energikostnader i prosent av kommunens samlede brutto driftsutgifter, 2011-2013. Kilde: KOSTRA (Konsern).

Total energibruk

- Spesielt ser vi at energikostnadene per kvadratmeter for institusjonslokaler er relativt høye sammenlignet med andre. Også skolelokaler har noe høye energikostnader.

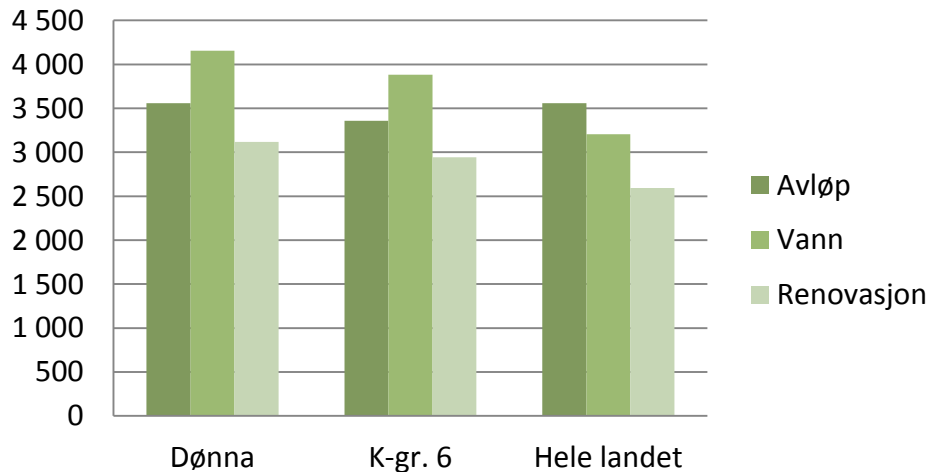

Kommunale energikostnader, per kvadratmeter, per formålsbygg, Kilde: KOSTRA (Konsern).

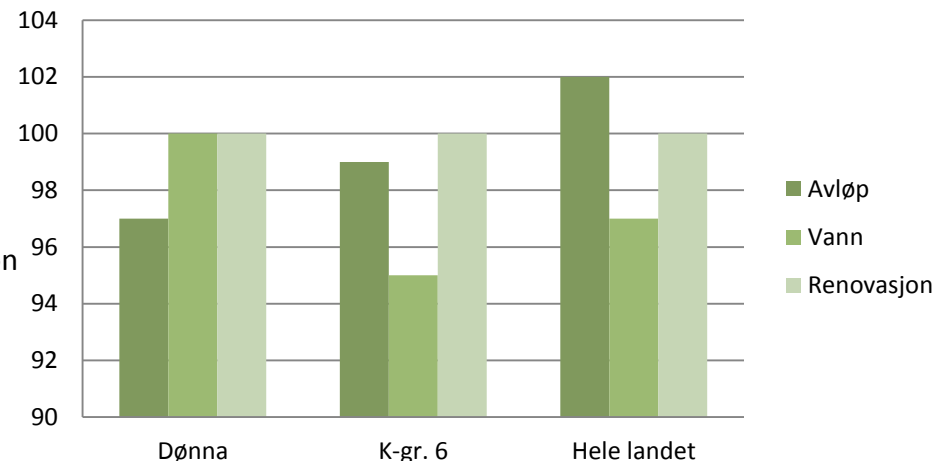
Gebyrnivå, VAR

- Når det gjelder VAR-tjenester (vann, avløp og renovasjon) har Dønna generelt et høyere nivå på årsgebyrene enn landet for øvrig.
- VAR-tjenestene i Dønna er nær 100 % selvkostfinansiert. Det er derfor ikke penger å spare for kommunene innenfor VAR området. Dersom kommunen hadde hatt spesielt høye driftsutgifter ville det være et insentiv å effektivisere driften, da høye utgifter påfører innbyggerne høye gebyrer.

Årsgebyr VAR-tjenester

Selvkostgrad

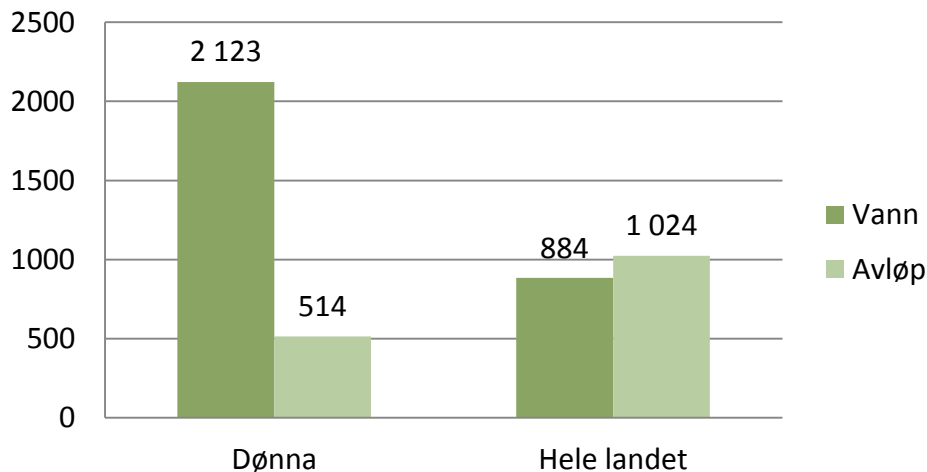
Årsgebyr for vannforsyning, avløpstjenesten og renovasjon (gjelder rapporteringsåret+1), 2013. Kilde: KOSTRA.

Selvkostgrad for vann, avløp og renovasjon Kilde: KOSTRA.

VAR-tjenesten

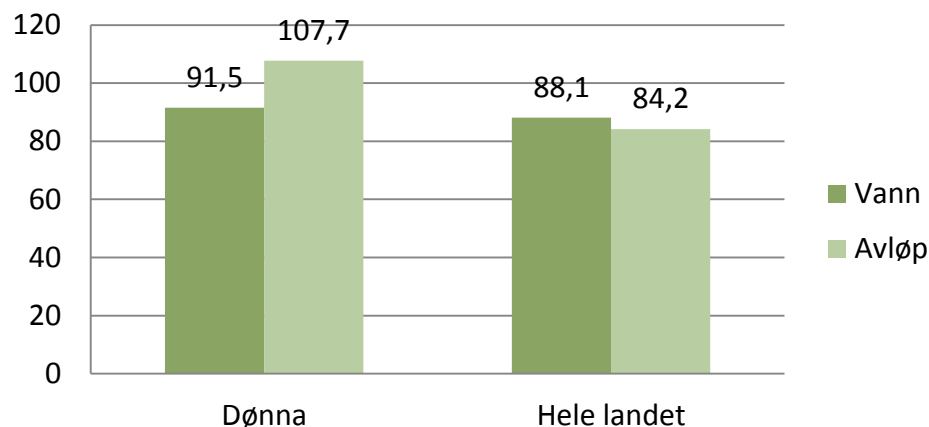
- Figuren under viser kostnad for vann/avløp per tilknyttet innbygger. Dønna har høyere kostnader på vann enn landet for øvrig, mens kostnadene på avløp er lavere enn landsgjennomsnittet.
- Dønna har generelt en høyere andel av befolkningen som er tilknyttet vann og avløp enn landet for øvrig.

Driftsutgifter per innbygger vann og avløp

Driftsutgifter per tilknyttet innbygger vann og avløp, kr 2013.
Kilde: KOSTRA.

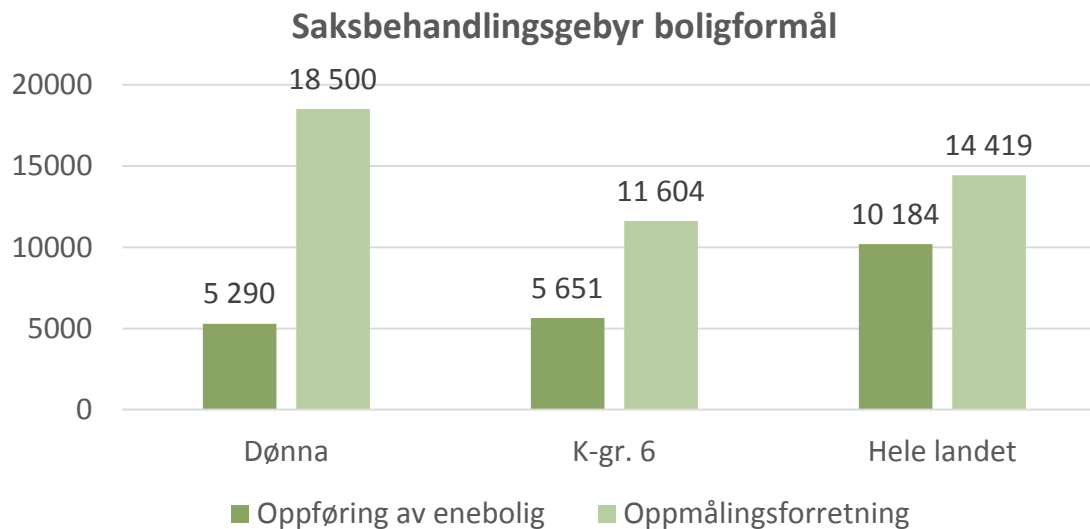
Andel av befolkningen tilknyttet kommunalt vann og avløp

Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning og kommunal avløpstjeneste, i prosent 2013. Kilde: KOSTRA.

Gebyrnivå, boligformål

- Som figuren viser har Dønna et relativt lavt saksbehandlingsgebyr for oppføring av enebolig og et relativt høyt gebyr for oppmålingsforretning, sett i forhold til sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.

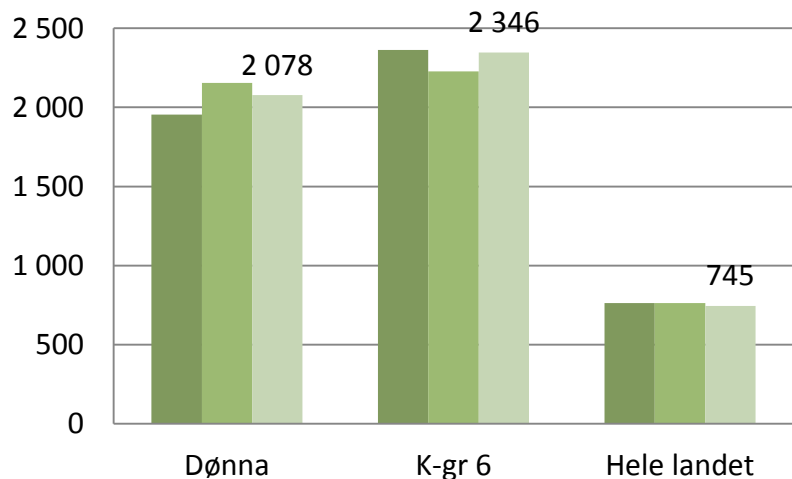

Saksbehandlingsgebyr for oppføring av enebolig og standardgebyr oppmåling boligtomt 2013. Kilde: KOSTRA.

Ressursbruk, kommunal vei

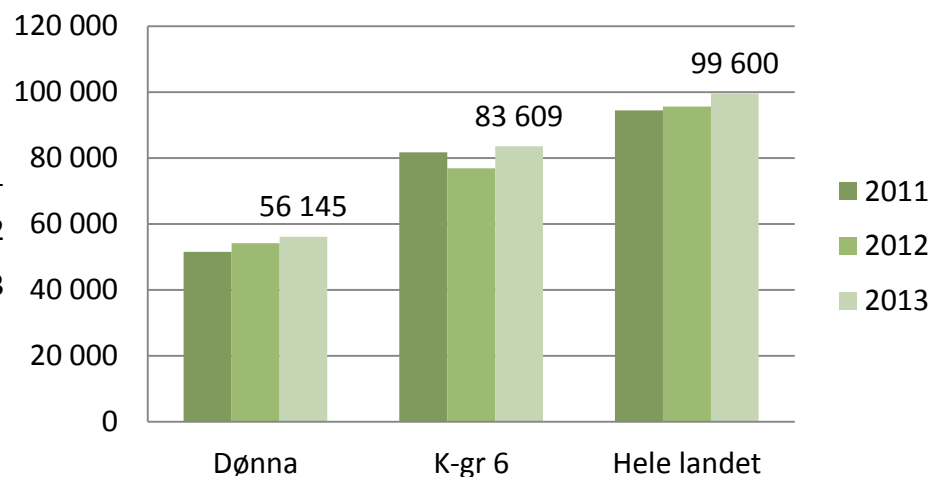
- Figurene under viser Dønna kommunes netto driftskostnader til kommunale veier sett i forhold til antall innbyggere og antall km. Dønna har høyere kostnader til kommunale veier enn landsgjennomsnittet sett per innbygger, mens ser vi per km ligger Dønna lavere enn både landet og sammenlignbare kommuner.

Netto driftsutgifter samferdsel per innbygger

Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel. 2011-2013.
Kilde: KOSTRA (Konsern).

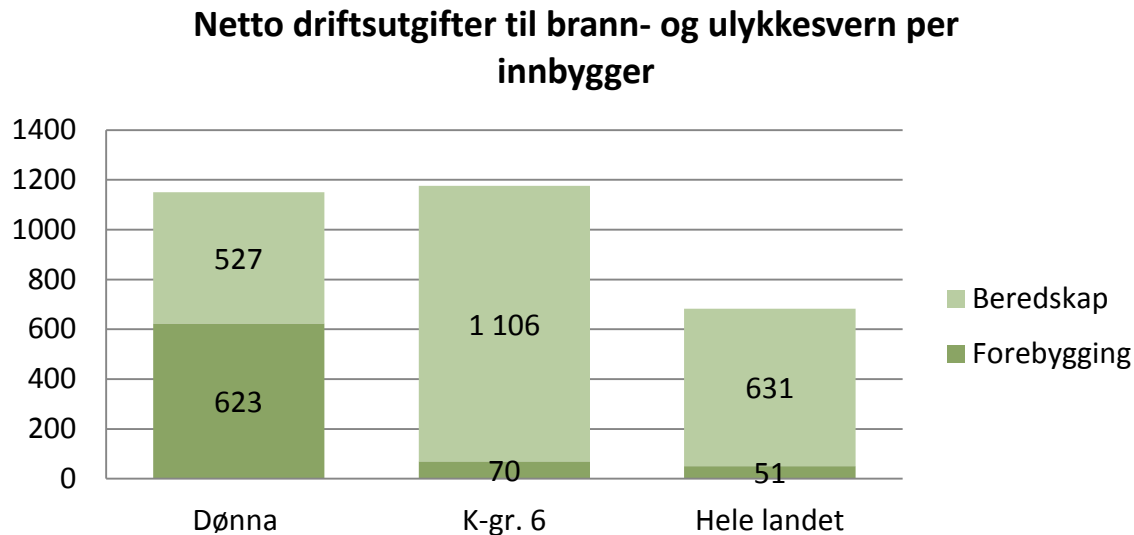
Netto driftsutgifter per km vei

Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei. 2011-2013.
Kilde: KOSTRA (Konsern).

Brannvern

- Dønna har høyere utgifter til brannvern enn landsgjennomsnittet, men ligger noe lavere enn sammenlignbare kommuner. Dønna bruker en høyere andel av ressursene til forebygging enn landet for øvrig.

Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger. Kilde: KOSTRA (konsern).

Oppsummering tekniske tjenester

- Kommunen har høye kostnader til lokaler/bygg. Generelt anbefaler vi at kommunen bør foreta en gjennomgang av sin bygningsmasse med tanke på arealbruk, fremtidig behov, driftskostnader, mulige besparende tiltak som for eksempel redusert arealbruk, ENØK-tiltak, investeringer etc.*
- Vår gjennomgang viser at kommunen har relativt høye utgifter til kommunal vei. Kommunen bør vurdere å privatisere en del kommunale veger. Et slikt tiltak forutsetter imidlertid en prosess i kommunen der en ser nærmere på hvilke vegstrekninger det er naturlig å privatisere.**

*Høsten 2013 ble Nord-Dønna skole gitt bort og det vil gi noe utslag på forbruk og arealtall innenfor skolebygg. Det er også vedtatt salg av Dønnes barnehage, men dette er ikke gjennomført. Lokalene står her helt tomme.

**En stor del av kostnadene til kommunal vei i Dønna er knyttet til tjenester fra private. Noe av veinettet har svært begrenset vedlikehold og noe har heller ikke brøyting vinterstid.

10. Administrasjon

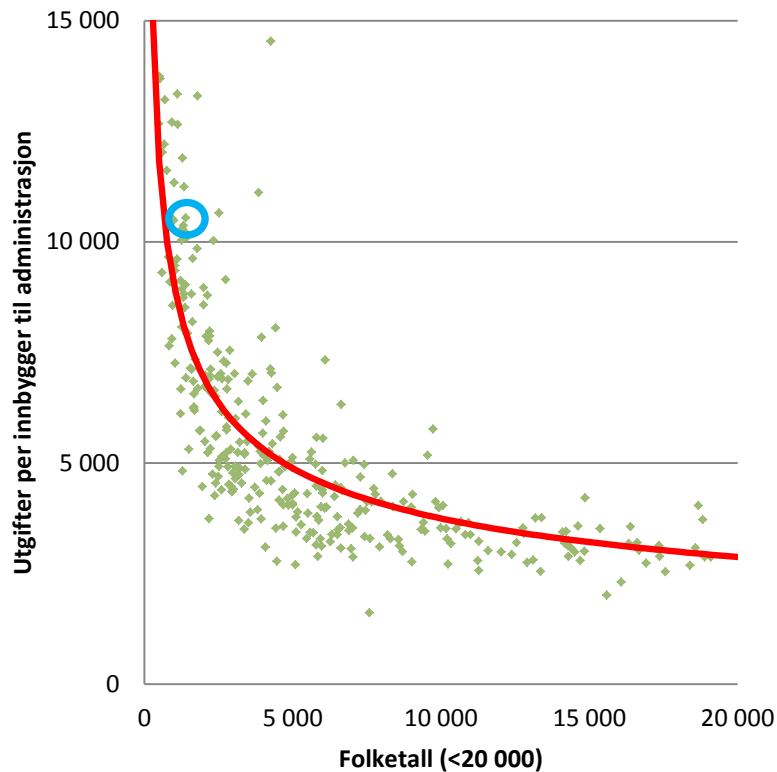
Sentraladministrasjonen

- Rådmannens lederteam består av rådmann og to kommunalsjefer (3 åv).

	Hjemler (nå)	I bruk pr dato
Rådmann	1,0	1,0
Kommunalsjef 1	1,0	1,0
Kommunalsjef 2	1,0	1,0
Ped.kons.	0,5	0,5
Næringssjef	1,0	0,0
Folkehelse	0,5	0,5
Bibliotek	0,73	0,73
Sekretær	1,0	1,0
Avd.led. interne tjenester	1,0	0,5
Fakturering/øk	1,0	1,0
Renhold	0,7	0,7
Spesialrådgiver	0,0	1,0
Sum	9,43	8,93

Totalt 9,4 hjemler inngår i staben (8,9 i bruk per dato). Tillitsvalgte kommer i tillegg.

Generelt om administrasjonskostnader

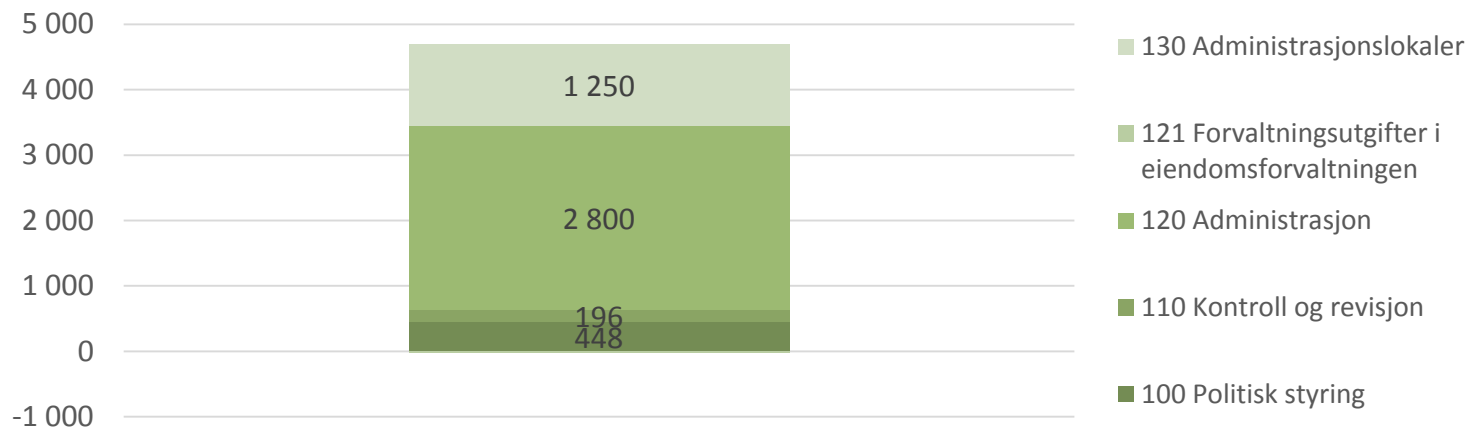
Utgifter pr. innbygger til administrasjon. Kilde: KOSTRA

- Selv om utgiftene til administrasjon i Dønna kommune kan virke tilsynelatende høye sammenlignet med landsgjennomsnittet, er det likevel slik at høye administrasjonskostnader i forhold til antall innbyggere er normalt.
- Grafen til venstre illustrerer nettopp dette; Sammenhengen mellom antall innbyggere og utgifter til administrasjon, der alle landets kommuner er tatt med (kun opp til 20 000 innbyggere i denne grafen).
- Dønna kommune ligger inne i den blå ringen, det vil si noe høyere enn trendlinjen ut fra kostnader til administrasjon som en funksjon av kommunestørrelse
- Ifølge KS må man regne faste kostnader for administrasjon til å være om lag 12,5 mill. kr per kommune. Dette tilsvarer om lag basistilskuddet for administrasjon. Dønna kommune buker om lag 15 mill. kr til administrasjon. Det vil si den største delen av administrasjonskostnader i Dønna er å anse som faste, og vanskelig å gjøre store endringer på.

Ressursbruk administrasjon

- Dønna kommune har som presentert tidligere i rapporten, høye utgifter til administrasjon og styring.
- Det er forventet og normalt at små kommuner har administrasjonsutgifter per innbygger som ligger langt høyere enn landsgjennomsnittet.
- Figuren under viser at Dønna kommune samlet sett for administrasjon og politisk styring bruker noe mer enn en skulle forvente.

Mer-/mindreutgifter administrasjon og styring (1000 kr) ift. normert nivå,
Dønna kommune 2013

Oppsummering administrasjon

- Kommunen har som vist høye kostnader på administrasjon. Spesielt gjelder dette funksjon 120 (administrasjon) og 130 (administrasjonslokaler). 120-funksjonen blir oppgitt å være en samlefunksjon. Sannsynligvis ligger det kostnader her som burde vært fordelt ut på aktuelle tjenesteområder. Kommunen bør se nærmere på fordeling av administrasjonsutgifter/fellesutgifter.
  - Dersom en administrativ leder/stab/støtte på funksjon 120 yter tjenester for ett eller flere tjenesteområder, og dette utgjør 20 % av stillingen eller mer, skal denne andelen fordeles til tjenestenivået. Det vises til prinsippene for fordeling av stillinger i KOSTRA-veilederen.

11. Inntektpotensiale

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt – inntektpotensial

- Vi har sett nærmere på inntektpotensialet for Dønna kommune ved å basere seg på markedsverdi oppgitt på boligeiendommer fra skattedirektoratet.
  - Beregningene på boligeiendommer er gjort ut fra markedsverdi oppgitt av skattedirektoratet, og er derfor ganske nøyaktig. Tallene er fra 2012.
  - Beregningene på hytter- og fritidseiendommer er gjort ut fra antallet fritidseiendommer med et gjennomsnittlig anslag på verdi på 500 000 per eiendom. Anslaget er usikkert.
- Eiendomsskatt på bolig er ut fra dette grunnlaget er beregnet til 2,750 mill. kr i 2014 og 3,283 mill. kr i 2015.
- Eiendomsskatt på bolig (inkl. anslag for fritidseiendommer) er beregnet til 4,115 mill kr i 2014 og 4,648 mill kr i 2015.

Eiendomsskatt – Dønna

- Dønna har eiendomsskatt i hele kommunen.
- Takstene fra siste alminnelige taksering trådte i kraft fra 2007.
- I 2013 utgjorde eiendomsskatten for kommunen totalt 3,859 mill. kr.
  - Eiendomsskatt fra bolig og fritidseiendommer utgjorde 3,041 mill. kr
  - Eiendomsskatt fra annen eiendom utgjorde 0,818 mill. kr.

Eiendomsskatt - generelt

- Eksklusiv kommunal skatt. Er en «nettoskatt» – isolert sett ingen avregning for én ekstra krone i eiendomsskatt, dvs. inngår *ikke* i inntektsutjevningen i inntektssystemet
- Loven fastslår at det skal utskrives eiendomsskatt i intervallet 2 og 7 promille (2 promille første året). Skattesatsen kan variere mellom hytter og alminnelige boligeiendommer på den ene siden og næringseiendommer og verker og bruk på den andre. Satsen kan ikke øke mer enn 2 promille per år (med noen unntak).
- Eiendomsskatten skal i utgangspunktet være lik markedsverdi, men kommunene kan fastsette en reduksjonsfaktor. I tillegg kan det fastsettes et bunnfradrag (lik et fast kronebeløp som trekkes fra taksten før skatten beregnes). Takstgrunnlaget (og reduksjonsfaktoren) ligger fast for 10 år, mens bunnfradraget kan reguleres for hvert år i denne perioden.
  - Bunnfradraget gjelder ikke for verker og bruk samt næringseiendommer; bare for hytter og alminnelige boligeiendommer.
  - Reduksjonsfaktoren skal være felles for verker og bruk, næringseiendommer, hytter og alminnelige boligeiendommer.

Eiendomsskatt - alternativer

- Kommunene kan velge å skrive ut eiendomsskatt etter følgende modeller:
  1. Eiendomsskatt i hele kommunen.
  2. Eiendomsskatt i klart avgrensede områder helt eller delvis utbygd på byvis, eller der slik utbygging er i gang.
  3. Eiendomsskatt bare på *verker og bruk*.
  4. Alternativ 2+3.
  5. Eiendomsskatt på *næringseiendom* i hele kommunen. I tillegg til verker og bruk, omfatter dette kontorlokaler, forretninger og annen tjenesteproduserende virksomhet. Driftsdelen av jord- og skogbrukseiendommer samt boligdelen av utleiebygg ble ikke berørt av endringen.
  6. Alternativ 4+5.
  7. Eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, unntatt på verk og bruk og annen næringseiendom.

Verdisetting

- Loven klargjør at eiendommen skal verdisettes ved takst, og det skal gjennomføres taksering hvert 10. år. Kommunene dekker kostnaden ved taksering.
- Ved taksering av bolig kan kommunene velge å bruke *formuesgrunnlaget* fra eiendomsskatteåret 2014. Formuesgrunnlaget er verdien som er satt på eiendommen ved likninga året før skatteåret.
- Departementet begrunner denne alternative takseringsmetoden ved at den innebærer en mer effektiv utnyttelse av tilgjengelig offentlig informasjon, og bidrar til å redusere kostnadene for taksering av bolig.

Beregning - formuesgrunnlaget

- Verdien/taksten tar utgangspunkt i formuesgrunnlaget, tall er tilgjengelig fra skattedirektoratet.
- Sentralt fastsatt, obligatorisk reduksjonsfaktor – det vil si at formuesgrunnlagene som tilsvarer markedsverdier, skal nedjusteres for samtlige boliger:
  - Obligatorisk reduksjonsfaktor skal for skatteåret 2014 være 0,67 (betyr 33 % fradrag).
  - For skatteåret 2015 settes den til 0,8 (20 % fradrag).

Reduksjonsfaktor - bunnfradrag

- Det kan foretas ytterligere to nedjusteringer fra taksten på forrige foil. Kommunestyret kan vedta en reduksjonsfaktor og/eller bunnfradrag før en regner ut eiendomsskatten.
  - Reduksjonsfaktor er knyttet til taksten (som har 10 års varighet) og skal være lik for alle eiendommer:
    - ➡ $\text{Omsetningsverdi} \times \text{Reduksjonsfaktor} = \text{Takst}$
  - Bunnfradraget er knyttet til skatten (som skal vedtas årlig):
    - ➡ $\text{Takst} - \text{Bunnfradrag} = \text{Skattegrunnlag}$
- En kan velge å ha ingen av dem, begge to eller bare en av dem. Men viktig å være obs på hva en innfører, slik at en vet hvem som skal fastsette hva og når.
- Det året en innfører bunnfradrag kan skatten økes med 3 promille. Det året en fjerner bunnfradrag kan ikke skatten økes.

Eiendomsskatt – oversikt eiendommer

- Under er det oversikt over antallet boliger og fritidsboliger i Dønna. I oversikten fra skattedirektoratet er det oppgitt noen boliger uten verdi, vi har kun regnet med boliger vi har verdi på.

Antall bolig-, og hytte- og fritidseiendommer	
Antall eneboliger	663
Antall eneboliger med oppgitt verdi	651
Antall leiligheter	24
Antall leiligheter med oppgitt verdi	21
Antall småhus	27
Antall småhus med oppgitt verdi	21
Antall fritidsbygninger	390

Eiendomsskatt - beregninger

	Enheter	Anslått markedsverdi i i snitt	Samlet verdi	Eiendomsskatt 2014 (7 promille)	Eiendomsskatt 2015 (7 promille)
Boligeiendommer (basert på markedsverdi)					
Enebolig	651	829 656	540 105 881	2 533 097	3 024 593
Leiligheter	21	1 428 772	30 004 217	140 720	168 024
Småhus	21	768 532	16 139 168	75 693	90 379
TOTALT bolig	693	845 959	586 249 266	2 749 509	3 282 996
Eiendomsskatt per boenhet - gjennomsnitt				3 968	4 737
Antall fritidsbygg					
	390	500 000	195 000 000	1 365 000	1 365 000
TOTALT hytte- og fritid (anslag)			195 000 000	1 365 000	1 365 000
Eiendomsskatt per fritidsenhet - gjennomsnitt				3 500	3 500
Samlet potensial eiendomsskatt (bolig + fritid)				4 114 509	4 647 996
Eiendomsskatt å betale per enhet (bolig + fritid) i gjennomsnitt				3 799	4 292

12. Tiltaksliste

Om beregningene i tiltakslisten

- Beregningene baserer seg på tall oppgitt fra kommunen. Dette innebærer at vi ikke har vurdert detaljgrunnlaget for de beløp vi har fått oppgitt.
- Der vi selv har utført økonomiske analyser og beregninger, baserer dette seg på faktiske regnskapstall fra kommunen.
- Der det ikke er angitt et innsparingsbeløp skyldes dette ett eller flere av følgende forhold:
  - Stor usikkerhet til tallene involvert i tiltaket.
  - Mange mulige varianter av gjennomføringen av tiltaket som enten krever detaljberegninger, eller der nivået man legger seg på er avgjørende for innsparingseffekten.
  - Uklare forutsetninger.
  - Tiltaket er så stort at det krever egen utredning for å fastslå innsparingsmulighetene.

Menyliste – Forslag til innsparingstiltak

Tiltak	Kommentar	Årlig besparelse
Overføring av ungdomstrinnet på Løkta til DBU	Kjente elevtall tilsier at det vil være tilstrekkelig med én klasse på trinnet i 8.-10. klasse på DBU, uavhengig av om elevene fra Løkta overføres til denne skolen. Løkta vil miste én av sine klasser. Det antas at det kreves ca. 1,5 årsverk til å opprettholde en ungdomstrinnklasse med tre årstrinn.	1 000 000
Overføring av barnetrinnet på Løkta til DBU	Overføring av barnetrinnet kan teoretisk sett skje raskt. Per i dag ikke behov for klassesdeling på DBU. Elevtallsutviklingen tilsier at man om få år bare vil ha en barneskoleklasse på Løkta. En eventuell framtidig klassesdeling på DBU vil normalt medføre et ekstra årsverk. Vi anbefaler ikke å gjennomføre dette tiltaket.	500 000
Overføring av elevene fra Bjørn til DBU	Hvis Bjørn montessoriskole blir for liten til å få statsstøtte, vil 10-12 flere elever trolig reise til Dønna barne- og ungdomsskole. Med 10-12 færre elever i privatskole vil rammeoverføringene til Dønna kommune øke med ca. kr 900 000. En klassesdeling på DBU vil medføre et ekstra årsverk.	3-400 000
Overføring av Nord-Dønna til DBU	Hvis Nord-Dønna montessoriskole legger ned virksomheten, vil kommunen få en økning i rammetilskuddet på ca. 2 000 000 kr (=80.000*25). Forventet klassesall på barnetrinnet ved Dønna barne- og ungdomsskole er antatt å øke med to (= ca. 1,3 mill). Besparelsen vil dermed kunne være i størrelsesorden kr 700 000 med 25 elever på Nord-Dønna. Den forventede utviklingen i elevtall tilsier en nedgang mot 20. Da vil innsparingen være på ca. kr 300 000 (=1,6-1,3 mill).	300 000

Menyliste – Forslag til innsparingstiltak

Tiltak	Kommentar	Årlig besparelse
Redusert spesialundervisning	Dønna burde ha forutsetninger for å gi god tilpasset opplæring i det ordinære tilbudet og liten bruk av spesialundervisning. Reduksjon i bruken av spesialundervisning vil kunne skje i løpet av et par år. En realistisk ambisjon burde være å komme tilbake til nivået fra 2008. Det skulle tilsa en besparelse på 1-1,5 årsverk.	800 000
Dreie tjenestetilbud i retning i retning hjemmetjenester	Tall fra KOSTRA viser at andelen sykehjemsbeboere med omfattende bistandsbehov er relativt lav i Dønna. Samtidig som bemanningssituasjonen framstår som god. I lys av at behovet for sykehjems plasser vil falle de neste årene, vil det sannsynligvis være noe kostnadsbesparende å tilby omsorgsboliger fremfor institusjonsplass til friskeste brukerne.	Usikkert, avhenger av hvilket nivå man legger seg på
Utleie av sykehjems plasser	I årene frem til 2020 vil andelen eldre synke, og behovet for sykehjems plasser vil bli redusert. Etter vår vurdering bør kommunen forsøke å leie ut institusjonsplasser til andre kommuner i området i denne perioden.	2 500 000 (3 plasser)
Redusere antall institusjonsplasser /bemanning	Frem mot 2020 kan antallet plasser reduseres med 3 uten at dekningsgraden reduseres. Tilsvarende kan antall årsverk reduseres med 1,5 og pleiefaktoren vil fortsatt være noe høyere enn den er i dag	1 000 000

Menyliste – Forslag til innsparingstiltak

Tiltak	Kommentar	Årlig besparelse
Endre fordelingsnøkkel barnevern	I dag betaler Dønna 20 % av lønnsutgifter til merkantil ansatt i det interkommunale barnevernssamarbeidet. En fordelingsnøkkel basert på beregnet utgiftsbehov på barnevernsområdet indikerer at Dønna skal betale 11,3 % av disse utgiftene.	50 000
Gjennomgang av bygningsmasse	Dønna har høye driftskostnader til bygg/lokaler. Kommunen bør iverksette et eget prosjekt om forvaltning av kommunale formålsbygg – med tanke på både rimelig umiddelbare og framtidige innsparinger (f.eks. ved avhending/ overdragelse, ENØK-tiltak, investeringer etc.)	Usikkert, forutsetter videre intern prosess i kommunen
Økte leieinntekter fra de to privatskolene	Oppjustering av husleie med 20 % (utover vanlig regulering) med effekt fom. skoleåret 2015/16 (=20 000). Økt leie for bruk av svømmehall. I dag betales kun et symbolsk beløp på kr 150 pr skoleuke (=30 000).	50.000 (helårseffekt)
Strammere betalingsregime for bruk av Dønnahallen	Målsette et inntjeningsmål om økte leieinntekter for bruk av hallen. Betalingsreglement må tilpasses/revideres et slikt mål.	50.000
Ny fordelingsnøkkel landbruk	Herøy dekker per i dag 50 % lønnskostnader for én av 2 landbrukskonsulenter (=25 prosent). Våre beregninger viser at Herøy bør refundere ca. 30 prosent av utgiftene i et slikt samarbeid.	50.000

Menyliste – Forslag til innsparingstiltak

Tiltak	Beskrivelse	Årlig besparelse
Nedklassifisering av kommunal vei	Målsette et krav om at rundt 10 % (= 5,5 km) av kommunal vegstrekning nedklassifiseres.	300.000
Fordeling av administrasjonskostnader	Dønna har høye kostnader på administrasjon. 120-funksjonen blir oppgitt å være en samlefunksjon. Sannsynligvis ligger det kostnader her som burde vært fordelt ut på aktuelle tjenesteområder. Kommunen bør se nærmere på fordeling av administrasjonsutgifter/fellesutgifter.	-
Økt interkommunalt samarbeid for stabsfunksjoner	Ved vakanser og naturlig avgang forutsettes inndratt stillingshjemler i slike stabsfunksjoner. Disse funksjonene/hjemlene er heller ment å bli servet i interkommunale samarbeid eller evt. i en sammenslått kommune, tilsvarende et målsatt krav på 2 hele hjemler for kommunen på sikt (senest fom. '17)	1 000 000
Næringssjef-funksjonen inn i rådmannstillingen (eller lagt til en kommunalsjef)	Tiltak på sikt, dvs. etter at tidligere rådmann har gått av med pensjon (i spesialrådgiver-stillingen).	700 000

Menyliste for generelle inntekter og utgifter

Tiltak	Beskrivelse	Potensiale
Eiendomsskatt	Vi har sett nærmere på inntektpotensialet for Dønna kommune ved å basere seg på markedsverdi oppgitt på boligeiendommer fra Skattedirektoratet. Eiendomsskatt på bolig (inkl. anslag for fritidseiendommer på 1,365 mill.) er beregnet til 4,115 mill kr i 2014 og 4,648 mill kr i 2015. I 2013 utgjorde eiendomsskatten for kommunen totalt 3,9 mill kr, hvorav ca. 3 mill kr fra bolig og fritidseiendommer.	1 500 000 (2015)
Forlenge nedbetalingstiden på lån	Potensiale for årlig utgiftsreduksjon ved å tilpasse seg nærmere maksimal nedbetalingstid (laveste tillatte avdrag). Effekten beregnet som ca. 5 % av opprinnelig budsjettert avdragsbeløp.	300 000
«Effektivisering»/innsparingskrav rentekostnader	Hyre inn ekstern bistand for aktiv låneforvaltning. Målsatt innsparingskrav (netto) beregnet til 0,25-0,4 pst. av samlet lånegjeld på 130 mill. kr	300 – 500 000
Realvekst frie inntekter i økonomiplanperioden	Ethvert kommuneopplegg i statsbudsjettet har realvekst i frie inntekter, på generelt godt over 1 %-poeng. Vedtatt økonomiplan for 2014-17 synes isolert sett ikke å ha inne effekten av slik realvekst (for år 2-4 i planperioden). Vi foreslår at moderate ½ % (= ca. 1 – ½ %) realvekst legges til grunn for Dønna kommune. Da skal vi også ha tatt høyde for enkelte føringer/satsinger fra sentralt hold som deler av realveksten forutsetter å finansiere.	500 000

13. Anbefalinger

Generelle anbefalinger

- Kommunen bør først og fremst se etter *de store tiltakene* for kostnadsreduksjoner og prioritere å gjennomføre disse på en god måte.
- Vi mener at driftsnivået kan reduseres uten at dette på noen måte vil være uforsvarlig. Vi mener at kommunen fortsatt vil kunne gi innbyggerne et meget godt tilbud.
- Vi foreslår flere steder i rapporten reduksjoner i årsverk. Vi vil presisere at kommunen selvsagt skal ivareta sine ansatte på best mulig måte. Dette betyr at man fortrinnsvis bør planlegge bemannings-reduksjoner der dette kan gjøres ved naturlig avgang og/eller omplasseringer. Kommunen må i hvert tilfelle vurdere best mulig løsning når bemanningsreduksjoner skal gjennomføres.
- Kommunen må selv vurdere hvilke tiltak på tiltakslisten de ønsker å prioritere. Vi vil likevel komme med noen anbefalinger på de neste sidene.

Anbefalinger: Overordnet økonomistyring

- Det forventes at Dønna kommune vil få redusert sine inntekter de neste årene som en følge av befolkningsnedgang. Gjennom kriteriene i inntektssystemet anslås mindretgiftene å tilsvare om lag 7 mill kr fram mot 2020. Videre er det stor usikkerhet knyttet til framtidige økonomiske rammebetingelser. Fra sentralt hold er det lagt opp til gjennomgang og revidering av inntektssystemet fra 2017.
- I praksis er det slik at små kommuner i liten grad greier å tilpasse seg driftsreduksjoner i en slik størrelsesorden med mindre det gjøres strukturelle grep. Dønna kommune har derfor en særskilt utfordring i å tilpasse driften sin til disse strammere rammene.
- Dette taler for at Dønna kommune må gjøre enkelte større strukturelle, utgiftsreducerende grep for å tilpasse seg strammere økonomiske driftsrammer i framtida.
- I tillegg vil vi sterkt fraråde kommunen å saldere driftsbudsjettet med bruk av disposisjonsfond. Dersom dette gjøres over flere år, vil behovet for mer dramatiske kutt-tiltak øke, fordi man da over tid ligger på et kunstig høyt driftsnivå sammenliknet med inntektsgrunnlaget. Dette vil på ett tidspunkt ikke kunne fortsette, og man vil måtte ty til mer drastiske tiltak for å tilpasse seg rammene. Vi mener at kommunen heller bør vurdere å benytte disposisjonsfond til investeringer som gir reduksjoner i driftskostnadene (eks. ENØK-tiltak, samlokaliseringer etc.).

Anbefalinger: Barnehage

- Dønna kommune har en lite fordelaktig struktur på sitt barnehagetilbud med en mellomstor en liten kommunal barnehage, samt 1 privat barnehage.
- **Det kan være aktuelt å bygge en ny barnehage på Dønna. Den nye barnehagen bør, basert på barnetall i grunnkretsene og utviklingen i disse, ligge på Solfjellsjøen.**
- En fleksibel løsning vil være å bygge 2 avdelinger med 24 plasser som krever to barnehagelærere og to assistenter. Disse ville kunne ha 24 barn over tre år, 12 barn under tre år eller en blanding av disse.

Anbefalinger: Skole

- En gjennomgang av mulige innsparinger peker på fire endringer. Ikke alle er like realistiske eller vil gi umiddelbare resultater.
  1. Kr 1 000 000 ved overføring av ungdomstrinnet på Løkta til DBU
  2. Kr 300-400 000 ved overføring av elevene fra Bjørn til DBU
  3. Kr 300 000 ved overføring av Nord-Dønna til DBU
  4. Kr 800 000 ved redusert spesialundervisning.
- Overføring av ungdomstrinnet fra Løkta kan skje raskt og vil med en gang gi forventet innsparing.
- Det er ikke usannsynlig at elevtallet ved Bjørn montessoriskole blir så lite i løpet av få år at statstilskuddet vil bli borte. Da vil trolig elevene bli sendt til DBU.
- Det er ikke særlig sannsynlig at elevtallet ved Nord-Dønna montessoriskole blir så lite at den blir lagt ned. Men den kan legges ned av andre grunner.
- Reduksjon i bruken av spesialundervisning vil kunne skje i løpet av et par år. Dette vil kreve en fast kommunal ledelse og et godt samarbeid med PP-tjenesten.

Anbefalinger: Skole

- Vi anbefaler ellers å vurdere økte leieinntekter fra de to privatskolene (mulig potensiale er estimert til ca. 50.000 kr)
  - Oppjustering av husleie med 20 % (utover vanlig regulering) med effekt fom. skoleåret 2015/16 (=20 000). Økt leie for bruk av svømmehall. I dag betales kun et symbolsk beløp på kr 150 pr skoleuke (=30 000).
- Strammere betalingsregime for bruk av Dønnahallen
  - Målsette et inntjeningsmål om økte leieinntekter for bruk av hallen. Betalingsreglement må tilpasses/revideres et slikt mål.

Anbefalinger: Pleie og omsorg

- Som et generelt tiltak vil vi anbefale å dreie ressursbruken fra institusjonsbaserte tjenester mer i retning av hjemmebaserte tjenester.
- I årene fremover vil antall eldre reduseres, og behovet for sykehjems plasser bli redusert. Etter vår vurdering bør kommunen benytte denne perioden til å leie ut institusjons plasser til andre kommuner, eller å nedskalere eget institusjonstilbud. Frem mot 2020 kan antallet plasser reduseres med 3 uten at dekningsgraden faller.
- Utleie av 3 sykehjems plasser. Effekt: 2,5 mill kr
  - Når det gjelder utleie av sykehjems plasser vil det være naturlig å se til Alstahaug, som vil oppleve en stor økning i antall eldre de nærmeste årene.
  - Et alternativ er å redusere på antall institusjons plasser, og tilby omsorgsboliger til nye brukere med noe mindre omfattende pleiebehov.
- I planleggingen av det fremtidige omsorgstilbudet må man også ta høyde for at Samhandlingsreformen stiller større krav til kommunenes kapasitet til å mot brukere før, i stedet for, og etter sykehusopphold. En eventuell dreining mot mer hjemmebaserte tjenester kan medføre at sykehjems plassene i større grad kan tilbys pasienter med behov for korttidsopphold, eller som har spesielle behov for oppfølging i livets siste fase. På lang sikt vil trolig en satsing på tilpassede omsorgsboliger, i kombinasjon med utstrakt forebyggende arbeid og fortsatt sykehjemsdrift, gi en oversiktlig og driftsmessig god dekning av de ulike trinnene i omsorgstrappa.

Anbefalinger: Barnevern

- På bakgrunn av vår gjennomgang av barnevernsområdet, har vi følgende anbefalinger til kommunen:
  - Brede samarbeid om fosterhjemsarbeidet, også utenfor Ytre Helgeland
  - Prioritere endringsorienterte tiltak
  - Bygge kompetanse i egen organisasjon
- I dag betaler Dønna 20 % av lønnsutgifter til merkantil ansatt i det interkommunale barnevernssamarbeidet. En fordelingsnøkkel basert på beregnet utgiftsbehov på barnevernsområdet indikerer at Dønna skal betale 11,3 % av disse utgiftene. Årlig besparelse er estimert å utgjøre ca. 50.000 kr

---

Anbefalinger: Landbruk

- Dønna kommune er vertskommune for interkommunalt samarbeid om landbruksforvaltning mellom Herøy og Dønna kommuner.
- Herøy dekker per i dag 50 % lønnskostnader for én av 2 landbrukskonsulenter (=25 prosent). Våre beregninger viser at Herøy bør refundere ca. 30 prosent av utgiftene i et slikt samarbeid. Årlig besparelse er estimert å utgjøre ca. 50.000 kr.

Anbefalinger: Teknisk

- Dønna har generelt høye driftskostnader til bygg/lokaler. Kommunen bør iverksette et eget prosjekt om forvaltning av kommunale formålsbygg – med tanke på både rimelig umiddelbare og framtidige innsparinger (f.eks. ved avhending/ overdragelse, ENØK-tiltak, investeringer etc.)
- Dønna har relativt høye kostnader til kommunal vei. Kommunen bør vurdere å privatisere en del kommunale veger.
  - Konkret foreslår vi at rundt 10 % (= 5,5 km) av kommunal vegstrekning nedklassifiseres. Årlig besparelse er estimert å utgjøre ca. 300.000 kr. Dette tiltaket forutsetter imidlertid en prosess i kommunen der en ser nærmere på hvilke vegstrekninger det er naturlig å privatisere.

Anbefalinger: Administrasjon

- Dønna har høye kostnader på administrasjon. Kommunen bør se nærmere på fordeling av administrasjonsutgifter/fellesutgifter.
- Vi anbefaler ellers at kommunen bør vurdere økt interkommunalt samarbeid for stabsfunksjoner.
  - Ved vakanser og naturlig avgang forutsettes inndratt stillingshjemler i slike stabsfunksjoner. Disse funksjonene/hjemlene er heller ment å bli servert i interkommunale samarbeid eller evt. i en sammenslått kommune, tilsvarende et målsatt krav på 2 hele hjemler for kommunen på sikt (senest fom. '17). Et slikt tiltak/årlig besparelse er å utgjøre ca. 300.000 kr.
- I tillegg foreslår vi at næringssjef-funksjonen på sikt går inn i rådmannstillingen (eller lagt til en av kommunalsjefene).
  - Effekten av tiltaket/årlig besparelse er estimert til ca. 700.000 kr.

Anbefalinger: Inntekspotensiale - eiendomsskatt

- Vi har sett nærmere på inntekspotensialet for Dønna kommune ved å basere seg på markedsverdi oppgitt på boligeiendommer fra skattedirektoratet.
  - Beregningene på boligeiendommer er gjort ut fra markedsverdi oppgitt av skattedirektoratet, og er derfor ganske nøyaktig. Tallene er fra 2012.
  - Beregningene på hytter- og fritidseiendommer er gjort ut fra antallet fritidseiendommer med et gjennomsnittlig anslag på verdi på 500 000 per eiendom. Anslaget er usikkert.
- Eiendomsskatt på bolig (inkl. anslag for fritidseiendommer) er beregnet til 4,115 mill kr i 2014 og 4,648 mill kr i 2015.
- I 2015 er inntekspotensialet anslått til ca. 1,5 mill kr (=4,6-3,0).

Anbefalinger: Generelle inntekter og utgifter

- Potensiale for årlig utgiftsreduksjon ved å tilpasse seg nærmere maksimal nedbetalingstid (laveste tillatte avdrag). Effekt: 300 000 kr.
  - Effekten på 300.000 kr er beregnet som ca. 5 % av opprinnelig budsjettert avdragsbeløp.
- «Effektivisering»/innsparings-krav rentekostnader. Effekt: 3-500 000 kr.
  - Hyre inn ekstern bistand for aktiv låneforvaltning. Målsatt innsparingskrav (netto) beregnet til 0,25-0,4 pst. av samlet lånegjeld på 130 mill. kr.
- Realvekst frie inntekter i økonomiplanperioden. Effekt: 500 000 kr
  - Vedtatt økonomiplan for 2014-17 synes isolert sett ikke å ha inne en realvekst (for år 2-4 i planperioden). Vi foreslår at moderate $\frac{1}{2}$ % (= ca. 1 – $\frac{1}{2}$ %) realvekst legges til grunn for Dønna kommune. Da skal vi også ha tatt høyde for enkelte føringer/satsinger fra sentralt hold som deler av realveksten forutsetter å finansiere.

14. Avslutning

Vegen videre

Vi vil takke Dønna kommune for oppdraget. Oppdraget har vært svært interessant, både på grunn av de aktuelle temaene, og fordi vi gjennom prosessen er blitt godt kjent med kommunen.

Gjennom denne rapporten har vi avdekket at Dønna kommune har handlingsrom til å gjøre driftsmessige og strukturelle grep på den kommunale driften for å tilpasse seg endrede økonomiske rammebetingelser. I tiltakslisten i denne rapporten har vi skissert løsninger som er mulig å gjennomføre for kommunen. De fleste av tiltakene er også ført opp med en konkret målsetting om økonomisk innsparing. Noen tiltak er imidlertid av en slik karakter at en videre prosess internt i kommunen er nødvendig for å fastslå hva som er mulig å oppnå både av kvalitetsmessige forbedringer og/eller økonomiske innsparinger.

Bø i Telemark, 6. oktober 2014

Kjetil Lie – Oppdragsansvarlig
Audun Thorstensen – Prosjektleder
Ingvild Vardheim - Prosjektmedarbeider
Gunn Kristin Leikvoll - Prosjektmedarbeider

15. Vedlegg

Vedlegg I (Dokumentasjon av Dønna kommunes utslag på sektornøkene for 2013)

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel barnehage, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag «samleindeks»
Barn 2-5 år	0,7056	0,8506	-10,5 %
Utdanning	0,1142	0,5980	-4,6 %
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,1802	0,6935	-5,5 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,7934	-20,7 %

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel administrasjon, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag «samleindeks»
Innbyggere i alt	0,8518	1,0000	0,0 %
Basistillegg	0,1172	8,1677	84,0 %
Landbrukskriteriet	0,0310	5,3469	13,5 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,9747	97,5 %

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel grunnskole, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag «samleindeks»
Innb. 6-15 år	0,8987	1,1189	10,7 %
Basistillegg	0,0184	8,1677	13,2 %
Sone	0,0254	3,4727	6,3 %
Nabo	0,0254	6,1120	13,0 %
Innvandrere 6-15 år	0,0288	0,6845	-0,9 %
Norskfødte med innvandrerforeldre 6-15 år	0,0032	0,1922	-0,3 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,4202	42,0 %

Vedlegg I (Dokumentasjon av Dønna kommunes utslag på sektornøknele for 2013) forts.

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel pleie og omsorg, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag kostnadsindeks
Innb 0-66 år	0,1150	0,9456	-0,6 %
Innb. 67-79 år	0,1102	1,3489	3,8 %
Innb. 80-89 år	0,1971	1,2530	5,0 %
Innb. o/90 år	0,1383	1,8794	12,2 %
Basistillegg	0,0120	8,1677	8,6 %
Sone	0,0116	3,4727	2,9 %
Nabo	0,0116	6,1120	5,9 %
Dødelighet	0,1323	1,2093	2,8 %
PU over 16 år	0,1397	2,4148	19,8 %
Ikke gifte over 67 år	0,1323	1,5079	6,7 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,6702	67,0 %

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel kommunehelse, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag kostnadsindeks
Innb 0-22 år	0,3449	0,9912	-0,3 %
Innb over 23 år	0,4482	1,0036	0,2 %
Basistillegg	0,0568	8,1677	40,7 %
Sone	0,0478	3,4727	11,8 %
Nabo	0,0478	6,1120	24,4 %
Dødelighetskriteriet	0,0546	1,2093	1,1 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,7795	77,9 %

Vedlegg I (Dokumentasjon av Dønna kommunes utslag på sektornøkene for 2013) forts.

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel barnevern, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag kostnadsindeks
Innb. 0-22 år	0,4485	0,9912	-0,4 %
Barn 0-15 år m/enslig forsørger	0,3590	1,0506	1,8 %
Lavinntekt	0,1926	1,2063	4,0 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,0540	5,4 %

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel sosialtjeneste, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag kostnadsindeks
Innb. 16-66 år	0,1759	0,9290	-1,2 %
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0948	0,2017	-7,6 %
Uføre	0,0924	1,1507	1,4 %
Opphopningsindeksen	0,2793	0,9140	-2,4 %
Urbanitetskriteriet	0,3575	0,5034	-17,8 %
Kostnadsindeks	1,0000	0,7242	-27,6 %

Dokumentasjon av delkostnadsnøkkel samhandling, Dønna kommune 2013 (Kilde: KMD, beregninger ved Telemarksforsking)

Kriterier	Vekter	Utgiftsbehovsindeks	Bidrag kostnadsindeks
Innb 0-17 år	0,0819	1,0045	0,0 %
Innb. 18-49 år	0,2095	0,8004	-4,2 %
Innb. 50-66 år	0,2615	1,1916	5,0 %
Innb. 67-79 år	0,2341	1,3489	8,2 %
Innb. 80-89 år	0,1707	1,2530	4,3 %
Innb. 90 år og over	0,0423	1,8794	3,7 %
Kostnadsindeks	1,0000	1,1885	18,9 %

Vedlegg II

(KOSTRA- og effektivitetsanalyse Dønna kommune, 2012)

	Beregnet utgiftsbehov 2012	Netto driftsutgifter 2012			Mer-/mindreutgift ift.	
		Landsgjennomsnitt	Dønna	Dønna "normert nivå"	Landsgjennomsnittet	"Normert utgiftsnivå"
		<i>kr pr innb</i>	<i>kr pr innb</i>	<i>kr pr innb</i>	<i>1000 kr</i>	<i>1000 kr</i>
Barnehage	0,8866	7 188	6 203	6 373	-1 410	-243
Administrasjon	1,9494	4 109	10 223	8 010	8 749	3 167
Grunnskole	1,3992	11 896	17 143	16 645	7 508	713
Pleie og omsorg	1,7051	14 944	24 714	25 481	13 981	-1 098
Kommunehelse	1,7636	2 044	3 071	3 605	1 470	-764
Barnevern	0,9248	1 525	3 367	1 410	2 636	2 800
Sosialhjelp	0,6624	1 864	1 579	1 235	-408	493
Sum	1,4308				32 527	5 067
Sum inntektsjust.						-1 588

Våre beregninger viser at Dønna kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på ca. 32,5 mill kr. i 2012. Da er det ikke hensyntatt at kommunen hadde et høyere utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 43,1 prosent i 2012). I forhold til kommunens "normerte utgiftsnivå", er det beregnet merutgifter på om lag 5,1 mill kr – dvs. hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerede frie inntekter på 110 prosent av landsgjennomsnittet i 2012 (tilsvarende om lag 6,6 mill kr), har vi beregnet et samlet mindreforbruk på om lag 1,6 mill kr (=6,6-5,1).

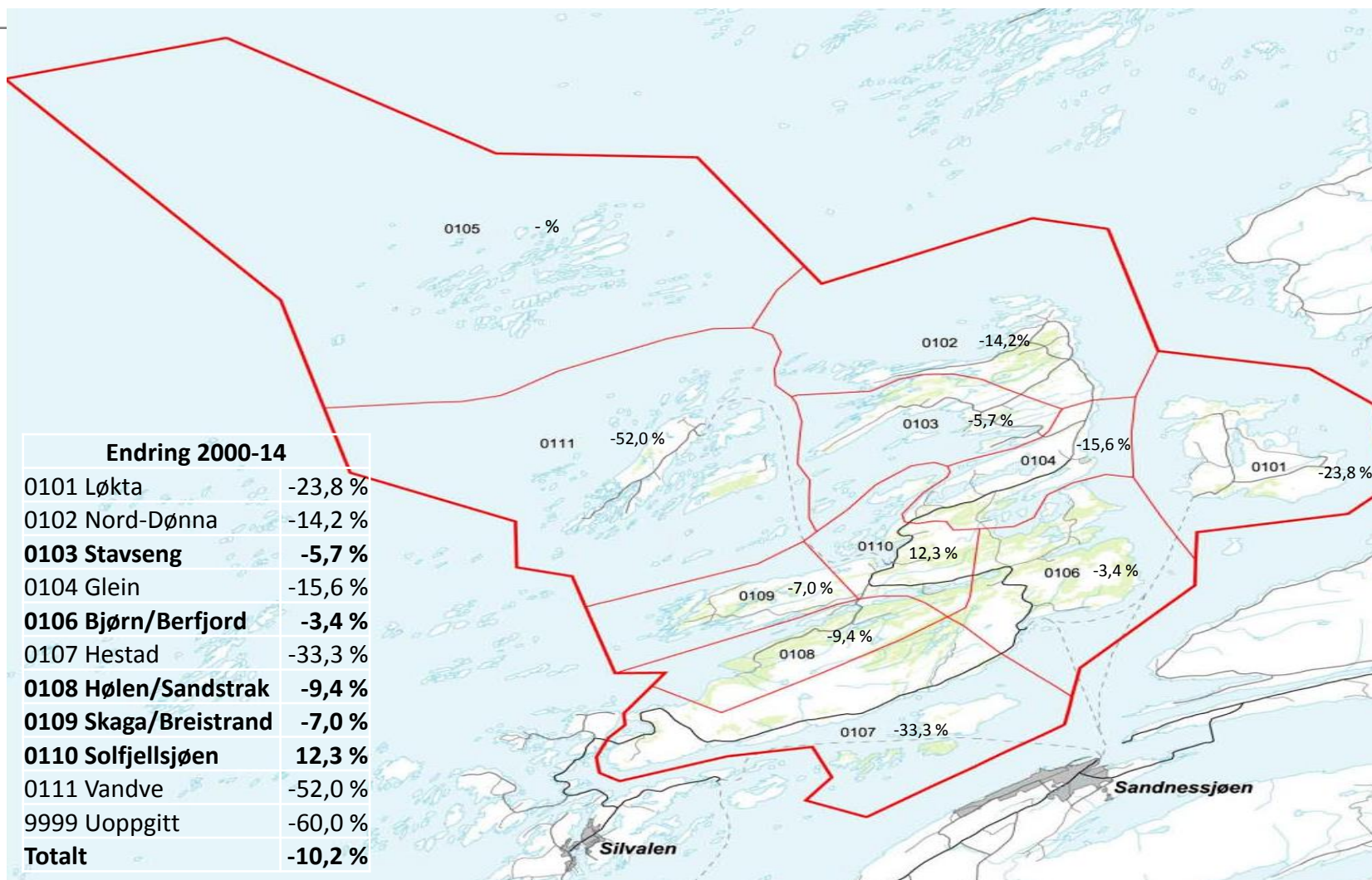
Vedlegg III (Om beregningsopplegget for demografikostnader 2014)

- Beregning av mer-/mindreutgift for 2015 tar utgangspunkt i TBUs anslag for kommunesektorens driftsutgifter til nasjonale velferdstjenester i 2014. Disse utgiftene fordeles deretter pr innbygger i ulike aldersgrupper basert på en forenklet kostnadsnøkkel. Mer-/mindreutgift knyttet til den enkelte aldersgruppe er beregnet med utgangspunkt i SSBs middelalternativ for befolkningsvekst.

Kommunesektorens driftsutgifter fordelt på aldersgrupper. Kilde: TBU

	Kostnadsnøkkel	Samlede utgifter (mrd. 2014-kr)	Utgift pr innb. (2014-kr)	Anslått endring i folketall 2014-2015	Mer-/mindreutgift (mill. 2014-kr)
0-1 år	0,038	12,0	99 758	2 346	234
2-5 år	0,129	40,9	160 553	1 720	276
6-15 år	0,283	89,6	144 882	5 560	806
16-18 år	0,123	38,8	196 660	-1 148	-226
19-22 år	0,020	6,5	24 164	1 016	25
23-34 år	0,049	15,5	18 824	20 017	377
35-66 år	0,121	38,2	17 957	14 078	253
67-74 år	0,063	19,8	57 654	19 120	1 102
75-79 år	0,025	7,8	57 722	4 803	277
80-89 år	0,093	29,3	164 544	-1 948	-321
90 år og over	0,056	17,8	419 812	788	331
Sum	1,000	316,2	61 892	66 352	3 134

Vedlegg IV (Befolkningsutvikling Dønna, fordelt på grunnkretser 2000-2014)

Vedlegg IV (Befolkningsutvikling Dønna, fordelt på grunnkretser 2000-2014) forts.

Befolkningsutvikling 2000-2014, fordelt på grunnkretser. Dønna kommune. Kilde: SSB

	Endring 2000-14			
	2000	2014	Antall	%
0101 Løkta	181	138	-43	-23,8 %
0102 Nord-Dønna	211	181	-30	-14,2 %
0103 Stavseng	229	216	-13	-5,7 %
0104 Glein	218	184	-34	-15,6 %
0106 Bjørn/Berfjord	203	196	-7	-3,4 %
0107 Hestad	69	46	-23	-33,3 %
0108 Hølen/Sandstrak	32	29	-3	-9,4 %
0109 Skaga/Breistrand	57	53	-4	-7,0 %
0110 Solfjellsjøen	302	339	37	12,3 %
0111 Vandve	75	36	-39	-52,0 %
9999 Uoppgitt grunnkrets	5	2	-3	-60,0 %
Totalt	1 582	1 420	-162	-10,2 %

Andel av befolkningen i ulike grunnkretser 2000 og 2014. Dønna kommune. Kilde: SSB

	Andel av kommunen		Endring andel 2000-14
	2000	2014	
0101 Løkta	11,4	9,7	-1,7
0102 Nord-Dønna	13,3	12,7	-0,6
0103 Stavseng	14,5	15,2	0,7
0104 Glein	13,8	13,0	-0,8
0106 Bjørn/Berfjord	12,8	13,8	1,0
0107 Hestad	4,4	3,2	-1,1
0108 Hølen/Sandstrak	2,0	2,0	0,0
0109 Skaga/Breistrand	3,6	3,7	0,1
0110 Solfjellsjøen	19,1	23,9	4,8
0111 Vandve	4,7	2,5	-2,2
9999 Uoppgitt grunnkrets	0,3	0,1	-0,2
Totalt	100	100	0

Effektiviseringsprosjekt Dønna kommune

Kjetil Lie, Audun Thorstensen, Ingvild Vardheim og Gunn Kristin Leikvoll